Gazeta Polska

codziennie

NIECODZIENNA

Prostactwo – definicja rozszerzona

REKLAMA

PRZECZYTAJ W DZISIEJSZYM DZIENNIKU „GPC”

Jak wykorzystać potencjał wody, wodoru i węgla

PARTNER ARTYKUŁU: BGK BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

WIEMY JUŻ, CZEGO BAŁ SIĘ LIDER PO

RAPORT POGRĄŻA TUSKA

Do zneutralizowania polskich służb specjalnych Rosjanie wybrali agenta, który rozpracowywał przeznaczonego do zamordowania Siergieja Skripala, a wzajemne kontakty między SKW a FSB trwały w najlepsze jeszcze po agresji Rosji na Krym – wynika z raportu komisji ds. badania wpływów rosyjskich. Równie wstrząsające są aneksy do dokumentu, choćby protokół przesłuchania Donalda Tuska ws. współpracy z Rosjanami. s.6

fot. Jacek Szydlowski / Forum

REKLAMA

Piątek-Niedziela

na weekend

OPINIE

Budujmy wolne polskie media

Zapowiedzi idącej po władzę koalicji resetu wskazują, że chce zniszczyć media, które ją krytykują i ujawniają afery. Już przed wyborami zalała nas fala procesów, która ma zastraszyć dziennikarzy i zniszczyć finansowo wydawców. Dzisiaj funkcjonowanie tradycyjnych dzienników wymaga wielkiego wysiłku. Jest to jednak możliwe przy znalezieniu właściwych rozwiązań i Państwa pomocy – pisze red. nacz. Tomasz Sakiewicz. s.2

GOSPODARKA

Jeszcze nie rządzą, a już obniżyli wartość Orlenu

Komu zależy na obniżeniu wartości Orlenu i uderzeniu w jego stabilność finansową? – skomentował Daniel Obajtek, prezes spółki, pomysł opozycji dotyczący zamrożenia cen energii dla gospodarstw domowych i instytucji wrażliwych na koszt koncernu. To dodatkowy domiar na spółkę. s.12

albicla.com/GPCodziennie twitter.com/GPCodziennie
facebook.com/GPCodziennie GPCodziennie.pl

Piątek-Niedziela 01-03/12/2023 CENA 6,00 ZŁ
(w tym 8% VAT) #233 (3572)
INDEKS 100625 / WYDANIE 1

ISSN 2083-7119
9 772083 711050 48>
@01_12 kod 20837119_05_48_issn

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Wikipedia/d

Benedykt XVI

(1927–2022) niemiecki duchowny, papież w latach 2005–2013

\\ Chrystus szuka mężczyzn i kobiet, zdolnych pomóc Mu utwierdzać Jego zwycięstwo za pomocą Jego broni: broni sprawiedliwości i prawdy, miłosierdzia, przebaczenia i miłości. \\

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

Marcin Wolski

Sprawa załatwiona

Nie masz wrednej komisji,
jeden ruch paluszka,
a z zestawu ekspertów
została wydmuszka.
Razem z nią zniknął problem,
rzecz godna podziwu,
rosyjskie uwikłania i agenci wpływu,
konszachty z czekistami,
haniebne bankiety,
dokumenty i zdjęcia, i wszystkie „resety".
Sejm uchwalił,
nie musiał specjalnie naginać
– nie ma zdrady, brak Rosji,
a nawet Putina.
Sojusznicy to łykną,
a Niemcy przyklasną,
więc dlaczego się czuje
i śmieszno, i straszno?

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

POGODA

Piątek 01.12 — Opady śniegu miejscami śniegu z deszczem

WSCHÓD słońca 07:20 | ZACHÓD słońca 15:28

Imieniny obchodzą: Blanka, Edmund, Eligia, Eligiusz, Gosława, Natalia, Platon, Sobiesława

Gdańsk 0°C / 0°C	Lublin -1°C / -2°C
Katowice 1°C / -2°C	Kraków 1°C / -1°C
Łódź 0°C / -3°C	Poznań -1°C / -3°C
Warszawa -1°C / -2°C	Wrocław -1°C / -2°C

Sobota 02.12 — Opady deszczu, deszczu ze śniegiem lub śniegu

WSCHÓD słońca 07:21 | ZACHÓD słońca 15:27

Imieniny obchodzą: Aurelia, Balbina, Bibiana, Budzisław, Budzisława, Ludwina, Paulina, Sulisław, Sylweriusz, Wiktoryn, Zbylut

Gdańsk 2°C / 0°C	Lublin -1°C / -3°C
Katowice 0°C / -2°C	Kraków 0°C / -2°C
Łódź -1°C / -2°C	Poznań -1°C / -2°C
Warszawa 0°C / -2°C	Wrocław -1°C / -2°C

Niedziela 03.12 — Opady śniegu na północy Polski deszczu ze śniegiem

WSCHÓD słońca 07:23 | ZACHÓD słońca 15:26

Imieniny obchodzą: Atalia, Franciszek, Gerlinda, Kasjan, Kryspin, Ksawery, Lucjusz, Sofoniasz, Unimir

Gdańsk 2°C / -1°C	Lublin -1°C / -5°C
Katowice -2°C / -7°C	Kraków -2°C / -7°C
Łódź -2°C / -4°C	Poznań -2°C / -4°C
Warszawa 0°C / [illegible]	Wrocław -3°C / [illegible]

TOMASZ SAKIEWICZ

Budujmy wolne polskie media

Zapowiedzi idącej po władzę koalicji resetu wskazują, że chce zniszczyć media, które ją krytykują i ujawniają afery. Szykuje się potężny atak na media publiczne. Nie odpuszczają też mediom prywatnym. Już przed wyborami zalała nas fala procesów, która ma zastraszyć dziennikarzy i zniszczyć finansowo wydawców. Dzieje się to w czasie największego w historii prasy kryzysu na tym rynku.

Chcemy móc nadal docierać do Państwa i kształtować opinię publiczną w niezwykle trudnym dla Polski momencie. Dzisiaj funkcjonowanie tradycyjnych dzienników wymaga wielkiego wysiłku. Jest to jednak możliwe przy znalezieniu właściwych rozwiązań i Państwa pomocy. Najlepszym sposobem odbioru tych dzienników jest wykupienie wersji cyfrowej gazety. To bardzo proste i nie wymaga wielkich starań. Wersję cyfrową można czytać na komputerze, tablecie, komórce, a nawet telewizorze. Jest ona dużo tańsza od papierowej i nabywa się ją na dłuższy okres. Mimo niskiej ceny zarabiamy na niej więcej, bo nie ma kosztów druku i transportu. Dla funkcjonowania redakcji wystarczy, żeby co czwarty czytelnik kupił wersję cyfrową. To idealny prezent na mikołajki czy na Boże Narodzenie dla przyjaciół i rodziny. Można ją kupić nawet na rok i w pakiecie z innymi mediami jak, „Gazeta Polska" i „Nowe Państwo".

Szczegóły na gpcodziennie.pl i prenumerata.swsmedia.pl

Zachęcamy też do oglądania i polecania Telewizji Republika, szczególnie kanału na YouTubie i i portalu Niezależna.pl. Każde kliknięcie to grosik dla budowania polskich mediów. Polecajmy w naszych social mediach i wysyłajmy linki znajomym.

Rafał Zawistowski

Bartosz Bartczak

Razem przeciw Rosji

My, Polacy, od dawna szukamy nowego celu, który by nas zjednoczył. W latach 90. połączyło nas dążenie do NATO i Unii Europejskiej. A tu okazuje się, że „przysługę" wyświadcza nam znienawidzony sąsiad. Wielu ekspertów ostrzega, że Rosja będzie chciała w ciągu kilku lub kilkunastu maksymalnie lat zaatakować Polskę. Ma w tym pomóc zamrożenie inwazji na Ukrainie. Niechęć do Rosji jest emocją, którą podziela zdecydowana większość Polaków. Nasz naród powinien się więc jednoczyć w działaniach przeciw Moskwie i przygotowaniach do potencjalnego wybuchu wojny. W tym celu – i to w pierwszej kolejności – należy skupić się na budowie silnej armii. W drugiej, nadal wspierać militarnie Ukrainę, ale też białoruską opozycję – po to, aby Rosja traciła wpływy na tych terenach, a także wykrwawiała się na froncie. Trzeba też przygotowywać polskie społeczeństwo na starcie – oby tylko polityczne – z Moskwą. Razem Polacy dadzą sobie radę. Pytanie, jak zachowa się przyszły rząd Donalda Tuska w chwili próby.

Jan Galarowicz

Czy jeszcze za Nim tęsknimy?

Mamy za sobą dwie wielkie ery ludzkości. Erę Adwentu – budzenia się poczucia świętości, boskości i Boga oraz tęsknoty za Nim i poszukiwania Go. A następnie erę spełnionego Adwentu: Bożego narodzenia oraz radowania się tym przez dwa tysiące lat. Przez ten czas co roku był przeżywany Adwent i jego spełnienie. A w jakim momencie dziejów znajdujemy się obecnie? Czy jeszcze tęsknimy za Nim i radujemy się z Jego narodzenia? Czy słowa Karla Rahnera, napisane kilkadziesiąt lat temu, są jeszcze prawdziwe? Rahner pisał: „I znów jest Adwent w Twoim Kościele, Boże. Znów wracamy do modlitwy i wyglądania, pieśni nadziei i obietnicy". Wydaje się jednak, że zasadniczo żyjemy już w innym czasie, do którego doprowadził trwający kilka wieków proces, określony przez Daniela Bella jako proces „wielkiej desakralizacji". Obecny czas nazywa się epoką postchrześcijańską. Bardziej adekwatnym jej określeniem jest „era przedadwentowa". Martin Heidegger stwierdza bowiem: „w dziejach świata wygasł blask boskości", a nasz czas „zmarniał aż tak, że nie potrafi już rozpoznać, iż brak Boga jest właśnie brakiem".

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Wikipedia/d

WYROK PRZEŁOŻONY

SĄDOWNICTWO \ Wczoraj miało dojść do ogłoszenia wyroku w sprawie unijnych przepisów, na podstawie których Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nałożył kary na Polskę w sprawie kopalni Turów i byłej Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, ale ogłoszenie to zostało przełożone na 5 grudnia.

WYWIAD \ Rosyjskie służby zinfiltrowały najwyższe kierownictwo polskiego kontrwywiadu, a premier Tusk i jego ministrowie nie zareagowali

NATO nie ufało Polsce przez współpracę z FSB

W związku z tym, że nie wszystkie informacje są jawne, mogę powiedzieć tylko tyle, że natrafiliśmy na ślad protestów jednego z państw obecnie będących członkiem NATO. To, jak tę współpracę odbierały inne państwa, to jest pytanie na osobne zadanie badawcze. To, co wiemy na pewno, to to, że szefowie służb polskich nie raportowali w sposób rzetelny swoim zwierzchnikom politycznym ani planów, ani przebiegu, ani skutków spotkań z przedstawicielami służb rosyjskich – powiedział PROF. PRZEMYSŁAW ŻURAWSKI VEL GRAJEWSKI, b. członek komisji ds. badania wpływów rosyjskich, w rozmowie z JANEM PRZEMYŁSKIM.

Dlaczego służby rosyjskie były tak bardzo zainteresowane działaniem na kierunku polskim?

Nie mieliśmy dostępu do materiałów służb rosyjskich, a więc odpowiadam intuicyjnie. Polska, jeśli chodzi o potencjał, jest największym państwem frontowym wschodniej flanki NATO i jedynym, które jest w stanie podjąć akcję konsolidacji regionu. Jest też państwem proamerykańskim. W związku z tym sparaliżowanie działań Polski przesądza o sytuacji w regionie. Z całym szacunkiem do naszych mniejszych partnerów, ale trudno oczekiwać, że tę rolę odegra któreś z państw bałtyckich, bo przypomnę, że Estonia ma 1,3 mln mieszkańców, a Litwa 2,9 mln. Zatem różnica potencjału jest ogromna. Kolejne państwa są dalej położone albo wręcz prowadzą politykę zgodną z interesem Rosji, jak Węgry czy Słowacja. W związku z tym to Polska rozstrzyga, czy i w jakim zakresie państwa NATO położone między Rosją a Niemcami będą wpływały na stan relacji Zachodu z Rosją, a także będą reagowały na sytuację Białorusi i Ukrainy. Wykluczenie Polski z tej gry oczyszcza drogę dla ekspansji rosyjskiej.

Jakie konsekwencje dla Polski m.in. na arenie Sojuszu Północnoatlantyckiego mogła mieć współpraca między Służbą Kontrwywiadu Wojskowego (SKW) a Federalną Służbą Bezpieczeństwa (FSB)?

W związku z tym, że nie wszystkie informacje są jawne, mogę powiedzieć tylko tyle, że natrafiliśmy na ślad protestów jednego z państw obecnie będących członkiem NATO. To, jak tę współpracę odbierały inne państwa, to jest pytanie na osobne zadanie badawcze. To, co wiemy na pewno, to to, że szefowie służb polskich nie raportowali w sposób rzetelny swoim zwierzchnikom politycznym, czyli premierowi, ministrowi czy też stosownym instytucjom sejmowym, ani planów, ani przebiegu, ani skutków spotkań z przedstawicielami służb rosyjskich. A tam, gdzie informowali, to wprowadzali ich w błąd, podając tematykę spotkań, która nie znajduje potwierdzenia w notatkach ze spotkań. Innymi słowy tematem spotkań wbrew wcześniejszym twierdzeniom nie było ani obsługiwanie śledztwa smoleńskiego, ani obsługiwanie logistyki kontyngentu wojskowego w Afganistanie.

Z raportu i wcześniej ujawnianych dokumentów dowiadujemy się, że FSB zinfiltrowała najwyższe kierownictwo SKW. Czy tak wygląda standardowe działanie rosyjskich służb?

To nie było standardowe działanie, a umożliwione zostało, ponieważ na najwyższym szczeblu decyzyjnym w SKW zlekceważono obowiązujące prawnie procedury. Nie mamy wiadomości, aby w jakimkolwiek innym państwie NATO doszło do podobnej sytuacji.

W raporcie wskazano, że między kwietniem 2010 a grudniem 2011 współpraca SKW z FSB prowadzona była bez formalnej zgody premiera. Czy po drugiej stronie także mogło dochodzić do tego typu łamania procedur, czy też rosyjska operacja była przygotowana precyzyjnie na każdym jej etapie?

Prof. Przemysław Żurawski vel Grajewski | fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

Co do tego nie ma wątpliwości. W raporcie znalazła się charakterystyka ludzi oddelegowanych do pracy na polskim kierunku. Nie są to osoby przypadkowe, w związku z tym oceniam, że operacja rosyjska była precyzyjnie przygotowana i realizowana. Do tego dodam też, że w 2011 r. udzielenie zgody przez premiera Tuska na współpracę pomiędzy służbami miało wady prawne. Premier oczywiście ma prawo udzielić takiej zgody, ale musi to poprzedzić zasięgnięciem opinii właściwego ministra w odniesieniu do Służby Kontrwywiadu Wojskowego, a tym ministrem jest minister obrony narodowej. Takiej opinii premier nie zasięgnął, a więc wydał zgodę wbrew obowiązującym przepisom.

W 2011 r. wybory parlamentarne w Polsce odbyły się 9 października. Na krótko przed nimi zwiększyła się intensywność wizyt rosyjskich agentów w SKW, a chodzi konkretnie o Władimira Juzwika, który był w siedzibie kontrwywiadu w dniach 9 września, 13 września, a następnie 3, 5 i 7 października. Po wyborach częstotliwość wizyt spadła. Jakie mogą być powody takiej aktywności akurat w okresie wyborczym w Polsce?

Tego typu wątków do zbadania jest bardzo dużo. Wszystkich wizyt było sto kilkadziesiąt, co na okres trzyletniej współpracy jest zadziwiającą intensywnością na tle kontaktów z innymi, w tym sojuszniczymi służbami. W tym przypadku mówimy o wrogiej służbie, chociaż w dokumentach wytworzonych przez polski kontrwywiad FSB określana jest jako służby partnerskie, co jest zadziwiające. W związku z tym jeszcze raz powtórzę, że tego typu wątków, które należałoby dokładnie zbadać, jest bardzo dużo. Niestety nie dało się tego wykonać w czasie, który mieliśmy.

Chciałbym Pana dopytać także o zeznania z 2017 r. złożone przez Donalda Tuska w śledztwie dotyczącym współpracy SKW z FSB. Polskie służby podpisują porozumienie ze służbami kraju, który podczas manewrów swoich wojsk ćwiczy m.in. atak nuklearny na nasz kraj. Następnie w zeznaniach złożonych w prokuraturze premier Tusk, pytany o tę współpracę, twierdzi, że on wielu rzeczy wie wiedział, nie pamięta, nie był świadomy, polegał na opiniach innych… Jaki obraz Polski w oczach partnerów z NATO buduje ta sytuacja?

Obraz państwa, którego strukturom nie można ufać w zakresie dochowania tajemnicy na przykład w NATO. Natomiast to, o czym pan wspomniał, jest oczywistą podstawą do sformułowania zarzutu braku należytego nadzoru politycznego nad służbami, co jest obowiązkiem premiera RP.

Z raportu dowiedzieliśmy się też, że propozycja treści porozumienia o współpracy między polskimi i rosyjskimi służbami „pojawiła się w SKW przed 15 października 2012 r.". Kilka zdań dalej wskazano, że „rosyjski tekst pozostawał nieprzetłumaczony do sierpnia 2013 r.".

Dokładnie tak to wyglądało. Tak wówczas polskie służby funkcjonowały. Co więcej, należy podkreślić, że wadliwie udzielona przez premiera Tuska zgoda z 2011 r. nie obejmowała zgody na podpisanie tego typu porozumienia, które wymagałoby osobnego zatwierdzenia przez zwierzchnictwo polityczne. Takich błędów i naruszeń procedur jest bardzo dużo.

Na koniec chciałbym poruszyć temat rekomendacji komisji, które mówią, że Donald Tusk, Jacek Cichocki, Bogdan Klich, Tomasz Siemoniak i Bartłomiej Sienkiewicz nie powinni zajmować stanowisk i funkcji publicznych związanych z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo państwa.

Stworzony raport jest raportem cząstkowym, w tym rozumieniu, że nie obejmuje całości wpływów rosyjskich w Polsce, a obejmuje tylko kwestie współpracy SKW z FSB. To wynika z czasu, który mieliśmy do dyspozycji. Natomiast zawarte w raporcie tezy są rzetelnie udokumentowane i żeby odrzucić wnioski płynące z raportu, trzeba by podważyć te tezy i wykazać, że tego typu zdarzenia nie miały miejsca. To natomiast jest niemożliwe, bo te zdarzenia miały miejsce i znajduje to potwierdzenie w dokumentach. Osoby odpowiedzialne za decyzje i nadzór nad tym procesem ponoszą z tego tytułu odpowiedzialność czy to polityczną, czy karną, a przynajmniej stoją wobec takiej perspektywy. Istotą całej sprawy jest to, że rekomendacje co do niepowierzania stanowisk związanych z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo Rzeczypospolitej wymienionym w raporcie osobom nie są fantazją autorów raportu, tylko wynikają z ustaleń dokonanych w oparciu o dokumenty wytworzone przez polski aparat państwowy pod władzą koalicji PO-PSL. My bazowaliśmy na materiałach, które zostały sporządzone w tamtym okresie i przez ludzi wymienionych w zaprezentowanym raporcie.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Fotomag/Gazeta Polska

PROKURATURA ZAJMIE SIĘ WAŁĘSĄ

PROKURATURA \ Warszawska prokuratura skierowała akt oskarżenia przeciwko Lechowi Wałęsie. Zarzuca mu, że w kwietniu 2016 r. złożył fałszywe zeznania podczas przesłuchania w warszawskim oddziale IPN. Zeznania dotyczą m.in. złożenia podpisów na ponad pięćdziesięciu dokumentach, w tym na zobowiązaniu do współpracy ze Służbą Bezpieczeństwa.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

WYWIAD \ Z GEN. ANDRZEJEM KOWALSKIM, byłym szefem Służby Wywiadu Wojskowego i członkiem państwowej komisji do spraw badania wpływów rosyjskich, rozmawia JACEK LIZINIEWICZ

Służby wpisały się w politykę resetu

To jest smutny finał, bo była to noc listopadowa, rocznica 29 listopada, gdy dzielni podchorążowie pod wodzą por. Wysockiego poszli szturmować Belweder i chcieli aresztować księcia Konstantego – namiestnika carskiego. To była noc niepodległościowego zrywu przeciwko imperialnej Rosji. A my byliśmy świadkami bardzo słabej intelektualnie, słabo umotywowanej, ale jednak operacji, która służyła umocnieniu interesów rosyjskich w Polsce – mówi nam gen. Andrzej Kowalski, z którym rozmawiamy o decyzjach Sejmu i raporcie ds. wpływów rosyjskich.

Z raportu opublikowanego przez komisję jednoznacznie wynika, że polskie służby przy zgodzie Donalda Tuska podjęły głęboką współpracę z FSB. Co wiemy o ludziach, których wystawili do tych kontaktów Rosjanie?

Federalna Służba Bezpieczeństwa jest w Rosji najpotężniejszą służbą specjalną, której największą siłą jest to, że jest to służba stabilna, tudzież ciesząca się ogromnym poparciem politycznym i wypełniająca zlecenia bezpośrednio idące od prezydenta. To powoduje, że FSB jest strukturą, która jednostkowo może nie jest tak superprofesjonalna jak nasi oficerowie, ale jako całość, skoordynowany mechanizm działania, z pewnością jest bardzo potężną siłą. Z tym się trzeba o wiele bardziej liczyć niż z ewentualną indywidualną przewagą bądź słabością jakiegoś oficera. Patrząc na FSB – do tego bym namawiał – należy widzieć bardzo silną i zwartą organizację, która jest tak skonstruowana, aby wszystkie polecenia były wykonywane, rozliczane i bardzo skrupulatnie nadzorowane. To jest zupełnie inny model niż nasz. Bardziej KGB-owski niż model zachodni. My właściwie nigdy takiego modelu w Polsce nie mieliśmy. Najbliżej nam było do takiej konstrukcji w latach 50., gdy rządziła tu rosyjska bezpieka. Później nasz słowiański duch, ten prawdziwie demokratyczny, zwyciężał i sprawiał, że struktury służby specjalnych nigdy nie były tak zwarte, a w związku z tym niebezpieczne, jak struktury służb rosyjskich.

Gdyby przyjąć, że szefowie służb za czasów Donald Tuska podjęli jakąś rozgrywkę, to czy była szansa, że mogli wyjść z niej zwycięsko?

Mogę się odwołać do jednej prostej rzeczy. Jeżeli nie odnaleźliśmy – muszę zastrzec, bo komisja nie miała dostępu do 100 proc. materiałów, więc bazowaliśmy na tym, do czego mieliśmy wgląd – żadnych notatek z większości spotkań, które się odbywały między polskimi i rosyjskimi oficerami, to jest już przykład każący stawiać pytania: jak my mogliśmy ich ograć? Jak mogliśmy w tej relacji być partnerem, który będzie dbał o swoje interesy, skoro nie prowadziliśmy szczegółowej dokumentacji tego, co było mówione, kto o co pytał, kto co powiedział, a w związku z tym nie mogliśmy zweryfikować tego, czy służby rosyjskie próbują nas wciągać w jakieś swoje interesy, czy czasami nie próbują nas inspirować lub dezinformować. Nie mieliśmy możliwości, żeby tego wszystkiego dopilnować, bo nie mieliśmy dokumentacji. Jeżeli oficerowie nie pisali po spotkaniach notatek, w których sprawozdawaliby treść rozmów, to jak mogliśmy budować jakąkolwiek przewagę? To powinno w zupełności wystarczyć, aby odpowiedzieć na pana pytanie.

Najczęściej bywającym w siedzibie SKW Rosjaninem był Władimir Juzwik. Bywał on tam na spotkaniach kilkadziesiąt razy. Najczęściej nie sporządzano z nich żadnych notatek. Jak Pan oceni te wizyty?

Atmosfera polityczna, którą wytworzył ówczesny rząd przez działania premiera Donalda Tuska czy ministra Radosława Sikorskiego, sprawiała, że sytuacja służb stała się bardzo trudna. Funkcjonowały one w przekonaniu, że polski rząd nawiązuje szeroką współpracę z Rosją. W budynkach Służby Kontrwywiadu Wojskowego przy ulicy Oczki w Warszawie znajduje się wydzielona część recepcyjna, w której przyjmują wszystkich attaché, dyplomatów czy gości zagranicznych, którzy chcą odwiedzić służbę. Z tego, co my wiemy, to te spotkania w Warszawie odbywały się w tym pomieszczeniu. Nie odnaleźliśmy dokumentacji, która by wskazała wprost, że Władimir Juzwik odwiedzał jakieś inne części kompleksu przy ulicy Oczki. Można powiedzieć, że pewnego rodzaju bhp zostało spełnione, ale jest dodatkowy znak zapytania. Samochód dyplomaty był zostawiany bezpośrednio przy budynku SKW od ulicy Koszykowej. Tam były wydzielone parking i stanowiska dla dyplomatów. Taki samochód stał tyle czasu, ile dyplomata był na spotkaniu. Nikt nie kontrolował, co jest w tym samochodzie. Nie było i nie ma takiego obyczaju, aby samochód dyplomatyczny był przeszukiwany. To jest jednak kwestia immunitetu dyplomatycznego. Jeżeli Rosjanin wjeżdżał samochodem na numerach dyplomatycznych, nie był on nigdy przeszukiwany i ten samochód mógł parkować spokojnie. W tym aucie mogły się znajdować różne rzeczy, o których nic nie wiemy. Mówię z ogromnym naciskiem na „mogły". SKW jako służba kontrwywiadowcza powinna zakładać, że ten samochód, stojąc w tym miejscu, może być wyposażony w urządzenia techniczne służące albo do odbierania sygnałów, albo też do przeprowadzania inwazji na urządzenia elektroniczne. Rosjanie pokazali w innych przypadkach, że mieli takie zdolności. To jest okoliczność, którą trzeba zawsze brać pod uwagę. Niestety, niezależnie od tego, co mówi się o tym w mediach, nie ma obyczaju, aby dyplomata był sprawdzany wykrywaczami metalu. Dyplomaty nie można przeszukać, bo jest objęty immunitetem. On sam może pokazać, że ma puste kieszenie, ale to gest dobrej woli z jego strony. Służba nie ma więc wdrożonego rygoru obowiązkowego przeszukania. To dodatkowa okoliczność, która jest trudna. Bo chociaż spotkania odbywały się w budynku SKW, w wydzielonej części zabezpieczonej przed podsłuchem, to jednak było tak, że nie wiedzieliśmy, czy on na tych spotkaniach nie nagrywa i czy nie ma przy sobie urządzenia rejestrującego sygnały dostępne w przestrzeni. Chociaż było to zabezpieczone pomieszczenie, to jest możliwość, że jeżeli tylko Rosjanie by chcieli, a zakładałbym, że chcieli, mogli prowadzić inwigilację techniczną.

Chciałem zapytać o sytuację, o której opowiadał Sławomir Cenckiewicz w jednym z wywiadów. Władimir Juzwik tak się zaprzyjaźnił z polskimi służbami, że w pewnym momencie te stworzyły Włodzimierza Jóźwika, po to żeby nie zgłaszać wprowadzenia obcokrajowca z FSB na teren obiektów wojskowych. Co to oznacza?

W tym jest zaszyta jakaś druga rzeczywistość, której

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Pixabay/d

PRZESŁUCHANIE NOŻOWNIKA

KRYMINALNE \ **Dzisiaj śledczy przesłuchają 18-letniego sprawcę ataku w szkole w Kadzidle koło Ostrołęki, który podczas zajęć zaatakował nożem trzy osoby. Jeden z chłopców doznał ran ciętych szyi, drugi przedramienia, a dziewczyna brzucha.**

fot. Wikipedia/d

ŚLEDZTWO UMORZONE

WYPADEK \ **Prokuratura umorzyła śledztwo w sprawie wypadku z udziałem byłej minister zdrowia Katarzyny Sójki, winę za zdarzenie ponosi rowerzysta. Do wypadku drogowego doszło 2 września na drodze w Lutogniewie w powiecie krotoszyńskim.**

komisja nie zdążyła zbadać. Chętnie bym porozmawiał z oficerami, którzy to aranżowali. Nie przypominam sobie takiej sytuacji w relacjach sojuszniczych, żebym musiał zmieniać nazwisko kontaktującego się z nami oficera służb sojuszniczych. Żebyśmy my przewozili oficera służb sojuszniczych na obcych danych i wykorzystując sfałszowany dokument. To jakaś nienormalna sytuacja w przypadku sojuszników. Ale w przypadku służby, która nie jest służbą sojuszniczą, a przynajmniej powinna być traktowana z dużą rezerwą, zachowanie tego typu każe się domyślać, że coś jest nie w porządku, skoro Polacy bali się ujawnić przed polskimi urzędnikami wojskowymi, bo to przecież byłaby wyłącznie buchalteria wojskowa, że statkiem powietrznym będzie przemieszczał się dyplomata rosyjski. Tam coś się jeszcze działo. Nie wiadomo, jaka dodatkowa treść jest tam jeszcze ukryta. Coś jednak takie zachowanie motywowało i powinno pojawić się pytanie: co było dodatkową treścią tej relacji, że Polacy zdecydowali się na taki ruch? To ważne pytanie kontrwywiadowcze.

Która z postaci wymienianych w raporcie – jeśli chodzi o stronę rosyjską – była najważniejsza? Czy był to gen. płk Aleksandr Georgiewicz Bezwierhny, czy może Władimir Juzwik, oficjalny przedstawiciel FSB, radca Ambasady Federacji Rosyjskiej w Warszawie?

Mamy dwie warstwy tego zagadnienia. Jedna jest taka, że mamy oficjalny kontakt z Kontrwywiadem Wojskowym FSB, tam są osoby z otoczenia gen. Bezwierhnego. On jest osobą, która reprezentuje tamten pion. Ale tych kontaktów jest niewiele. O wiele więcej jest kontaktów z Władimirem Juzwikiem, co do którego jest duża wątpliwość, że reprezentował pion kontrwywiadu. Wszystko dlatego, że przedstawiciele FSB, którzy byli akredytowani w ambasadach od wielu lat, byli wysyłani ze składu tzw. Piątej Służby FSB, czyli jednostki odpowiedzialnej za pracę informacyjną, wywiadowczą i działania ofensywne na terenie bliskiej zagranicy i we wszystkich krajach Europy. Służąc w ambasadach, wypełniali zadania wywiadowcze. Czyli mamy jakby dwie warstwy, kontrwywiad wojskowy, który jest szyldem i pretekstem kontaktów, a z drugiej strony mamy Piątą Służbę, która ma inne cele i pomysł na Polskę. Oceniam, że dla Rosjan nie tyle był to projekt współpracy, ile kwestia pracy operacyjnej na terenie Polski. W tej perspektywie SKW była obiektem rozpracowania, czyli obiektem, o którym pozyskuje się informacje. Więc tutaj można powiedzieć, że w tych dwóch warstwach te dwie postacie są kluczowe.

Pan Generał, pracując w komisji, odnalazł ślad jakichś korzyści, które ze współpracy z FSB odnosiły polskie służby? Może są dokumenty, które usprawiedliwiają działania Donalda Tuska, generałów Noska i Pytla?

Jeżeli cokolwiek takiego jest, to jest to skryte jako najściślej chroniona tajemnica. My nie uzyskaliśmy takiej wiedzy. Opieraliśmy się na dokumentach, które pochodziły z pracy komisji specjalnie powołanej przez ówczesnego szefa SKW Piotra Bączka. To gremium badało całą dokumentację będącą w posiadaniu SKW pod kątem opisania współpracy z FSB. Jeżeli tamta komisja nie znalazła żadnych dokumentów wskazujących na aspekt korzyści, to my także jako komisja nie widzieliśmy nic takiego. Mogę z dobrodusznością żywić nadzieję, że te dokumenty gdzieś są, wyjdą na światło dzienne i kiedyś będzie można powiedzieć, że Polska miała jakieś korzyści z tych kontaktów. Mam jednak wrażenie, że my nie mieliśmy najmniejszego pola, na którym te korzyści mogliśmy odnieść, bo zadania, które były postawione przez prezydenta Putina przed Kontrwywiadem Wojskowym FSB, w dużej mierze znalazły się w „Porozumieniu" podpisanym pomiędzy służbami. To trochę wygląda tak, jakbyśmy my jako służba mieli uczestniczyć w realizacji zadań postawionych kontrwywiadowi rosyjskiemu przez prezydenta Putina. To nie budzi zachwytu i każe się domyślać słabości po naszej stronie.

Był Pan w Sejmie podczas debaty o przyszłości komisji. Jak Pan odbiera to, co widział na własne oczy?

Na początku dziękuję za wszystkie głosy poparcia – czy to z mównicy sejmowej, czy z ław poselskich. To ważne wsparcie dla komisji. Z zażenowaniem słuchałem argumentacji ze strony opozycyjnej. To, co padało z mównicy, było nie do przyjęcia. Mówili w taki sposób, jakby znajdowali się w zupełnie innej rzeczywistości. Jeżeli odwołanie członków komisji motywuje się argumentami mówiącymi o węglu i gazie, to odbieram to jako nieporozumienie. Rozumiem, że w przypadku debaty o wpływach rosyjskich mogą padać takie argumenty, ale na pewno nie w sprawie debaty o odwołaniu członków komisji. My pracowaliśmy bardzo rzetelnie na materiale, który udało się nam zgromadzić z dużą trudnością. Mamy świadomość, że nasza praca powinna być kontynuowana. Natomiast mogę powiedzieć, że brakowało w wypowiedziach posłów opozycji kwestii przyszłości komisji. Wydaje się oczywiste, że chcieli zlikwidować to gremium, ale nie mogli tego zrobić ustawą. Wymyślili więc sposób i odwołali członków komisji. To jest smutny finał, bo była to noc listopadowa, rocznica 29 listopada, gdy dzielni podchorążowie pod wodzą por. Wysockiego poszli szturmować Belweder i chcieli aresztować księcia Konstantego – namiestnika carskiego. To była noc niepodległościowego zrywu przeciwko imperialnej Rosji. A my byliśmy świadkami bardzo słabej intelektualnie, słabo umotywowanej, ale jednak operacji, która służyła umocnieniu interesów rosyjskich w Polsce.

OGŁOSZENIE PŁATNE

PKP POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE
Spółka Akcyjna

01.12.2023 r.

PKP S.A. ODDZIAŁ GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI WE WROCŁAWIU UL. JOANNITÓW 13, 50-525 WROCŁAW OGŁASZA PRZETARG PISEMNY NIEOGRANICZONY NA ZBYCIE:

prawa użytkowania wieczystego gruntu położonego w Jeleniej Górze przy ul. Krakowskiej, stanowiącego działkę ewidencyjną nr 34/20 o powierzchni 2,2572 ha, obręb ewidencyjny 0035, 35, jednostka ewidencyjna 026101_1, M. Jelenia Góra, województwo dolnośląskie wraz z prawem własności posadowionej się na niej zabudowy

Cena wywoławcza nieruchomości: 2 350 000,00 zł netto
Wadium: 235 000,00 zł Postąpienie: 23 500,00 zł
Skutki podatkowe sprzedaży zostaną określone przez PKP S.A. zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu zawarcia umowy sprzedaży. Przedmiot przetargu można oglądać po uprzednim uzgodnieniu terminu z Ogłaszającym pod nr tel. 609 464 066. **Przetarg (otwarcie ofert) odbędzie się w dniu 03.01.2024 r. o godz. 10:00** w siedzibie Ogłaszającego, pokój 342.
Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:
- **wpłata wadium** na konto Oddziału wskazane w Regulaminie przetargowym z podaniem **nr postępowania: 1011/KNO/879/2023** w terminie **do dnia 28.12.2023 r.** Termin wpłaty oznacza termin uznania wpłaty na rachunku Ogłaszającego. Wadium wniesione przez uczestnika przetargu, który wygrał przetarg zaliczone zostanie na poczet ceny nabycia w dniu sprzedaży. Zasady zwrotu lub przepadku wadium, zapłaty ceny nabycia i zawarcia aktu notarialnego oraz utraty praw wynikających z przybicia określone są w Regulaminie przetargowym.
- **złożenie oferty** w siedzibie Ogłaszającego w terminie **do dnia 28.12.2023 r. do godz. 14.00** w zamkniętej kopercie opisanej: „Oferta na przetarg **nr postępowania: 1011/KNO/879/2023**. **Nie otwierać przed godziną 10:00 dnia 03.01.2024 r."** - Oferta powinna zostać złożona w wyznaczonym terminie do składania ofert i spełniać warunki określone w § 2 Regulaminu. Za datę złożenia oferty przyjmuje się termin doręczenia do PKP S.A.
- **najpóźniej do dnia 21.12.2023 r.**, złożenie dokumentów o których mowa w § 3 regulaminu, w odrębnej kopercie z dopiskiem „Dokumenty do przetargu **nr postępowania: 1011/KNO/879/2023**". Za datę złożenia dokumentów przyjmuje się dzień doręczenia ich do PKP S.A, przy czym dokumenty mogą być złożone w formie elektronicznej, a oryginały przekazane przed otwarciem ofert lub w kopercie wraz z ofertą. Dokumenty będą podlegały wstępnej weryfikacji przed otwarciem ofert. Oferta jest wiążąca w przeciągu 9 miesięcy od daty rozstrzygnięcia przetargu. Warunkiem skutecznego nabycia nieruchomości jest uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw transportu na dokonanie tej czynności prawnej. Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z jego szczegółowymi warunkami zawartymi w Regulaminie przetargowym oraz treścią ogłoszenia o przetargu zamieszczonym na stronie internetowej PKP S.A. – www.pkp.pl, a także treścią § 10, § 11, § 20 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 11 września 2009 r. w sprawie określenia sposobu i trybu organizowania przez PKP S.A. przetargów oraz rokowań na zbycie aktywów trwałych (Dz. U. z 2009 r. Nr 155, poz. 1231). Informacji na temat przetargu udziela Wydział Sprzedaży, tel. 71/ 717 53 80. Sprzedający zastrzega sobie prawo odwołania przetargu bez podania przyczyny.

OGŁOSZENIE PŁATNE

OGŁOSZENIE
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Olsztynie
działając na podstawie art.12 ust.3 oraz art.38 i 39 ust.1, ustawy z dnia 19 października 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U. 2022 poz.2329 t.j.) podaje do publicznej wiadomości, że:
ogłasza przetarg nieograniczony ofert pisemnych na najem pomieszczenia biurowego w siedzibie Sekcji Zamiejscowej w Bartoszycach, ul. Kętrzyńska 45 A o powierzchni 18,32 m².

Pomieszczenie znajduje się na pierwszym piętrze budynku, wyposażone jest w ogrzewanie podłogowe, instalacje elektryczną, instalacja alarmową, okablowanie strukturalne (LAN i telefoniczne). Ponadto budynek wyposażony jest w instalację CCTV i SSWIN.

Wszelkie adaptacje pomieszczenia związane z przystosowaniem do swojej działalności biurowej najemca wykona na własny koszt – po akceptacji właściciela lokalu.

Oferta powinna zawierać:
- nazwę oferenta,
- proponowaną cenę czynszu (z ogrzewaniem, dostępem do pomieszczenia wc, bez energii elektrycznej, która rozliczana będzie wedle zużycia) za 1 m² powierzchni brutto (miesięcznie), jednakże nie niższą niż 30,85 zł za m²,
- rodzaj prowadzonej działalności w w/w lokalu,
- godziny otwarcia lokalu,
- aktualne zaświadczenia o nie zaleganiu względem Urzędu Skarbowego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- aktualny wypis z rejestru działalności gospodarczej.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT w Olsztynie odrzuci te oferty, których propozycja działalności będzie skrajnie odbiegać od założeń KOWR w tym zakresie. Prowadzona w lokalu działalność nie może wykraczać poza godziny: 07:00 – 18:00 i nie może mieć charakteru nie obyczajowego. Preferowana wyłącznie działalność biurowa.

Lokal można oglądać od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 14:30. Osobą wyznaczoną do kontaktu jest p. Łukasz Bocis, tel. (89) 762 79 12.

Ofertę należy złożyć w terminie do **dnia 08.12.2023 r. do godz. 09:00** osobiście lub za pośrednictwem poczty na adres : **Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT Olsztyn, ul. Głowackiego 6, 10-448 Olsztyn**.

Dokumenty należy złożyć w zamkniętej kopercie z napisem: **„Najem Bartoszyce".**

Otwarcie ofert nastąpi w dniu **08.12.2023 r.** o godzinie **10:00** w pokoju nr **6** (parter) w siedzibie OT KOWR w Olsztynie przy ul. Głowackiego 6.

Organizator przetargu zastrzega, iż bez podania przyczyn może do chwili wyboru najkorzystniejszej oferty odstąpić od jego przeprowadzenia.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Pixabay/d

EKIPA TUSKA NA PASKU LOBBYSTÓW?

POLITYKA \ Polska 2050-TD i KO wniosły do Sejmu projekt nowelizacji prawa, który zakłada liberalizację zasad budowy lądowych elektrowni wiatrowych. Politycy PiS zaalarmowali, że przepisy mogą prowadzić do wywłaszczenia ludzi pod farmy wiatrowe, i oskarżyli wnioskodawców o działanie pod wpływem lobby zagranicznego.

WIEMY JUŻ, CZEGO BAŁ SIĘ LIDER PO

Raport pogrąża Tuska

Do zneutralizowania polskich służb specjalnych Rosjanie wybrali agenta, który rozpracowywał przeznaczonego do zamordowania Siergieja Skripala, a wzajemne kontakty między SKW a FSB trwały w najlepsze jeszcze po agresji Rosji na Krym – wynika z raportu komisji ds. badania wpływów rosyjskich. Równie wstrząsające są aneksy do dokumentu, choćby protokół przesłuchania Donalda Tuska ws. współpracy z Rosjanami.

Grzegorz Wierzchołowski

Sejm odwołał w środę członków państwowej komisji do spraw badania wpływów rosyjskich, ale zdołała ona przedtem opublikować swój cząstkowy raport. Jest on miażdżący dla Donalda Tuska i podległych mu służb specjalnych (przede wszystkim szefów SKW: gen. Janusza Noska i gen. Piotra Pytla), które od 2010 r. nieoficjalnie, a od 2013 r. formalnie współpracowały z Federalną Służbą Bezpieczeństwa, następczynią KGB.

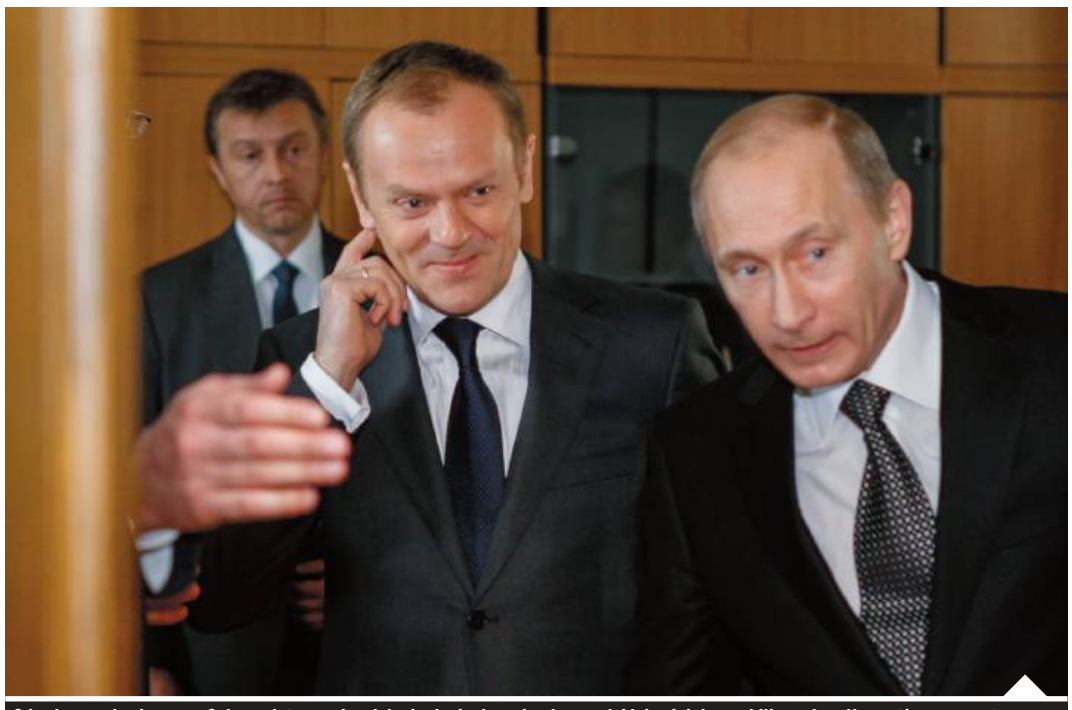

Odwołana w środę przez Sejm państwowa komisja ds. badania wpływów rosyjskich zdołała opublikować swój cząstkowy raport. Jest on miażdżący dla Donalda Tuska i podległych mu służb specjalnych | fot. Kacper Pempel/Reuters/Forum

Krew Ukraińców nie przeszkadzała

W świetle ustaleń komisji ds. badania wpływów rosyjskich – w latach 2010–2014 odbyło się co najmniej 107 (słownie: sto siedem) spotkań kierownictwa SKW z przedstawicielami FSB. „Wbrew pragmatyce służb specjalnych przebieg większości z tych spotkań nie został udokumentowany" – czytamy w raporcie komisji. Co więcej, kontakty SKW–FSB przez dłuższy czas przebiegały w konspiracji wobec ABW, pełniącej ustawową rolę tzw. krajowej władzy bezpieczeństwa.

Spotkania trwały mimo krwawej ingerencji Rosji w sprawy ukraińskie. Gdy 21 listopada 2013 r. w Kijowie rozpoczął się – w proteście przeciwko prorosyjskiemu kierunkowi polityki prezydenta Wiktora Janukowycza – Euromajdan, nie wpłynęło to na dynamikę kontaktów FSB–SKW. Już następnego dnia, 22 listopada 2013 r., z SKW spotkał się wysłannik FSB Wiaczesław Kołotow. W grudniu (6, 16 i 31) 2013 r. odbyły się trzy podobne spotkania, tyle że z Władimirem Juzwikiem z FSB (oficjalnie radca w ambasadzie). 17 stycznia 2014 r. Juzwik ponownie spotkał się z kierownictwem SKW.

Choć na Ukrainie sytuacja była coraz gorsza, 20 stycznia 2014 r. szef SKW płk Piotr Pytel podziękował gen. Aleksandrowi Bezwierhnemu z FSB za dotychczasową współpracę SKW–FSB i podpisane porozumienie o współpracy między oboma służbami, jednocześnie deklarując wsparcie informacyjne Służby Kontrwywiadu Wojskowego dla Departamentu Kontrwywiadu Wojskowego FSB w związku organizacją Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi w „zakresie zagrożeń terrorystycznych".

11 lutego Juzwik znów spotkał się z przedstawicielami SKW, a 20 lutego 2014 r. nastąpiła agresja Federacji Rosyjskiej na ukraiński Krym. Mimo napaści zbrojnej na naszego sąsiada aż do jesieni 2014 r. wysłannicy FSB regularnie spotykali się z polskim kontrwywiadem. W raporcie publikowany jest harmonogram tych spotkań – dochodziło do nich w marcu, maju, wrześniu i październiku (trzykrotnie) 2014 r. Dopiero 21 stycznia 2015 r. wysłano pismo podsekretarza stanu w MON Roberta Kupieckiego o ograniczeniu wstępu przedstawicieli ataszatu obrony Federacji Rosyjskiej do obiektów wojskowych.

Kagiebista od Skripala

Obok Władimira Juzwika, który z SKW spotykał się najczęściej, to właśnie wspomniany wcześniej gen. płk Aleksandr Bezwierhny (ur. 1950 r.) – dyrektor Departamentu Kontrwywiadu Wojskowego/III Służby FSB w latach 2000–2015 – prowadził najważniejsze rozmowy z przedstawicielami SKW za rządów Donalda Tuska. To on też podpisał w Petersburgu, wraz z gen. Noskiem, umowę o współpracy SKW–FSB. W artykule 2 w pkt B wspomnianego dokumentu można przeczytać: „Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy w następujących głównych kierunkach współpracy w obszarze kontrwywiadu wojskowego: przeciwdziałaniu działalności wywiadowczo-wywrotowej służb specjalnych krajów trzecich, skierowanej przeciwko Federacji Rosyjskiej lub Rzeczpospolitej Polskiej". Polska zobowiązała się tym samym do donoszenia Rosji choćby na Brytyjczyków czy Amerykanów, bo przecież nie ulega wątpliwości, że według Kremla służby tych państw prowadzą „działalność wywiadowczo-wywrotową" skierowaną przeciw Moskwie.

Z raportu komisji ds. badania wpływów rosyjskich dowiadujemy się, że kariera Bezwierhnego rozpoczęła się w Armii Sowieckiej, gdzie służył on w latach 1969–1971. Następnie został słuchaczem Wyższej Szkoły KGB przy Radzie Ministrów ZSRS, gdzie specjalizował się w dziedzinie kontrwywiadu. Swoje umiejętności operacyjne doskonalił w Oddziale Specjalnym KGB dla Moskiewskiego Okręgu Wojskowego. Bezwierhny realizował zadania za granicą, m.in. w Laosie (1980–1983) i Afganistanie (1989–1991). Pełnił również funkcje zastępcy i pierwszego zastępcy dyrektora Departamentu Spraw Wewnętrznych FSB Rosji (1996–2000).

Jak czytamy w raporcie, jako szef Departamentu Kontrwywiadu Wojskowego FSB Federacji Rosyjskiej Bezwierhny prowadził działania operacyjne w Republice Czeczenii, na Zakaukaziu, Bałkanach i w Naddniestrzu. Jego „profesjonalizm" został doceniony przez Radę Społeczną Organizacji Weteranów Departamentu i Organów Kontrwywiadu Wojskowego. Według organizacji Bezwierhny to „niekwestionowany" autorytet, a jego działania przyczyniły się do demaskacji agentów zagranicznych służb wywiadowczych jak CIA czy BND.

Jak powiedział w TVP Info prof. Sławomir Cenckiewicz, odwołany szef komisji ds. wpływów Rosji, Bezwierhny w latach 2004–2005 zajmował się sprawą Siergieja Skripala, rosyjskiego oficera wywiadu wojskowego, którego w 2018 r. Rosjanie próbowali zamordować na terenie Wielkiej Brytanii.

Czego „nie wie" Tusk

Tuż przed odwołaniem komisji ds. wpływów rosyjskich udało się jej odtajnić i pozyskać protokół przesłuchania Donalda Tuska, który w 2017 r. zeznawał w prokuraturze jako świadek w śledztwie dotyczącym współpracy SKW z FSB.

Przesłuchanie odbyło się w wydziale ds. wojskowych Prokuratury Okręgowej w Warszawie w kwietniu 2017 r. Tuskowi zadano tam m.in. pytanie, co rozumie pod pojęciem „służba wroga". Odpowiedział, że... „służbę wroga". Równie wykrętnie były premier odpowiadał na pytanie dotyczące tego, jak służby specjalne Rosji określane były w sprawozdaniach rocznych SKW, np. czy jako służba partnerska, czy jako służba wroga; według Tuska figurować tam miały... „pod nazwami własnymi". Gdy prokurator spytał go z kolei, czy w ocenie Tuska FSB to służba państwa, którego doktryna obronna pozostaje w opozycji do NATO, lider PO wił się, jak mógł, by takiego sformułowania nie użyć. Ostatecznie użył znacznie łagodniejszych słów: „Według mojej wiedzy FSB jest służbą rosyjską. Nie jestem specjalistą od doktryn wojennych, ale jest oczywiste, że w kontekście militarnym Rosja stanowi konkurencję czy wręcz wyzwanie dla NATO".

Na wiele pytań Tusk odpowiadał podobnie: nic mi nie wiadomo, nie wiem, nie mam wystarczającej wiedzy. Albo po prostu stosował uniki, jak w przypadku pytania o to, dlaczego przed podpisaniem umowy SKW–FSB nie zasięgnął jako szef rządu żadnej opinii, choć prawo zobowiązywało go np. do poproszenia o opinię ministra obrony narodowej:

„Na pytanie, czy świadek przed wyrażeniem zgody [na współpracę SKW z FSB] zasięgnął jakiejś opinii, świadek zeznaje, tak jak w dokumentacji. Na pytanie, dlaczego nie zasięgnął opinii Ministra Obrony Narodowej, świadek zeznaje: »jestem przekonany, że jak zawsze, tak i w tym przypadku wszystkie procedury zostały przygotowane bardzo starannie«. Na pytanie, czy wyrażając zgodę bez opinii Ministra Obrony Narodowej, miał świadomość, iż nie dopełnił obowiązku wskazanego w ustawie o SKW i SWW w tym zakresie, świadek [zeznał]: »nie mogę odpowiedzieć na tak sformułowane pytanie, gdyż nie podzielam opinii, aby decyzja zawierała istotne wady prawne«."

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Pixabay/d

BRAKUJE RĄK DO PRACY

NIEMCY \ **Według najnowszego raportu 80 proc. niemieckich firm ma problem ze znalezieniem pracowników. Najtrudniejsza sytuacja jest w tzw. przyszłościowych branżach, jak np. cyfryzacja czy elektromobilność.**

Terroryści strzelali na przystanku autobusowym | fot. RONEN ZVULUN/Reuters/Forum

BLISKI WSCHÓD \ Kolejny dzień rozejmu w Gazie

Zamach na przedmieściach Jerozolimy

W czwartek na przedmieściach Jerozolimy doszło do zamachu terrorystycznego, w którym zginęły trzy osoby, a kilkanaście zostało rannych. Sprawcy ataku należący do terrorystycznej organizacji Hamas zostali chwilę później wyeliminowani przez dwóch izraelskich żołnierzy po służbie i cywila. Tego samego dnia Hamas i Izrael zgodziły się na przedłużenie rozejmu obowiązującego w Strefie Gazy o co najmniej jeden dzień, uwolnienie kolejnej grupy Izraelczyków schwytanych przez Hamas oraz wypuszczenie około 30 więźniów palestyńskich z izraelskich więzień.

Paweł Kryszczak

Trzy osoby zginęły, a 16 zostało rannych w wyniku ataku terrorystycznego, do którego doszło w czwartek w godzinach porannych na przedmieściach w Jerozolimie. Jak informowały izraelskie służby, dwóch uzbrojonych mężczyzn ze wschodniej Jerozolimy otworzyło ogień do osób znajdujących się na przystanku autobusowym. – Natychmiastowa reakcja dwóch izraelskich żołnierzy po służbie i cywila w pobliżu miejsca ataku doprowadziła do neutralizacji i eliminacji dwóch terrorystów przed przybyciem policji – powiedział rzecznik policji.

Sprawcami terrorystycznego ataku było dwóch braci, 30-letni Ibrahim Namr oraz 38-letni Murad Namr, obaj należeli do Hamasu. Starszy z braci w latach 2010–2020 odbywał wyrok za planowanie ataków terrorystycznych. Również Ibrahim Namr miał terrorystyczną przeszłość.

Minister bezpieczeństwa wewnętrznego Izraela Itamar Ben-Gewir zapowiedział kontynuację polityki dystrybucji broni wszędzie, zarówno wśród zespołów reagowania kryzysowego, jak i ludności cywilnej. – Broń ratuje życie. Widzimy to raz po raz. W każdym miejscu, gdzie jest broń, życie ratują cywile, policjanci i żołnierze – oznajmił izraelski polityk. Izrael ma mocno restrykcyjne przepisy dotyczące posiadania broni przez cywili.

W czwartek sekretarz stanu USA Antony Blinken spotkał się w Tel Awiwie z prezydentem Izraela Izaakiem Herzogiem. – W zeszłym tygodniu zaobserwowaliśmy bardzo pozytywny rozwój sytuacji w zakresie powrotu zakładników do domu i ponownego połączenia się z rodzinami – zauważył szef amerykańskiej dyplomacji, który w czasie kolejnej dyplomatycznej podróży spotka się również z przedstawicielami Autonomii Palestyńskiej oraz Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

W ramach przyjętego w ubiegłym tygodniu rozejmu Hamas w czwartek zwolnił kolejną grupę uprowadzonych osób w zamian za zwolnienie z izraelskich więzień pewnej liczby Palestyńczyków. Tego samego dnia doszło do przedłużenia sześciodniowego zawieszenia broni pomiędzy Hamasem a Izraelem o jeszcze jeden dzień oraz uwolnienia kolejnych ośmiu jeńców przetrzymywanych przez terrorystów. Do tej pory wolność odzyskało 81 spośród ponad 200 osób porwanych przez terrorystów w wyniku ataku z 7 października na Izrael. Tymczasem egipscy i katarscy negocjatorzy usiłują nakłonić strony do wprowadzenia dwudniowego przedłużenia rozejmu w Strefie Gazy, a także uwolnienia większej liczby więźniów i zwiększenia dostaw pomocy humanitarnej.

Niespokojnie jest także na Zachodnim Brzegu Jordanu, gdzie dochodzi do starć pomiędzy izraelskimi siłami bezpieczeństwa a ugrupowaniami palestyńskimi. Tymczasem na północy Izraela w czwartek zawyły syreny przeciwlotnicze ostrzegające przed możliwym atakiem z powietrza. Siły Obronne Izraela użyły ponadto systemu obrony powietrznej Żelazna Kopuła do „przechwycenia podejrzanego obiektu latającego". W poprzednich dniach dochodziło do regularnej wymiany ognia pomiędzy terrorystami z libańskiego Hezbollahu, który jest wspierany przez Iran, a Siłami Obronnymi Izraela.

Poważna sytuacja na granicy Łotwy i Rosji

KRAJE BAŁTYCKIE \ **Sytuacja na granicy z Rosją jest poważna – oznajmiła w tym tygodniu premier Łotwy Evika Silina. Od wielu miesięcy Łotwa mierzy się z białoruskimi atakami hybrydowymi wykorzystującymi nielegalnych imigrantów.**

Rosyjskie ataki hybrydowe na Finlandię przy użyciu nielegalnych imigrantów wymusiły na rządzie w Helsinkach zdecydowaną reakcję. Jak informowaliśmy wcześniej, rząd podjął decyzję o budowie umocnień na granicy fińsko-rosyjskiej, a w dalszej kolejności o zamykaniu kolejnych przejść granicznych z Rosją. We wtorek wieczorem premier Petteri Orpo poinformował, że jego rząd zdecydował się zamknąć ostatnie czynne przejście graniczne do co najmniej 13 grudnia. Strumień nielegalnych imigrantów, głównie z Afryki i Bliskiego Wschodu, może z tego powodu zostać częściowo przekierowany przez Rosję na granice z Estonią i Łotwą, które już wcześniej musiały mierzyć się z atakami hybrydowymi.

Na temat sytuacji na wschodniej granicy Łotwy szefowa łotewskiego rządu Evika Silina rozmawiała z prezydentem Edgarsem Rinkeviczsem. – Wszyscy jesteśmy świadomi, że sytuacja jest poważna. Tylko jedno przejście jest otwarte między Łotwą a Białorusią, a na granicy z Rosją – dwa. Oczywiście mogą być różne wyzwania i sytuacje, ale jesteśmy gotowi do reakcji – zapowiedziała.

Od wielu miesięcy Łotwa zmaga się ze szturmem nielegalnych imigrantów przybywających przez granicę z Białorusią. Łotewska Państwowa Straż Graniczna poinformowała we wtorek, że tylko w ciągu ostatnich 24 godzin zatrzymano 103 osoby w związku z próbą nielegalnego przekroczenia granicy Łotwy z Białorusią. Dla wszystkich jest jasne, że to dopiero początek.

(pk)

Amerykanie coraz mniej ufają rządowi

USA \ **Amerykanie tracą zaufanie do rządu. Coroczny sondaż pokazał, że tak źle nie było od dawna. Fundacja Prezydenta Ronalda Reagana od kilku lat bada, co Amerykanie sądzą o swoim rządzie. Najnowszy sondaż, którego wyniki właśnie opublikowano, przeprowadzono między 27 października a 5 listopada na próbie 2506 dorosłych Amerykanów.**

Według sondażu tylko 36 proc. Amerykanów ma duże lub umiarkowane zaufanie do urzędu prezydenta, 17 proc. twierdzi, że ufa mu tylko trochę, a aż 47 proc. nie ma zaufania niemal w ogóle. W pierwszym sondażu, który wykonano w 2018 r., 44 proc. respondentów zadeklarowało zaufanie do Białego Domu, ale od tego czasu trwa trend spadkowy.

Jeszcze gorzej przedstawia się poparcie dla samego Joego Bidena. 38 proc. respondentów uznaje go za dobrego prezydenta, a 59 proc. za złego. Gdy zaczynał rządy, ok. 53 proc. wyborców deklarowało, że nadaje się na to stanowisko. Nieco lepiej – odpowiednio 47 proc. i 50 proc. – poszło byłemu prezydentowi Donaldowi Trumpowi. Według sondażu w razie kolejnego starcia z Bidenem dostałby 42 proc. głosów, a obecny prezydent 36 proc.

Jeszcze mniej Amerykanie ufają Kongresowi. Duże zaufanie zadeklarowało zaledwie 5 proc. respondentów, a 21 proc., że ufają mu umiarkowanie. Aż 43 proc. stwierdziło, że nie mają do tego ciała praktycznie żadnego zaufania. To znaczny spadek od 2018 r.

Amerykanie nie widzą też przyszłości w różowych barwach. Aż 70 proc. respondentów uważa, że ich państwo zmierza w złym kierunku. Znaczna większość – 87 proc. respondentów – obawia się też, że podziały polityczne doprowadzą w końcu do wybuchu przemocy. Amerykanie boją się także cyberataku (85 proc.), ataku terrorystycznego (81 proc.) i wybuchu wojny konwencjonalnej (65 proc.).

(wm)

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Wikipedia/d

NIE MAJĄ DOSYĆ WOJNY

ROSJA \ Po spotkaniu z ministrem obrony Ukrainy sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg ostrzegł, że Rosja nadal jest zdolna do prowadzenia wojny. Dodał, że zgromadziła duże zapasy rakiet i zimą znowu będzie atakować ukraińską infrastrukturę, a gigantyczne straty nie skłonią Kremla do zaprzestania inwazji.

GLOBALNE OCIEPLENIE \ Szczyt klimatyczny to walka o realizację celów, ale też o olbrzymie pieniądze

Walczą o klimat w kraju płynącym ropą

W stolicy Zjednoczonych Emiratów Arabskich toczą się rozmowy polityków, ekologów i aktywistów dotyczące sposobów przeciwdziałania zmianom klimatycznym. W konferencji COP28 w Dubaju bierze udział prezydent Andrzej Duda.

Aleksander Kłos

Jak komentują zachodnie media, podczas szczytu państwa znów spierają się o pieniądze na walkę z tzw. globalnym ociepleniem i ustalają procenty redukcji emisji gazów cieplarnianych. To zaś oznacza, że ponownie może dojść do sporu między rozwiniętymi, bogatymi krajami a biednym Południem, które będzie się domagało dodatkowych środków na walkę ze skutkami zmiany klimatu. Przed dwoma laty na COP26 w Glasgow bogate państwa zobowiązały się do wydawania 40 mld dol. rocznie do 2025 r. na adaptację biedniejszych państw do zmiany klimatu. To jednak kropla w morzu potrzeb, gdyż jak wskazuje ostatni raport ONZ, aby doprowadzić do choćby podstawowego dostosowania, należy poświęcić 387 mld dol. rocznie.

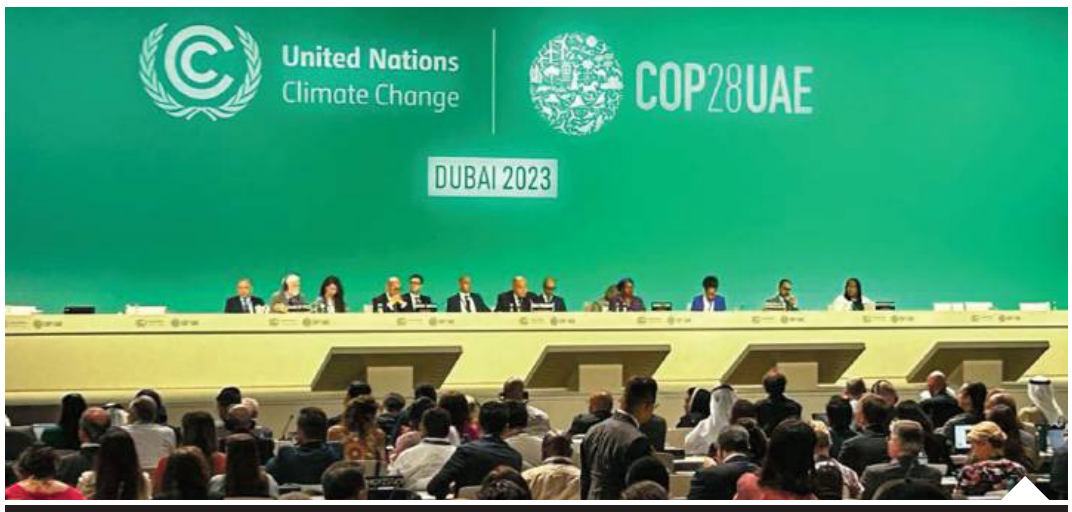

Tegoroczna konferencja zaczęła się od skandalu | fot. Unfccc/mat. pras./d

Podczas COP28 odbędzie się też szczyt metanowy. Udział w nim wezmą państwa i firmy energetyczne, które są jego głównymi emitentami. Jest to ważne, gdyż redukcja emisji tego gazu postrzegana jest jako najszybsza metoda na ograniczenie wzrostu globalnej temperatury. Do jego emisji dochodzi m.in. podczas wydobycia ropy i gazu, ale także na skutek działalności rolniczej, zwłaszcza hodowli zwierząt.

W trakcie konferencji przedstawione zostaną także dane dotyczące tzw. globalnego remanentu, czyli tego, ile emisji udało się ściąć państwom, które zobowiązały się do tego, podpisując Porozumienie paryskie w 2015 r. Ważnym tematem będzie także dalsza dekarbonizacja sektora energetycznego, a w trakcie tegorocznego spotkania mają paść deklaracje kolejnych cięć. Już jednak w zeszłym roku nie udało się dojść do porozumienia w kwestii podawania konkretnych dat odejścia od paliw kopalnych, w tym węgla.

Ważnymi tematami będą też kwestie związane z obniżeniem poziomu emisji z rolnictwa i bezpieczeństwo żywnościowe, a także to, jak sobie radzić z migracją wynikającą ze zmian klimatycznych. Na szczycie nie będzie prezydenta USA Joego Bidena, który uczestniczył w poprzednich szczytach. Zastąpi go sekretarz stanu USA Antony Blinken.

Na kilka dni przed szczytem w Dubaju wybuchł skandal, gdyż, jak podało BBC, prezydent szczytu, sułtan Al-Jaber zamierzał podczas spotkania porozumieć się z innymi państwami, by sprzedawać im ropę. Al-Jaber jest przy tym prezesem największej państwowej firmy naftowej w ZEA – Adnoc, jak również pełni funkcję ministra przemysłu i zaawansowanych technologii.

Robią kozła ofiarnego ze słynnego sportowca

KRYZYS MIGRACYJNY \ Legendarny zawodnik MMA Connor McGregor krytykował nielegalną imigrację do Irlandii. Teraz twierdzi, że rząd chce zrobić z niego kozła ofiarnego.

23 listopada przed jedną ze szkół podstawowych w Dublinie nożownik zaatakował dzieci, raniąc trójkę z nich. Gdy wyszło na jaw, że był imigrantem z Algierii, setki mieszkańców stolicy wyszły na ulice, by zaprotestować przeciwko nielegalnej imigracji. Ich protest szybko zmienił się w zamieszki, doszło do starć z policją i palenia radiowozów.

McGregor, który zdobył światową sławę jako zawodnik mieszanych sztuk walki, od dawna krytykuje nielegalną imigrację. Dzień przed zamieszkami napisał do swoich fanów w mediach społecznościowych, że Irlandia jest w stanie wojny, co było reakcją na wiadomość, że imigranci mogą głosować w wyborach lokalnych. „Między nami w Irlandii jest poważne zagrożenie, którego nigdy nie powinno tu być. Zmieńcie coś albo zejdźcie z drogi" – pisał w trakcie zamieszek, dodając, że rząd „posiał wiatr i zbiera burzę".

Irlandzka policja poinformowała, że bada teraz liczne konta w mediach społecznościowych, które miały zachęcać uczestników zamieszek do przemocy. Nieoficjalnie wiadomo, że znajduje się wśród nich także konto McGregora. On sam napisał dzień po zamieszkach, że nie popiera przemocy i walk z policją, ale rozumie frustrację Irlandczyków. Zasugerował też, że ma zamiar zająć się aktywizmem lub polityką.

W oświadczeniu wysłanym do redakcji lewicowego dziennika „Guardian" legendarny sportowiec napisał, że na ulicach Irlandii nie ma miejsca na przemoc i nienawiść. „Modlę się, żeby te ulice pozostały spokojne. My, Irlandczycy, jesteśmy znani z pięknych serc i mamy dumną historię nieakceptowania rasizmu" – napisał. Dodał jednak, że rząd musi podjąć zdecydowane kroki w celu reformy prawa imigracyjnego i azylowego. „To nie jest czas na debatę i puszenie się, nasi wybrani liderzy muszą działać w najlepszym interesie obywateli Irlandii i przyszłości naszego ukochanego kraju" – podkreślił.

Gdy media doniosły, że policja bada jego wypowiedzi, McGregor oskarżył rząd Irlandii – który od początku obwinia o te zamieszki „skrajnie prawicowych agitatorów" – że ten robi z niego kozła ofiarnego. Jego zdaniem ma to odwrócić uwagę od zamachu na dzieci, który doprowadził tłum do wściekłości. „Róbcie ze mnie kozła ofiarnego, ile chcecie – napisał na Twitterze. – Jeśli przez to poczujecie się lepiej, to ja sobie z tym poradzę".

Wiktor Młynarz

Zmarł Henry Kissinger

DYPLOMACJA \ W wieku 100 lat zmarł były sekretarz stanu USA Henry Kissinger. Miał ogromny i kontrowersyjny wpływ na historię drugiej połowy XX w.

Kissinger urodził się w rodzinie niemieckich Żydów, którzy uciekli do USA przed antysemickimi prześladowaniami. Podczas wojny służył w wywiadzie wojskowym, brał udział w odpieraniu niemieckiej kontrofensywy w Ardenach. Po zwolnieniu do cywila postanowił zostać politologiem, specjalizował się w rywalizacji między mocarstwami.

W 1975 r. został doradcą prezydenta Nixona ds. bezpieczeństwa narodowego. Dwa lata później Nixon powierzył mu stanowisko sekretarza stanu. Obydwaj politycy byli bardzo blisko, uznawano go za nieformalnego zastępcę prezydenta. Utrzymał to stanowisko do końca kadencji Geralda Forda.

Kissinger miał ogromny wpływ na politykę zagraniczną USA, a tym samym historię XX w. Wpływ ten jednak był mocno kontrowersyjny. Pomógł w zawarciu zawieszenia broni w Wietnamie, za co dostał Pokojową Nagrodę Nobla. Dwa lata później, gdy Północ podbiła Południe, próbował ją zwrócić.

Po odejściu z Białego Domu nadal utrzymywał wpływy, regularnie spotykając się i doradzając prezydentom z obu partii. W ostatnich latach jego dziedzictwo robiło się jednak coraz bardziej kontrowersyjne, a on sam coraz częściej stawał się celem krytyki. Po raz ostatni zrobiło się o nim głośno po rosyjskiej inwazji na Ukrainę, kiedy radził Kijowowi, by ten oddał w imię pokoju Krym i okupowane terytoria, i oskarżał NATO o sprowokowanie Putina. W lipcu spotkał się też z prezydentem Chin Xi Jinpingiem, by poprawić coraz gorsze stosunki Pekinu i Waszyngtonu. Po śmierci rzecznik chińskiego MSZ nazwał go „starym przyjacielem".

(wm)

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Pixabay/d

TRZECI KWARTAŁ PIERWSZYM W TYM ROKU ZE WZROSTEM PKB RDR.

ROZWÓJ \ W IV kw. br. wzrost PKB przyspieszy do ok. 2 proc. rdr., a w całym roku sięgnie 0,4 proc. – podali analitycy ING BŚ, komentując dane GUS. Dodali, że III kwartał był pierwszym w tym roku ze wzrostem PKB rdr.; przyniósł odbicie koniunktury, choć jego skala jest ograniczona. PKB Polski w III kw. wzrósł o 0,5 proc. rdr. w porównaniu ze spadkiem o 0,6 proc. rdr. w II kw. 2023 r.

WŁASNE M \ Banki będą rekomendować nowemu rządowi przedłużenie działania Konta Mieszkaniowego

Bez kredytu 2 proc. pierwsze mieszkanie mniej dostępne

Październik okazał się już czwartym z rzędu miesiącem, w którym deweloperzy zaczęli budować więcej nowych mieszkań – o ponad 3 proc. W porównaniu z wrześniem br. o 3,9 proc. zwiększył się też wolumen lokali mieszkalnych, na budowę których wydano pozwolenia lub zgłoszono inwestycję wraz z projektem budowlanym. Zdaniem ekspertów ważną rolę w tym ożywieniu odgrywa rządowy Bezpieczny Kredyt 2 proc.

Mariusz Andrzej Urbanke

Banki udzieliły już 40,8 tys. kredytów w programie Bezpieczny Kredyt 2 proc. Łączna wartość tych kredytów to blisko 16,55 mld zł, a średnia wartość kredytu udzielonego w ramach programu wynosi 405 tys. zł. – wynika z danych Związku Banków Polskich. W ramach programu państwo dopłaca kredytobiorcom do oprocentowania kredytów przewyższającego 2 proc. Kolejnym elementem programu jest Konto Mieszkaniowe, na którym można oszczędzać na mieszkanie z dodatkową premią z budżetu. Otwarto już 4490 takich kont, a wartość zgromadzonych na nich środków wynosi 10 mln zł. Przedstawiciele ZBP będą rekomendować nowemu rządowi przedłużenie działania Konta Mieszkaniowego. Bezpieczne kredyty mają być udzielane do 31 grudnia 2027 r. przez banki, które zawrą w tej sprawie umowę z BGK i wprowadzą produkt do swojej oferty.

Ale utrzymanie programu zależy głównie od polityki mieszkaniowej nowego rządu. – Teraz, gdy podaż zaczęła na wzmożony popyt odpowiadać, czyli presja na wzrost cen zaczęła spadać, to program Bezpieczny Kredyt 2 proc. najpewniej zostanie wygaszony – komentuje Bartosz Turek, główny analityk HREIT. – Jeśli Bezpiecznego Kredytu 2 proc. lub czegoś do niego podobnego zabraknie, to znowu znacznie wydłuży to drogę do pierwszego mieszkania, a część młodych Polaków zmusi do najmu. Brak programu dopłat może również częściowo zredukować skłonność do uruchamiania nowych inwestycji mieszkaniowych, a niewykluczone, że ułatwi też ekspansję funduszom inwestycyjnym budującym w Polsce portfele mieszkań na wynajem – ostrzega. Joanna Chojecka, dyrektor ds. sprzedaży i marketingu na Warszawę i Wrocław w Grupie Robyg, zauważa z kolei, że zarówno administracja państwowa, jak i samorządowa powinny maksymalnie ułatwiać procedury – tak, aby budowy mogły być realizowane jak najsprawniej. – To jest przestrzeń, która na pewno powinna być poprawiona. Oczywiście rząd powinien również maksymalnie ułatwiać obywatelom nabycie swojego pierwszego mieszkania. To element niezbędny dla poczucia bezpieczeństwa, wspierania przyrostu naturalnego i wzrostu gospodarczego. Dlatego wszelkie programy, obejmujące również łatwo dostępne i nisko oprocentowane kredyty, powinny być stałym elementem wspierania swoich obywateli i programów rządowych – mówi w sondzie przeprowadzonej przez Dompress.pl na temat: „Jakie decyzje nowego rządu byłyby najbardziej skuteczne, by możliwe było przyspieszenie tempa budowy mieszkań i zwiększenie bardzo niskiej podaży".

Podaż mieszkań zaczęła odpowiadać na wzmożony popyt, to to oznacza, że presja na wzrost cen zaczyna spadać
fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

Na razie budownictwo mieszkaniowe przeżywa rozkwit. W październiku w całej Polsce zaczęto budować prawie 20 tys. nowych mieszkań i domów. – Są to dokonania wszystkich inwestorów – Kowalskich budujących na własne potrzeby, gmin, spółdzielni, TBS-ów i deweloperów – zauważa analityk HREIT. – Ci ostatni mają tu jednak kluczowe znaczenie, bo odpowiadają za większość budowanych w Polsce mieszkań. W październiku zaczęli oni projekty opiewające na prawie 12,3 tys. lokali. To o prawie 72 proc. więcej niż w analogicznym okresie przed rokiem – dodaje. W najnowszej publikacji GUS znajdziemy też informacje o wydawanych pozwoleniach na budowę i mieszkaniach oddanych do użytkowania. W październiku deweloperzy dostali pozwolenia na budowę ponad 17 tys. mieszkań, a ponad 13,2 tys. oddali do użytkowania. W pierwszym przypadku mamy do czynienia ze wzrostem o trochę ponad 21 proc. (r/r). – Obserwujemy, czy tempo to zostanie utrzymane. Jeśli tak, 2023 r. może zakończyć się z liczbą rozpoczętych budów podobną do wyniku sprzed roku, czyli 115–120 tys. – komentuje Marcin Krasoń, ekspert rynku mieszkaniowego w Otodom Analytics. Szacowana liczba pozwoleń do końca 2023 r. to 160–165 tys. – Zauważalne jest także ożywienie po stronie podażowej, ponieważ w ślad za lepszą sprzedażą idzie wzrost liczby mieszkań wprowadzonych na rynek. W październiku to ponad 5,3 tys., czyli prawie tyle samo, ile sprzedanych. Podobnie będzie w listopadzie – prognozuje Krasoń.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

OGŁOSZENIE PŁATNE

OGŁOSZONE PRZETARGI NA TERENY ROLNE, TURYSTYCZNE I INWESTYCYJNE

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

ODDZIAŁ TERENOWY W OLSZTYNIE
10-448 OLSZTYN, UL. GŁOWACKIEGO 6
TEL. 89 52-48-800, FAX. 89 52-48-802

Sekcja Zamiejscowa	Adres	Telefon	Sekcja Zamiejscowa	Adres	Telefon
Elbląg	ul. Nowodworska 10B	(55) 230-65-20	Bartoszyce	ul. Kętrzyńska 45A	(89) 762-79-10
Grabin	Grabin 17	(89) 642-56-40	Działdowo	ul. M.Skłodowskiej-Curie 35	(23) 698-07-80
Kamionek	Kamionek 25	(89) 624-32-12	Morąg	ul. Dworcowa 13	(89) 757-85-20
Korsze	ul. W. Polskiego 41A	(89) 754-26-20	Ełk	ul. Zamkowa 8	(87) 621-74-60
Lidzbark Warm.	ul. Ornecka 6	(89) 767-78-10	Olecko	ul. Os. Lesk 20	(87) 523-43-10
			Bystry	Bystry 6A	(87) 428-42-51

Lp.	Powiat	Gmina	Działka			Charakter nieruchomości	Rodzaj przetargu	Cena wywoławcza (w zł)	Czynsz wywoławczy (w dt)	Termin przetargu		Miejsce przetargu	Informacje pod tel.
			obręb	numer	powierzchnia ogółem w ha					data	godzina		
1	elbląski	Gronowo	Kopanka Pierwsza	35	0,4231	nierolna	nieograniczony	73 080,00	xxx	13.12.2023	12:00	SZ Elbląg	552 306 532
2	ostródzki	Miłomłyn	Liksajny	128/2	0,4500	rolna / nierolna	nieograniczony	41 900,00	xxx	15.12.2023	11:00	SZ Grabin	896 425 647
3	iławski	Iława	Wikielec	68/7	0,1000	nierolna	nieograniczony	88 375,73	xxx	18.12.2023	13:00	SZ Grabin	896 425 647
4	bartoszycki	Górowo Iławeckie	Wągniki	14/2	10,1929	nierolna	nieograniczony	415 100,00	xxx	19.12.2023	10:00	OT Olsztyn	895 248 819

Szczegółowe informacje o nieruchomościach oraz pełną treść wykazów i ogłoszeń można uzyskać w Siedzibie Oddziału Terenowego KOWR w Olsztynie, ul. Głowackiego 6, w siedzibie Urzędu Gminy właściwej ze względu na położenie nieruchomości i w Biuletynie Informacji Publicznej KOWR na stronie internetowej: https://www.gov.pl/web/kowr

www.kowr.gov.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Pixabay/d

POLSKI RYNEK MAGAZYNOWY JEDNYM Z LIDERÓW W EUROPIE

LOGISTYKA \ Polski rynek magazynowy jest jednym z najszybciej rozwijających się w Europie – wynika z danych CBRE. Na koniec trzeciego kwartału 2023 r. wielkość powierzchni magazynowej w Polsce wyniosła 30,5 mln mkw., co w porównaniu do tego samego okresu ub.r. oznacza wzrost o 12 proc.

KONTRAKT \ Koreański uczestnik polskiego programu zakupu okrętów podwodnych

Koreańczycy proponują strategiczne partnerstwo w polskim programie Orka

Koreańska firma Hanwha Ocean, podczas specjalnej prezentacji dla dziennikarzy w Warszawie, zapowiedziała możliwość dostarczenia, w ramach programu Orka, Marynarce Wojennej RP swoich okrętów podwodnych KSS-III.

Maciej Pawlak

Jeżeli strona polska zdecydowałaby się w 2024 r. na zakup okrętów KSS-III, to pierwszą tego typu jednostkę Koreańczycy dostarczyliby do 2030 r. | fot. Wikipedia/d

Zaoferowała także polskiej stronie kompleksowe programy szkoleniowe dla polskiej Marynarki Wojennej. Według strony koreańskiej szkolenie, we współpracy z Marynarką Wojenną Korei, objęłoby podstawowe kursy eksploatacji okrętów podwodnych, szkolenie w obsłudze wyposażenia, szkolenie taktyczne z użyciem symulatorów oraz szkolenie na pokładzie okrętu na morzu. Inne obszary wsparcia MW Korei miałyby objąć także wsparcie podczas prób morskich, szkolenia w obsłudze oraz dzielenie się know-how z Marynarką Wojenną RP.

Program Orka

– Przystępujemy do realizacji programu Orka. Jeszcze w tym roku planujemy uruchomić postępowanie, którego celem będzie zakup okrętów podwodnych wraz z transferem niezbędnych technologii, które chcemy uzyskać w drodze zamówienia offsetowego – zapowiedział pod koniec maja br. minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak.

– Pełnowartościowa Marynarka Wojenna powinna obejmować nie tylko jednostki nawodne, lecz również te mogące skrycie przemieszczać się pod wodą, zdolne do długotrwałego wyczekiwania na swój moment, by w odpowiednim czasie uderzyć, czy to w cel nawodny, czy w lądowy – podkreślił.

W sierpniu br. rzecznik podległej MON Agencji Uzbrojenia ppłk Grzegorz Polak poinformował PAP, że do postępowania dotyczącego zakupu okrętów wojennych dla MW zgłosiło się 11 podmiotów, chodzi m.in. o firmy z: Hiszpanii, Francji, Niemiec, Wlk. Brytanii, Włoch oraz Republiki Korei.

Ppłk Polak dodał, że Agencja Uzbrojenia przeprowadzi dokładną weryfikację i analizę przedstawionych ofert. Pierwotnie w ramach programu Orka MON planowało zakup trzech lub czterech nowych okrętów podwodnych, a wartość programu szacowana była na 10 mld zł.

Oferta strategicznego partnerstwa

Tymczasem koreańska firma Hanwha Ocean, będąca częścią Hanwha Business Group, podczas spotkania z dziennikarzami zaproponowała strategiczne partnerstwo w polskim programie pozyskania okrętów podwodnych Orka.

Sung Kyun Jeong, wiceprezes i szef działu okrętowego ds. międzynarodowego biznesu w Hanwha Ocean, zapowiedział: – Jesteśmy gotowi zaoferować okręt podwodny KSS-III, jeden z najlepszych okrętów podwodnych na świecie, w ramach polskiego projektu Orka. Przy tej okazji chcemy także podzielić się naszą długoterminową wizją partnerstwa z Polską.

Obecnie będące w czynnej służbie MW Korei 3600-tonowe okręty KSS-III dysponują zaawansowanymi technologiami i możliwościami. I, co istotne dla strony polskiej, mogą być wykorzystywane na Morzu Bałtyckim. O ile strona polska zdecydowałaby się w 2024 r. na zakup okrętów KSS-III, to pierwszą tego typu jednostkę Koreańczycy dostarczyliby do 2030 r.

Nie tylko okręty podwodne

Firma zaproponowała również ofertę kompleksowych programów szkoleniowych dla Marynarki Wojennej RP. Szkolenie, we współpracy z Marynarką Wojenną Republiki Korei, obejmowałoby podstawowe kursy eksploatacji okrętów podwodnych, szkolenie w obsłudze wyposażenia, szkolenie taktyczne z użyciem symulatorów oraz szkolenie na pokładzie okrętu na morzu. A ponadto wsparcie podczas prób morskich, szkolenia w obsłudze oraz dzielenie się know-how z Marynarką Wojenną RP.

Hanwha Ocean przewiduje także utworzenie w Polsce centrum obsługi technicznej, napraw i remontów (MRO). Centrum to zapewniałoby wsparcie techniczne za pośrednictwem zespołu znajdującego na miejscu, ale także terminową dostawę części zamiennych, umożliwiając Polsce samodzielne i efektywne utrzymywanie floty okrętów podwodnych.

Przedstawiciele Hanwha Ocean poinformowali również o możliwości wspierania przez stronę koreańską nie tylko branży wojskowej, ale także rozwoju przemysłowego Polski poprzez nawiązanie partnerstwa w dziedzinie statków handlowych oraz projektów offshore – przy budowie morskiej energetyki wiatrowej. Firma wyraziła także zainteresowanie badaniem możliwości współpracy w obszarze OZE oraz realizacji prac badawczo-rozwojowych we współpracy z polskimi instytutami i uniwersytetami.

Klasa okrętów KSS-III

KSS-III, najnowsze okręty podwodne MW Korei, mają około 90 m długości i wyporność 3600 ton. Wyposażone są w innowacyjny układ napędowy, który obejmuje zaawansowane akumulatory litowo-jonowe i układ napędowy niezależny od powietrza (AIP). KSS-III wyróżnia się najdłuższym na świecie okresem operowania w zanurzeniu przez ponad trzy tygodnie. Okręty te mogą przenosić różnorodne typy uzbrojenia. Same posiadają pociski balistyczne, pociski manewrujące, przeciwokrętowe, torpedy i miny.

KSS-III ma konstrukcję kadłuba zoptymalizowaną w celu zminimalizowania emitowanego hałasu, umożliwiającą mu działanie pod wodą i pozostawanie w ukryciu. Zapewnia pełną interoperacyjność z siłami sojuszniczymi.

– Szanse Koreańczyków na zdobycie tego kontraktu są duże. Koreańską ofertę trzeba rozpatrzyć bardzo poważnie. (...) Obecnie na międzynarodowym rynku są dobre cztery okręty podwodne proponowane polskiej Marynarce Wojennej: hiszpański, niemiecki, francuski i szwedzki. Do tego grona dochodzi koreański. I tę ofertę z Azji trzeba rozpatrzyć. Nie powiem, który z tych okrętów jest najlepszy. Natomiast uważam, że oferta Koreańczyków jest bardzo poważna, ze wskazaniem, że to właśnie ta oferta może finalnie zostać wybrana przez polskie MON. Choć wybór ofert przez MON będzie bardzo trudną decyzją ze względu na to, że Polskę i Koreę dzieli duża odległość, a po drugie – nie jest to kraj, który należy do NATO. Są to dwa problemy, które mogą stanowić przeszkodę do jego zwycięstwa w programie Orka – powiedział kmdr rezerwy MW Maksymilian Dura.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Adobe Stock

WODÓR – PALIWO PRZYSZŁOŚCI POLSKIEJ GOSPODARKI \ Polska to trzeci w Europie i piąty na świecie producent wodoru. Zdaniem ekspertów jest to bardzo dobra pozycja startowa do produkcji zielonego wodoru, który jest najbardziej pożądany w energetyce. Obecnie ponad połowa wodoru wykorzystywana jest w przemyśle chemicznym, przede wszystkim do produkcji nawozów sztucznych i kwasu azotowego. Wodór wykorzystywany jest też w przemyśle rafineryjnym.

fot. Konrad Fałęcki/Gazeta Polska

fot. Konrad Fałęcki/Gazeta Polska

INNOWACJE \ Dziś transformacja naukowych osiągnięć w praktyczne rozwiązania staje się priorytetem

Jak wykorzystać potencjał wody, wodoru i węgla

Trzy zasoby: woda, wodór i węgiel mogą zmienić polską gospodarkę w bardziej innowacyjną i konkurencyjną. O szansach związanych z odpowiednim wykorzystaniem tych kluczowych dla życia na Ziemi zasobów dyskutowano podczas III Kongresu 3W, zorganizowanego w Warszawie.

Zainicjowany w 2021 r. przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) projekt „Idea 3W: woda–wodór–węgiel" wspiera świat nauki i biznesu w rozwoju nowoczesnych technologii stosowanych m.in. w przemyśle, energetyce i medycynie. – Jako bank rozwoju, którego misją jest wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, chcemy inicjować dyskusję o wykorzystaniu wodoru, wody i węgla poza energetyką. Inwestycje w te zasoby oznaczają ogromny skok technologiczny i zdobywanie przewagi konkurencyjnej polskich firm – mówiła podczas inauguracji kongresu Beata Daszyńska-Muzyczka, prezes zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego. Jej zdaniem kluczową kwestią w realizacji celów projektu „Idea 3W" jest współpraca pomiędzy światem nauki, biznesu, administracji i finansów.

Do ekosystemu 3W dołączyło już ponad 130 firm i instytucji, które wdrażają i rozwijają technologie związane z wodą, wodorem oraz nowoczesnymi technologiami węglowymi. Podmioty współpracują ze sobą, powstają partnerstwa zarówno na poziomie operacyjnym, jak i strategicznym. Jak wskazała prezes Daszyńska-Muzyczka, bardzo ważnym elementem tego ekosystemu jest powołane z inicjatywy BGK Interdyscyplinarne Centrum Innowacji 3W. W prace centrum zaangażowały się m.in. czołowe uczelnie wyższe w Polsce oraz instytuty badawcze skupione w Sieci Badawczej Łukasiewicz. Celem działalności ICI jest wdrażanie i komercjalizowanie innowacyjnych projektów, a także upowszechnianie idei 3W w świecie nauki, biznesu i administracji. Interdyscyplinarne Centrum Innowacji 3W ma być miejscem, w którym nauka i biznes mogą się wzajemnie inspirować i współpracować, przyspieszać transformację naukowych osiągnięć w praktyczne rozwiązania.

Perspektywiczny sektor

Sektor 3W to jeden z najszybciej rosnących sektorów polskiej gospodarki. Jego wartość szacuje się na prawie 5 mld dolarów, a w perspektywie do 2030 r. ma wzrosnąć o 25 proc. – To pokazuje, jak perspektywicznym obszarem jest 3W. Jednak żeby nowe technologie mogły się rozwijać, trzeba wprowadzić nowe regulacje prawne. Obecne regulacje związane z wodorem oparte są w dużym stopniu na przepisach dotyczących gazu ziemnego, a jest to surowiec o zupełnie innych właściwościach – podkreśliła Beata Daszyńska-Muzyczka.

Polska to trzeci w Europie i piąty na świecie producent wodoru. Zdaniem ekspertów jest to bardzo dobra pozycja startowa do produkcji zielonego wodoru, który jest najbardziej pożądany w energetyce. Obecnie ponad połowa wodoru wykorzystywana jest w przemyśle chemicznym, przede wszystkim do produkcji nawozów sztucznych i kwasu azotowego. Wodór wykorzystywany jest też w przemyśle rafineryjnym. Jak wskazał dr Dominik Sypniewski z Politechniki Warszawskiej, wodór może być z powodzeniem wykorzystany w hutnictwie, przemyśle i transporcie, co obniży emisję dwutlenku węgla. Według autorów przedstawionego podczas kongresu raportu „Świat 3W. Rzeczywistość i przyszłość", kluczowymi czynnikami dla rozwoju rynku wodoru w Polsce są: wprowadzenie odpowiedniej legislacji obniżającej ryzyko inwestycyjne do 2030 r., wprowadzenie instrumentów finansowych, które będą wspierać polskie firmy, a także zabezpieczenie środków publicznych na transformację energetyczną.

Jednym z najważniejszych zasobów naszej planety jest woda. Zajmuje ona aż 70 proc. powierzchni Ziemi, ale tylko 1 proc. to woda pitna. Zmiany klimatu powodują, że w wielu miejscach jest coraz trudniej dostępna, dlatego tak ważne jest racjonalne gospodarowanie jej zasobami. – W Polsce statystycznie mamy najmniejsze zasoby wody pitnej na jednego mieszkańca ze wszystkich krajów Unii Europejskiej. Z drugiej strony, na polską ziemię spada cztery razy więcej wody w postaci deszczu, niż wynosi zapotrzebowanie. Dlatego przed Polską stoją ogromne wyzwania dotyczące zarządzania zasobami wody – wskazała prezes BGK. Nadzieję na ograniczenie niekorzystnej tendencji związanej z zasobami wody stwarzają nowe wodooszczędne technologie i systemowe rozwiązania, dotyczące oszczędzania wody.

> **\\ Do ekosystemu 3W dołączyło już ponad 130 firm i instytucji, które wdrażają i rozwijają technologie związane z wodą, wodorem oraz nowoczesnymi technologiami węglowymi. Podmioty współpracują ze sobą, powstają partnerstwa zarówno na poziomie operacyjnym, jak i strategicznym. **

Trzeci kluczowy zasób – węgiel – kojarzy się przede wszystkim z paliwem, które spalane, zanieczyszcza powietrze. Projekt „Idea 3W" chce wspierać zastosowanie węgla nieenergetycznego w nowoczesnych technologiach. Jego innowacyjne zastosowania można już obecnie znaleźć w medycynie, farmakologii, kosmetologii, budownictwie czy przemyśle kosmicznym. Węgiel to także grafen i nanorurki węglowe. W opinii ekspertów beneficjentem rozwoju nowych technologii węglowych będzie przede wszystkim branża elektroniczna, gdzie grafen zastąpi silikon. To znacznie przyspieszy procesory i zmniejszy zapotrzebowanie na energię w urządzeniach elektronicznych.

Współpraca z sektorem finansowym

Rozwój nowych technologii wykorzystujących trzy kluczowe zasoby dla życia na Ziemi nie będzie możliwy bez badań, których prowadzenie wymaga często dużych nakładów finansowych. Dlatego bardzo ważna jest współpraca z sektorem finansowym. – Ale istotne jest też zrozumienie przez świat finansów istoty przełomowych technologii w sektorze 3W. Jeżeli sektor finansowy nie będzie rozumiał projektów, które ma sfinansować, to ich nie sfinansuje. Sektor finansowy powinien wiedzieć, jak szybko zmieniają się technologie. Chodzi o to, żeby polskie fantastyczne projekty nie trafiały do Doliny Krzemowej czy innych miejsc, gdzie skłonność do podejmowania ryzyka jest większa niż u nas – stwierdziła Beata Daszyńska-Muzyczka.

O roli nauki w rozwoju cywilizacyjnym mówił też gość specjalny tegorocznego Kongresu 3W dr Michio Kaku, wybitny fizyk teoretyczny, futurolog, autor wielu popularnonaukowych publikacji – Bogactwo krajów bierze się z nauki. Postępy w medycynie, informatyce, energetyce i fizyce kwantowej zmienią nasze życie i ukształtują bieg cywilizacji. A technologie 3W wprowadzą nas w nową, bezpieczną erę – wskazał Michio Kaku.

(ar)

PARTNER RELACJI:
BGK
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Pixabay/d

OSOBY W WIEKU 26-45 LAT STANOWIĄ 60 PROC. KLIENTÓW, KUPUJĄCYCH NA RATY

FINANSE \ Osoby w wieku 26–35 lat stanowią 32 proc. konsumentów korzystających z możliwości zakupu produktów na raty, zaś ponad 60 proc. kredytobiorców jest w wieku 26-45 lat – wynika z raportu Alior Banku. Kredytobiorcy najczęściej decydują się na 20 rat, a średnia kwota zobowiązania to około 3,7 tys. zł.

ENERGETYKA \ KNF sprawdzi, kto zarobił na przecenie akcji polskiego czempiona

Jeszcze nie rządzą, a już obniżyli wartość Orlenu

Komu zależy na obniżeniu wartości Orlenu i uderzeniu w jego stabilność finansową? – skomentował Daniel Obajtek, prezes koncernu, pomysł opozycji dotyczący zamrożenia cen energii dla gospodarstw domowych i instytucji wrażliwych na koszt koncernu. To dodatkowy domiar na spółkę.

Lucyna Piwowarska

Najpierw opozycja atakowała fuzję (Orlenu z Lotosem), potem zapowiadała rozbijanie koncernu, a teraz powoduje spadek wartości Orlenu na giełdzie o ponad 5,5 mld zł. Zastanawiam się, komu zależy na obniżaniu wartości koncernu i uderzaniu w jego stabilność finansową, i jaki jest tego cel – stwierdził Daniel Obajtek.

Gigantyczną przecenę akcji niemal o 10 proc. w ciągu niespełna jednego dnia spowodował projekt ustawy grupy posłów Koalicji Obywatelskiej i Polski 2050-TD o zamrożeniu cen prądu, gazu i ciepła dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych do końca czerwca 2024 r. Projekt nakłada na Orlen składkę w wysokości 15 mld zł, czyli mniej więcej połowę rocznego zysku. – Oznacza to 15 mld zł mniej na inwestycje w polską transformację energetyczną i inne inwestycje rozwojowe koncernu w Polsce oraz za granicą. A przecież już dziś Orlen przekazuje miliardy na zamrożenie cen gazu w Polsce – przypomniał prezes Obajtek. Według szacunków w tym roku koncern wyda prawie 14 mld zł na tańszy gaz dla siedmiu milionów gospodarstw domowych oraz 35 tys. podmiotów wrażliwych, takich jak szpitale, domy pomocy społecznej, szkoły, przedszkola i żłobki. O ponad połowę obniżył PGNiG Obrót Detaliczny z Grupy Orlen ceny gazu dla firm korzystających z cennika dla biznesu.

Decyzja o obciążeniu Orlenu dodatkowymi kosztami oznacza 15 mld zł mniej na inwestycje w polską transformację energetyczną i inne inwestycje rozwojowe | fot. Maciej Łuczniewski/Gazeta Polska

Decyzja o obciążeniu Orlenu dodatkowymi kosztami spotkała się z krytyką nie tylko ze strony inwestorów, ale także ekspertów z branży energetycznej. Wprowadzenie nowej składki na spółkę może wpłynąć nie tylko na jej wyniki finansowe, ale również na zdolność do inwestycji i rozwijania się na dynamicznie zmieniającym się rynku energetycznym – podkreślają eksperci. Do tej pory paliwowy czempion był obciążony domiarem od gazu wydobywanego w kraju, którego koszty są wprawdzie owiane tajemnicą, ale wiadomo, że są znacznie mniejsze niż gazu importowanego. Domiar ten obowiązywał jednak od końca 2022 r. Koalicja chce obciążyć spółkę dodatkowo za okres od października 2021 r. do końca 2022 r. Orlen wydobywa w kraju ok. 4 mld m sześc. gazu, a całe zużycie w Polsce sięgnie ok. 17 mld m sześc.

Spółki paliwowe i węglowe powinny być objęte specjalnym unijnym podatkiem od nadmiernych zysków, wprowadzonym unijnym rozporządzeniem. Wynosi on 33 proc. od dochodu, który przekracza 20 proc. średniego dochodu z lat 2018–2022. Obecny rząd nie zdecydował się obłożyć nim Orlenu – zamiast tego zdecydował się wprowadzić domiar od zysków z krajowego wydobycia. Szykująca się do władzy opozycja zamierza sięgnąć głębiej do kieszeni Orlenu.

– Jeżeli tak ma wyglądać zarządzanie mieniem państwowym, to bardzo źle. Mam nadzieję, obserwując wypowiedzi ekspertów PO na temat prywatyzacji, że obniżenie wartości Orlenu nie jest pierwszym krokiem do prywatyzacji tej spółki – stwierdziła Marzena Małek, minister aktywów państwowych. Resort wystosował pismo do Komisji Nadzoru Finansowego, by zbadać środowe przepływy akcji Orlenu. – Zastanawiamy się, czy ktoś nie zarobił na tym, wykorzystując informacje poufne – podkreśliła szefowa MAP.

Grupa Orlen znajduje się w punkcie zwrotnym dla swojego rozwoju, a także dla całej polskiej energetyki. Koncern rozpoczął realizację największej w kraju i Europie Środkowej inwestycji w źródła odnawialne. W ciągu trzech lat ma uruchomić pierwszą morską farmę wiatrową Baltic Power. Rozpoczął też budowę w Świnoujściu terminala instalacyjnego morskich farm wiatrowych, który będzie wykorzystywany przy Baltic Power, ale też kolejnych pięciu farmach. Zgodnie ze strategią do 2030 r. Grupa Orlen osiągnie 9 GW mocy zainstalowanych w odnawialnych źródłach energii. Realizacja wszystkich projektów morskich farm wiatrowych, jakie znajdują się obecnie w portfelu grupy, zapewni koncernowi ok. 6,4 GW mocy i przyczyni się do osiągnięcia celu neutralności emisyjnej firmy do 2050 r.

Mikroprzedsiębiorcy biorą więcej kredytów

FINANSE \ **Rośnie zainteresowanie kredytami ze strony najmniejszych firm. W październiku br. banki udzieliły im o 20,1 proc. więcej kredytów w porównaniu do analogicznego miesiąca 2022 r. Ich wartość była wyższa o 30 proc. – poinformowało Biuro Informacji Kredytowej.**

W ujęciu produktowym banki udzieliły więcej kredytów obrotowych (+30,0 proc.) i inwestycyjnych (+26,3 proc.). Nieco mniej udzielono kredytów w rachunku bieżącym (-1,0 proc.). W ujęciu wartościowym dodatnią dynamikę odnotowały kredyty obrotowe (+46,7 proc.) oraz kredyty inwestycyjne (+44,7 proc.). Ujemną dynamiką charakteryzowały się kredyty w rachunku bieżącym (-2,1 proc.).

W okresie styczeń–październik br. w ujęciu rocznym banki udzieliły więcej (+12,3 proc.) kredytów mikroprzedsiębiorcom i na wyższą kwotę (+10,4 proc.). W okresie tym banki udzieliły mniej (-7,6 proc.) i o niższej wartości (-12,1 proc.) kredytów inwestycyjnych. Wzrosty w aspekcie liczbowym i wartościowym dotyczą kredytów obrotowych: odpowiednio +18,7 proc. i +16,2 proc., oraz kredytów w rachunku bieżącym: +0,4 proc. i +6,0 proc. Październikowy odczyt indeksu jakości kredytów mikroprzedsiębiorców wyniósł 5,66 proc. w ujęciu wartościowym, co oznacza, że nadal jest on na bezpiecznym poziomie.

Na 13 tys. kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcom w październiku br. 6,2 tys. zaciągnęły firmy usługowe, a 3,1 tys. handlowe. Łącznie na te dwa sektory przypada 71,8 proc. udzielonych w październiku kredytów. Z całkowitej kwoty 1,988 mld zł banki udzieliły 703 mln zł kredytów firmom z sektora usług oraz 638 mln zł prowadzącym działalność handlową. Finansowanie tych dwóch sektorów to w październiku 67,4 proc. łącznej wartości udzielonych kredytów mikroprzedsiębiorcom. W ciągu dziesięciu miesięcy 2023 r. dodatnie dynamiki w ujęciu liczbowym dotyczyły kredytów udzielonych firmom ze wszystkich analizowanych sektorów. Najwyższa dynamika dotyczyła firm usługowych (+13,7 proc.) oraz budowlanych (+12,7 proc.). W ujęciu wartościowym w tym okresie banki udzieliły o 15,9 proc. wyższą kwotę kredytów firmom budowlanym oraz o 11,1 proc. firmom usługowym.

(ar)

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Busko-Zdrój. Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze i wypoczynkowe
Zadzwoń i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 09cbf3d18d

Tomasz Teluk

GOSPODARKA \ Gdy upadał komunizm, Polska była biednym, wyzyskiwanym przez ZSRS państwem; dziś aspirujemy do klubu dwudziestu najbogatszych państw świata

Polska: od kopciuszka do G20

Gdy upadał ZSRS, nasz kraj posiadał najniższy dochód brutto na mieszkańca spośród państw regionu. To był wynik głębokiego drenowania przez Moskwę naszej coraz bardziej słabnącej gospodarki. Dziś sytuacja Polski jest diametralnie inna, jesteśmy szybko rozwijającym się państwem z ambicjami i to mimo globalnych perturbacji: pandemii, kryzysu energetycznego i wojny na Ukrainie.

Ostatnie dane gospodarcze napawają optymizmem. Nasz kraj może się pochwalić najwyższym wzrostem PKB w trzecim kwartale tego roku wśród państw Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Nasz PKB wzrósł w tym okresie o 1,4 proc. W tym samym czasie Stany Zjednoczone urosły o 1,2 proc., a inny kraj naszego regionu, Węgry, o 0,9 proc. Średnia wzrostu dla krajów OECD wyniosła 0,5 proc.

Gospodarka wybijająca się

Poniżej tego poziomu uplasowały się Francja czy Włochy, notując odpowiednio 0,1 proc. wzrostu lub nie wykazując zmian. PKB dla państw Unii Europejskiej pozostał na niezmienionym poziomie. W III kwartale br. gospodarka Niemiec skurczyła się o 0,1 proc., Austrii o 0,6 proc., a Irlandii aż o 1,8 proc. Przyczyny zachowań wskaźnika są różne. Według ekspertów OECD przyspieszenie w USA wynikało ze wzrostu konsumpcji. Japonia rosła wolniej ze względu na inwestycje. We Francji kurczą się zapasy i eksport. Wielka Brytania tnie wydatki. Konsumpcja spada zaś we Włoszech i w Niemczech.

Dane pokrywają się z prognozami OECD z połowy roku – Polska odnotuje wzrost gospodarczy rzędu 0,9 proc. w roku bieżącym i 2,1 proc. w roku przyszłym. Spadek inflacji w 2024 r. nastąpi do poziomu 4,8 proc. W tym roku inflacja będzie jeszcze wynosić 12,4 proc. Tymczasem globalnie PKB wzrośnie w tym roku o 2,7 proc. oraz 2,9 proc. w 2024 r. Inflacja w krajach G20 wyniesie odpowiednio 6,1 proc. oraz 4,7 proc. za rok.

Bardziej realistyczne są prognozy Narodowego Banku Polskiego. W opinii NBP inflacja zatrzyma się w tym roku w przedziale 11,3–11,5 proc., natomiast w przyszłym roku, w zależności od sytuacji na rynku, wyniesie między 3,2–6,2 proc. Z kolei wzrost PKB w tym roku nie przekroczy 0,6 proc., natomiast w przyszłym 3,8 proc.

Jak zauważają analitycy, światowa gospodarka w tym roku rośnie nie ze względu na Chiny, jak to miało miejsce do tej pory, lecz w górę ciągną ją wyniki w USA i właśnie w Polsce. Takiego zdania jest Ruchir Sharma, prezes Rockefeller International. Od 2022 r. udział Państwa Środka w globalnej gospodarce sukcesywnie się zmniejsza. Wynosi on obecnie 17 proc., notując spadek o 1,4 proc. w ciągu ostatnich dwóch lat. Udział Chin uzupełniany jest przez coraz lepszą kondycję Stanów Zjednoczonych oraz krajów wschodzących, głównie: Indii, Indonezji, Meksyku, Brazylii i Polski.

U progu elitarnego klubu

Wszystkie prognozy mówią jednoznacznie: nasz kraj może wkrótce przesunąć się z 21. pozycji i stać się 20. największą gospodarką świata. Zawdzięczamy to nie tylko własnej pracy, lecz także spadkowi znaczenia Turcji, która pogrąża się w kryzysie gospodarczym i wkrótce wypadnie z pierwszej dwudziestki. Z danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego wynika, że może się tak stać już na przełomie 2023 i 2024 r. Nasz PKB ma osiągnąć wówczas ponad 864 mld dol. Równocześnie Turcja, zajmująca obecnie 17. miejsce, po spadku PKB do 857,9 mld dol., wypadnie z rankingu. Nasz kraj, który plasował się zwykle między 21. a 24. miejscem, może na stałe wejść do tego elitarnego grona.

Obecnie do G20 należą, oprócz Turcji: UE, USA, RPA, Wielka Brytania, Włochy, Rosja, Niemcy, Meksyk, Korea Płd., Kanada, Japonia, Indonezja, Indie, Francja, Chiny, Brazylia, Australia, Argentyna i Arabia Saudyjska. Stalibyśmy się wówczas czołową gospodarką europejską, będąc równorzędnymi partnerami dla Berlina czy Paryża. Kraje G20 wytwarzają aż 85 proc. globalnego PKB, ale do klubu nie należą wyłącznie państwa o najwyższej wartości gospodarki, ale także kraje o najważniejszym znaczeniu regionalnym, takie jak pogrążone w kryzysie Argentyna czy RPA.

Nasz kraj postrzegany jest jako lider Europy Środkowo-Wschodniej, będący przeciwwagą dla Rosji i Niemiec. Rosja znalazła się w niełasce po wybuchu wojny na Ukrainie i światowi przywódcy w większości, do czasu, gdy konflikt nie ustanie, nie będą utrzymywać dobrych relacji z Kremlem. Teraz sytuacja może stać się jeszcze lepsza, gdy umocni się złoty i do naszego kraju popłyną większe środki z zagranicy. Pomogą także wielkie inwestycje infrastrukturalne, szczególnie w energetykę jądrową czy Centralny Port Komunikacyjny.

Dlatego niezwykle ważne jest, aby utrzymać tempo tych inwestycji i kontynuować myślenie o Polsce jako o regionalnym mocarstwie, które rezonuje nie tylko w Europie Środkowej, lecz także na kraje bałtyckie czy Bałkany. Amerykański politolog Andrew Michta zwraca uwagę, że takie projekty jak Centralny Port Komunikacyjny, Via Baltica czy Via Carpatia są kluczowe nie tylko dla gospodarki naszego kraju, lecz także mają znaczenie strategiczne dla NATO i sojuszu USA–UE. Dlatego ich ukończenie powinno być priorytetem nie tylko dla kolejnych rządów, lecz całej Unii Europejskiej.

Kraj z ambicjami

Polska po raz kolejny w historii ma za sobą i przed sobą okres prosperity. Uwierzyliśmy, że możemy być państwem z ambicjami, nieograniczającymi się do pracy za minimalną pensję, wypadów na saksy za granicę i zakupami na kredyt w osiedlowym sklepie. Jesteśmy liderem wielu formatów współpracy w regionie od Grupy Wyszehradzkiej, po Trójkąt Lubelski, Inicjatywę Trójmorza czy Bukareszteńską Dziewiątkę. Przodujemy też, jeśli chodzi o nowe projekty dotyczące infrastruktury transportowej oraz energetycznej.

W końcu mamy szansę na zwiększenie swojej suwerenności energetycznej. W ostatnich dniach minister klimatu i środowiska Anna Moskwa wydała decyzję dotyczącą budowy drugiej elektrowni jądrowej na wniosek spółki PAK Energia Jądrowa. Inwestycja będzie przeprowadzona wspólnie z koreańską firmą KHNP. Elektrownia w Koninie-Pątnowie ma szansę powstać do 2035 r.

Polska inwestuje także w strategiczną infrastrukturę transportową, która uczyni nasz kraj hubem transportowym łączącym Wschód z Zachodem i Północ z Południem Europy. Mowa nie tylko o wspomnianych drogach czy infrastrukturze kolejowej na wschodzie kraju, lecz także o nowych portach kontenerowych na Bałtyku czy najbardziej ambitnym projekcie, jakim jest CPK.

Centralny Port Komunikacyjny staje się symbolem zmiany myślenia o Polsce. Z ostatniego raportu firmy konsultingowej Ernst & Young dowiemy się, iż inwestycja w lotnisko zwróci się po 12 latach. CPK będzie generował dla państwa blisko miliard dochodów podatkowych rocznie. A w ciągu trzech dekad będzie można się spodziewać nawet 200 mld zł dochodów. Zwiększą się nie tylko wolumeny ruchu pasażerskiego, lecz przede wszystkim przewozów cargo. Przełoży się to na coraz lepsze wskaźniki importu i eksportu naszego kraju. Będzie to także ważny element dochodu budżetu państwa, co pozwoli finansować kolejne inwestycje.

Aby pozycja Polski stabilnie rosła, potrzebne jest do spełnienia jeszcze kilka warunków. Przede wszystkim potrzebny jest rząd zgody narodowej, korzystający z doświadczeń udanych ostatnich ośmiu lat. Wszyscy pamiętają, że gabinet PO-PSL nie poradził sobie z budową elektrowni jądrowych, gdy był u władzy. Nie należy także zapominać o interesie narodowym, leżącym w sprawnej działalności małych i średnich przedsiębiorstw. Ten wrażliwy na zmiany sektor był najbardziej zaniedbanym i zapomnianym segmentem gospodarki ostatnich lat.

Autor jest założycielem i dyrektorem Instytutu Globalizacji (www.globalizacja.org)

OGŁOSZENIE PŁATNE

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

KRAJOWY OŚRODEK WSPARCIA ROLNICTWA, ODDZIAŁ TERENOWY W OLSZTYNIE

ogłasza, że zamierza przeznaczyć do sprzedaży w drodze przetargu nieruchomość gruntową niezabudowaną, położoną w woj. warmińsko-mazurskim, pow. iławski, gm. Zalewo, **obręb Mozgowo – działka nr 19 o powierzchni 2,1400 ha**. Nieruchomość położona wzdłuż linii brzegowej jeziora Dauby.

Wywoławcza cena – 553 400,00 zł.

Termin, miejsce i warunki przetargu na ww. nieruchomość zostaną podane do publicznej wiadomości w odrębnym ogłoszeniu.

Szczegółowe informacje o nieruchomości oraz pełną treść wykazu można uzyskać w Siedzibie Oddziału Terenowego KOWR w Olsztynie, ul. Głowackiego 6, tel. 89-52-48-854 lub Biuletynie Informacji Publicznej KOWR na stronie internetowej: https://www.gov.pl/web/kowr.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

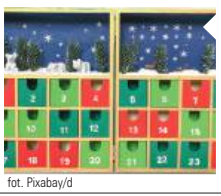
fot. Pixabay/d

ADWENT \ Otwieranie 24 okienek kalendarzy adwentowych niemających nic wspólnego z rzeczywistym sensem Bożego Narodzenia stało się popkulturowym zwyczajem. Przybywa firm wypuszczających takie kalendarze i twórców internetowych nagrywających vlogmasy. Komercjalizacja okresu przedświątecznego postępuje nie bez powodu. Eksperci przyznają – to się ludziom podoba.

KOMERCJALIZACJA ŚWIĄT \ Adwent zanika dziś w świadomości społecznej

Konsumpcyjna magia Gwiazdki

Następuje zjawisko włączania społeczeństwa w fetowanie całego okresu świątecznego, który dziś zastępuje Adwent – mówi nam o postępującej komercjalizacji przygotowań do Bożego Narodzenia socjolog prof. Arkadiusz Jabłoński. Adwent kojarzy się obecnie z konsumpcyjnym podejściem do świąt. Zamiast duchowego przygotowania się na przyjście Chrystusa wielu wybiera tylko jego komercyjną odsłonę. A przecież – jak mówią „Codziennej" internetowi twórcy katoliccy – jedno i drugie można połączyć tak, by nie stracić sensu Adwentu.

Maria Kobylińska

Adwent pochodzi z liturgii Kościoła katolickiego. Niegdyś pojmowano go jedynie w tym kontekście. To okres rozpoczynający się w czwartą niedzielę przed Bożym Narodzeniem. Za ostatni jego dzień uznawany jest 24 grudnia, czyli Wigilia. Jak przypomina Katolicka Agencja Informacyjna, słowo „adwent" pochodzi z języka łacińskiego i oznacza „przyjście". W tym przedświątecznym okresie wierni przygotowują się na godne przeżycie pamiątki narodzenia Pańskiego, ale także na „powtórne przyjście Zbawiciela na końcu czasów". Dlatego Adwent ma również charakter pokutny. Człowiek w tym czasie powinien, co podkreślali wielokrotnie duchowni na łamach „Codziennej", „wyzbyć się egoizmu, złych przyzwyczajeń, czyli skorygować swoje życie". Jednocześnie Adwent jest oczekiwaniem na Chrystusa, któremu ma towarzyszyć radość.

Na rynku zaczynają się też pojawiać kalendarze adwentowe i inne produkty nawiązujące do okresu przedświątecznego mające pomóc w duchowych przygotowaniach do Bożego Narodzenia. Wypuszczają je m.in. katoliccy twórcy internetowi i chrześcijańskie wydawnictwa | fot. Adobe Stock/

Świąteczny czas zamiast Adwentu

To tradycyjne rozumienie Adwentu dziś zanika w świadomości społecznej. Da się zauważyć znaczny wzrost komercyjnego spojrzenia na przedświąteczne przygotowania, które sprowadzają się do przeżywania niedookreślonej magii Gwiazdki. Słowo „Gwiazdka" najczęściej zastępuje pojęcia mające konotacje chrześcijańskie, czyli np. „Boże Narodzenie". Same święta przez różnorodne firmy i media przedstawiane są też często jako świecka uroczystość, której głównym bohaterem jest nierzadko nienazywany już świętym Mikołaj. Adwent – na co zwraca również uwagę w rozmowie z „Codzienną" socjolog prof. Arkadiusz Jabłoński – funkcjonuje obecnie w formie wydłużenia okresu świątecznego.

– W Polsce powiązane jest to też z tradycją mikołajek. To jeszcze mocniej wpływa na zjawisko włączania społeczeństwa w świętowanie całego okresu świątecznego, który dzisiaj zastępuje tak naprawdę Adwent. Wszystko zaczyna się andrzejkami. Coraz mniejsze są też wymogi prawa kościelnego wobec Adwentu, choćby wobec zachowania postu. To wszystko sprzyja temu, by ten proces komercjalizacji okresu świątecznego postępował – mówi socjolog.

Nowy popkulturowy zwyczaj

Stąd też – stwierdza prof. Arkadiusz Jabłoński – tak duże zainteresowanie już nie tylko zakupami, dekoracjami, ale także kalendarzami adwentowymi czy popularnymi filmami przedświątecznymi publikowanymi w mediach społecznościowych przez influencerów zwanymi vlogmasami. Jedne i drugie najczęściej mają niewiele wspólnego z rzeczywistym, tradycyjnym wymiarem Bożego Narodzenia. W ostatnich latach przybyło twórców internetowych nagrywających vlogmasy oraz firm wypuszczających kalendarze odliczające dni do Bożego Narodzenia, od 1 grudnia począwszy. Kalendarze te zawierają najczęściej miniaturowe wersje produktów sprzedawanych na co dzień przez dane marki. Ich wybór jest ogromny. Od pudełek z 24 okienkami, w których ukryte są słodkości, kosmetyki, przez akcesoria do włosów, perfumy, po zabawki dla psów. Niektóre z nich zyskują w opinii publicznej miano kultowych. Mimo że tegoroczny Adwent jeszcze (w momencie pisania tego artykułu) się nie zaczął, jego hitem już obwołano kalendarz wypuszczony przez jedną z najbardziej znanych polskich youtuberek Angelikę Trochonowicz (Andziaks). Zawiera on świeczki zapachowe, woski i kosmetyki oferowane przez sklep, który influencerka prowadzi. Takie kalendarze bywają również motywem przewodnim vlogmasów. Niektórzy twórcy internetowi nagrywają viralowe (dochodzące w wyświetleniach do setek tysięcy) filmy pokazujące, jak przez cały grudzień codziennie otwierają po kolei zawarte w nich pudełka.

Tego typu kalendarze stały się – jak nazywa to w rozmowie z nami socjolog – popkulturowym zwyczajem.

– To służy przygotowaniu do świąt, ale w wymiarze komercyjno-materialnym, a nie ma nic wspólnego z czasem duchowego przygotowywania się do Bożego Narodzenia. Jest to komercyjny wybieg odliczania czasu do tego, ile ci jeszcze zostało do kupienia prezentu czy zareklamowania tego, co jeszcze możesz zrobić dla siebie w okresie przedświątecznym – zauważa prof. Arkadiusz Jabłoński.

Ewangelizacja

Jednak na rynku zaczynają się też pojawiać kalendarze adwentowe i inne produkty nawiązujące do okresu przedświątecznego, mające pomóc w duchowych przygotowaniach do Bożego Narodzenia. Wypuszczają je m.in. katoliccy twórcy internetowi i chrześcijańskie wydawnictwa. Jest chociażby tzw. adwentownik „Według słowa Twego…" Anny Krzeczowskiej zachęcający do prowadzenia własnego dziennika biblijnego, „Biblijny kalendarz adwentowy" Wydawnictwa Salezjańskiego czy „Pójdźmy wszyscy do stajenki. 24 opowiadania na Adwent i Boże Narodzenie", czyli książka, z którą układa się szopkę. Swoją formę kalendarza mającego służyć ewangelizacji – zdrapkę adwentową – stworzyli także Karolina i Maciej Piechowie, katoliccy influencerzy, założyciele wydawnictwa Szczęśliwa Rodzina.

– Zdrapka ma zachęcić do duchowego przygotowania się do Bożego Narodzenia. Co roku ukrywamy pod zdrapką drobne zadania duchowe na każdy dzień Adwentu. Inspirujemy do tego, by bardziej kochać siebie samego, inne osoby i Boga. Owocem takiego przygotowania ma być serce gotowe na przyjęcie Jezusa Chrystusa – mówi naszej redakcji Maciej Piech. Jak wyjaśnia, powodem stworzenia zdrapki było jego osobiste doświadczenie, które przeżywa co roku też wiele osób – popadnięcie w komercyjne przygotowania i zapomnienie o sensie Bożego Narodzenia.

– Jak to się dla mnie skończyło kilka lat temu? Siedziałem przy wigilijnym stole z pustym sercem. Myślę, że właśnie tym skutkuje komercjalizacja Adwentu – zapominamy o tym, że najważniejszym celem jest przygotować się na spotkanie z żywym Bogiem – przyznaje założyciel wydawnictwa Szczęśliwa Rodzina.

Wszystko można połączyć

Komercjalizacja okresu przedświątecznego postępuje nie bez powodu. Eksperci przyznają wprost – to się ludziom po prostu podoba. Dr hab. Małgorzata Boguniа-Borowska, kierownik Zakładu Badań Kultury Współczesnej Uniwersytetu Jagiellońskiego, której słowa opublikowała uczelnia na swoim portalu, uznaje za naturalne, że społeczeństwo lubi tę przestrzeń. Przedświąteczna komercyjna otoczka jest „miła i budzi pozytywne emocje", a „większość z nas dobrze się w niej czuje".

Przyznaje to również katolicki twórca internetowy Maciej Piech. W rozmowie z naszą redakcją zaznacza, że duchowa odsłona Adwentu nie wyklucza komercyjnej. Można je ze sobą połączyć. Można się cieszyć z otwierania 24 okienek z prezentami czy z oglądania vlogmasów i jednocześnie przeżywać Adwent zgodnie z jego założeniem – przygotowywać się na „spotkanie z żywym Bogiem, Jezusem Chrystusem, który chce narodzić się w naszych sercach".

– Rozumiem, że przeżywanie okresu świątecznego wiąże się z zabawą i przyjemnymi odczuciami. Otwieranie kolejnych okienek w kalendarzu adwentowym i wyciąganie drobnych prezencików – kosmetyków, herbatek, słodyczy – jest bardzo miłe. Uważam, że samo w sobie nie jest to złe. Jednak w oderwaniu od sensu Adwentu jako radosnego oczekiwania na przyjście Zbawiciela pozbawia nas przeżywania prawdziwej radości, którą tylko Bóg może wzbudzić w naszych sercach – tłumaczy Maciej Piech.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Twitter/TeamORLEN

KUBICA W BOLIDZIE LMP2

SZYBCIEJ NIŻ W F1 \ Bolidy LMP2, czyli w formule, w której startuje Robert Kubica, są prototypami, a ich konstrukcja nie jest oparta na żadnym już istniejącym pojeździe wyścigowym. Do produkcji nadwozia użyto włókna węglowego, z kolei napęd stanowią silniki V8 o pojemności 4,2 litra i mocy 600 koni mechanicznych.

SPORT \ Kierowcy ORLEN Teamu WRT wygrywają Długodystansowe Mistrzostwa Świata

Robert Kubica i jego team z tytułem mistrza świata

To był fantastyczny rok dla wszystkich fanów Roberta Kubicy. ORLEN Team WRT, w składzie którego jeździ Polak, wywalczył tytuł mistrzowski w Długodystansowych Mistrzostwach Świata. Zespół zajmował miejsce na podium w sześciu z siedmiu rund tegorocznego sezonu, z czego trzy razy to były najwyższe stopnie. Wiele wskazuje na to, że także w przyszłym roku nasz najlepszy polski kierowca będzie rywalizował w wyścigach długodystansowych.

fot. PAP/Panoramic

Zbliżający się koniec roku 2023 to nie tylko czas wyczekiwania na kolejną edycję legendarnego Rajdu Dakar, ale również okres podsumowań w kończących się przed zimą rozgrywkach, jak np. Formuła 1, Rajdowe Mistrzostwa Świata czy Długodystansowe Mistrzostwa Świata (FIA World Endurance Championship, WEC). We wszystkich tych formatach mogliśmy w poprzednim sezonie podziwiać zawodników ORLEN Teamu, a charakterystyczne logo koncernu było widoczne na bolidach. Jednak szczególną uwagę kibiców znad Wisły przykuwały rozgrywki WEC, a powód jest prosty – Robert Kubica, który fenomenalnie czuje się w długodystansowych wyścigach.

Nasz najlepszy kierowca rozgościł się w FIA WEC

Robert Kubica z długodystansowymi wyścigami na poważnie związany jest od 2021 r. Wówczas w barwach W Racing Teamu został mistrzem Europy European Le Mans Series w kategorii LMP2. W kolejnym sezonie, występując z zespołem Prema ORLEN Team w serii World Endurance Championship, zajął drugie miejsce w legendarnym wyścigu 24h Le Mans w kategorii LMP2. Jednocześnie nasz rodak pełnił funkcję kierowcy rezerwowego i testowego w zespole Alfa Romeo Racing ORLEN. Na początku 2023 r. płocki koncern poinformował, że nie przedłuży współpracy ze wspomnianym teamem, co oznaczało także koniec pojawiania się Kubicy w padoku Formuły 1. ORLEN kolejny kontrakt podpisał z włoskim zespołem Scuderia AlphaTauri. Równocześnie ogłoszono, że najlepszy polski kierowca w sezonie 2023 będzie reprezentował ORLEN Team WRT w Długodystansowych Mistrzostwach Świata.

Trudny start dla zespołu Polaka

Sezon w Długodystansowych Mistrzostwach Świata nie jest tak naszpikowany wyścigami jak kalendarz Formuły 1, ale rozgrywki z pewnością są o wiele bardziej wymagające, a to przede wszystkim przez czas spędzany za kierownicą – zazwyczaj jest to kilka godzin ciągłej, zaciętej rywalizacji. Tegoroczny sezon WEC składał się z siedmiu rund, a zespół ORLEN Team WRT rywalizował z jedenastoma innymi ekipami w klasie LMP2. Początek zmagań miał miejsce 17 marca, kiedy to zorganizowano wyścig 1000 Miles of Sebring, rozgrywany, jak nazwa wskazuje, na dystansie 1000 mil lub w czasie 8 godzin. Co ciekawe, podczas dwóch poprzednich edycji tej imprezy nikt nie osiągnął tytułowego dystansu. W 2019 r. wyścig zakończył się po regulaminowych 8 godzinach, podczas których zwycięzcy przejechali niecałe 950 mil. Z kolei w sezonie 2022 wyścig został zakończony na 45 minut przed przepisowym końcem ze względu na fatalne warunki atmosferyczne. Tegoroczny 1000 Miles of Sebring nie wypadł całkowicie po myśli Roberta Kubicy i jego kolegów z zespołu – ostatecznie zespół WRT zajął piąte miejsce.

16 kwietnia zespoły startujące w WEC zameldowały się na portugalskim torze Portimao (wyścig 6-godzinny), gdzie zespół sponsorowany przez ORLEN poprawił wynik o dwa oczka i uplasował się na najniższym stopniu podium w klasyfikacji końcowej.

Kolejnym punktem sezonu Długodystansowych Mistrzostw Świata była Belgia i tor Circuit de Spa-Francorchamps w miejscowości Stavelot (29 kwietnia). To tutaj nasz rodak pokazał pełnię swojego potencjału. Błyszczeli także jego klubowi partnerzy – Szwajcar Louis Deletraz oraz urodzony w Angoli Portugalczyk Rui Andrade. Po fantastycznej jeździe ORLEN Team WRT wywalczył pierwsze miejsce, pewnie wygrywając z resztą stawki.

Polacy zdominowali legendarny Le Mans

Czwartą rundą WEC i jednocześnie jednym z najważniejszych wydarzeń w tym sezonie imprez samochodowych były setne urodziny (ale edycja 91.) legendarnego 24-godzinnego wyścigu Le Mans, który wystartował w sobotę 10 czerwca. Zgłoszono do niego łącznie 62 pojazdy. Pierwsze godziny rywalizacji na francuskim Circuit de la Sarthe sprawiły kierowcom wiele trudności. Podczas startu świeciło słońce, ale niedługo później nad torem przeszła gwałtowna burza, która spowodowała, że nawierzchnia miejscami przypominała rwący potok. Kilka bolidów wypadło nawet z trasy. Zespół ORLEN Team WRT na metę dojechał na drugim miejscu w swojej kategorii, ustępując jedynie teamowi Inter Europol Competition, w składzie którego znaleźli się: Polak Jakub Śmiechowski, Szwajcar Fabio Scherer i Hiszpan Albert Costa.

Po zmaganiach we Francji zawodnicy mieli niecały miesiąc odpoczynku. 9 lipca zameldowali się na słynnym torze Autodromo Nazionale di Monza we Włoszech. Robert Kubica wygrał kwalifikacje w klasie LMP2, ale właściwy wyścig WRT zakończył na trzecim miejscu.

Na przedostatnią rundę tegorocznego sezonu Długodystansowych Mistrzostw Świata przenieśliśmy się na obiekt Fuji Speedway nieopodal góry Fuji w Oyamie w Japonii. W tej gonitwie załoga w składzie: Robert Kubica, Louis Deletraz i Rui Andrade, po zajęciu drugiej pozycji w kwalifikacjach, nie dała później szans konkurentom, wygrywając sześciogodzinną rywalizację w klasie LMP2.

Przypieczętowanie tytułu mistrzowskiego

Finał sezonu tradycyjnie już odbył się na torze Sakhir w Bahrajnie. Zespół ORLEN Team WRT miał przed wyścigiem 33 punkty przewagi, a w imprezie można było zdobyć maksymalnie 39 punktów, więc tylko katastrofalny występ mógł odebrać mistrzostwo drużynie Kubicy. Po kwalifikacjach zakończonych na przedostatniej pozycji pojawiły się jednak lekkie obawy o końcowy wynik. Szybko jednak zostały rozwiane przez kierowców WRT, którzy pewnie wywalczyli trzecie zwycięstwo w tegorocznym sezonie i tym samym przypieczętowali tytuł mistrzowski. – Bardzo się cieszę, był to naprawdę dobry sezon, oczywiście szkoda Le Mans, ale mamy 6 podiów w 7 wyścigach, 6 podiów z rzędu. Wielkie brawa dla całego zespołu, podziękowania dla kibiców za trzymanie kciuków i doping. Podziękowania dla partnerów, ORLEN-u, dla ludzi, którzy tam pracują, którzy zawsze we mnie wierzyli. Przywozimy tytuł mistrzów świata do Polski i bardzo się cieszę – powiedział Robert Kubica w nagraniu opublikowanym przez ORLEN Team po zwycięstwie w Bahrajnie.

Po zakończeniu sezonu pojawiły się spekulacje na temat przyszłości naszego najlepszego kierowcy, ale wiele wskazuje na to, że w przyszłym roku ponownie zobaczymy go w długodystansowych wyścigach. Może się natomiast zmienić klasa, w której wystartuje.

Materiał powstał we współpracy z ORLEN.

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

eprasa.pl 09cbf3d18d

fot. Wikipedia/d

LENIWY KOMPOZYTOR

OPERA \ Gaetano Donizetti był niezwykle płodnym kompozytorem oper, a na dodatek komponował je w szybkim tempie. Operę „Don Pasquale" napisał zaledwie w ciągu kilku dni. Gdy powiedziano mu, że Rossini na skomponowanie „Cyrulika sewilskiego" potrzebował dwóch tygodni, Donizetti rzekł: – To mnie wcale nie dziwi, on zawsze był leniwy.

KRZYŻÓWKA

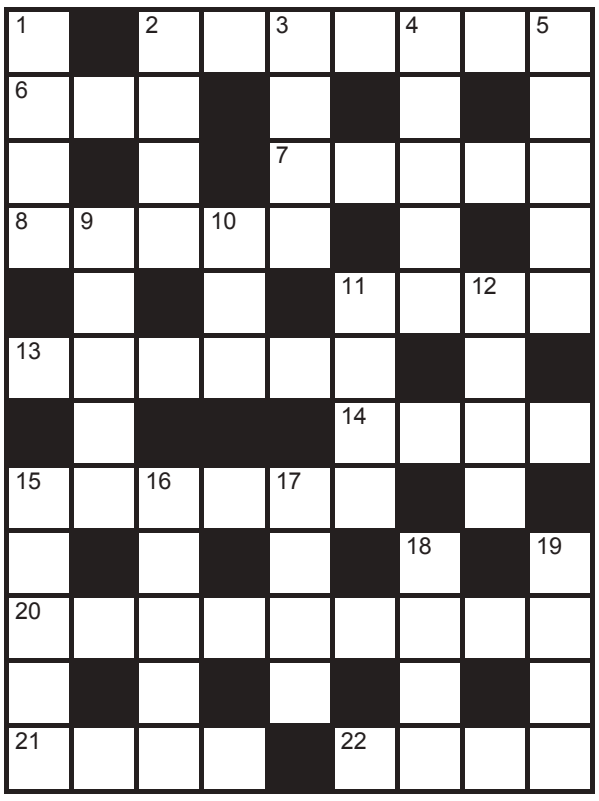

Poziomo
2) gra w sekcji rytmicznej
6) Grande, rzeka
7) rozdarta u Żeromskiego
8) przysłowiowy wdowi
11) niva lub samara
13) port na Ukrainie
14) z masztami na dnie
15) życzenie wyrażone na piśmie
20) amerykańska fabryka snów
21) góry z Mont Blanc
22) sycylijski wulkan

Pionowo
1) alkohol na gorąco
2) bez butów
3) gałęzie z lasu
4) klęska braku wody
5) imię Młynarskiej
9) broń drogówki
10) tatarski lub chrzanowy
11) przysięgłych w sądzie
12) prawosławny kleryk
15) Szachrajka z wiersza
16) jazda bez siodła
17) handlowy żaglowiec
18) lotniczy lub morski
19) choroba jak rzeka

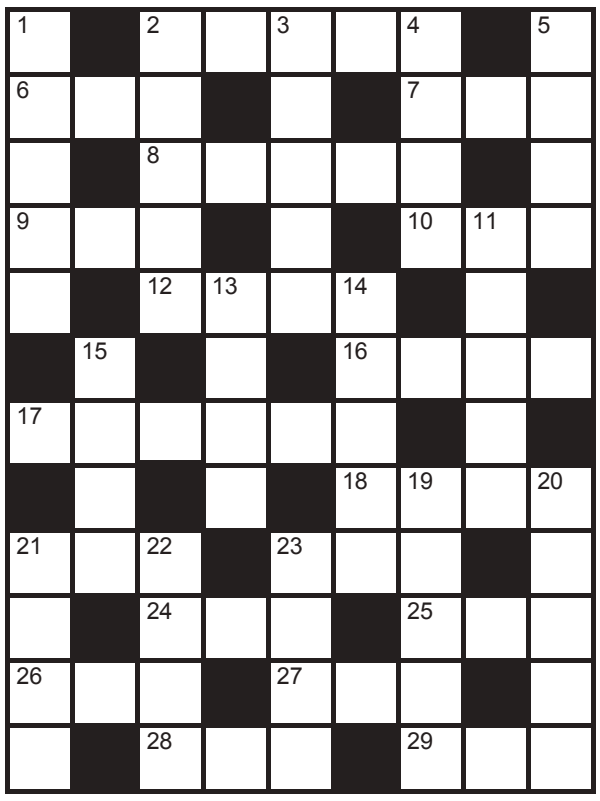

Poziomo
2) koło w saniach
6) żona Adama
7) cechuje wiersz
8) krwawa bójka
9) karty lub bierki
10) połączony z masztem
12) jeden z synów Noego
16) rybie jajka
17) automat w łazience
18) sezonowy trend
21) nawigacja satelitarna
23) występ po owacjach
24) australijski struś
25) niski głos żeński
26) rzeka jak rogacz
27) Najwyższa Izba Kontroli
28) część meczu tenisowego
29) piłka za boiskiem

Pionowo
1) w parze z oponą
2) błazen, arlekin
3) starożytny port rzymski
4) koń pełnej krwi
5) szyicki duchowny
11) w nim lew i lewkonia
13) od zwrotu do zwrotu
14) miasto na Florydzie
15) ślad na śniegu
19) japoński port na Honsiu
20) At dla chemika
21) przywódca sekty
22) znaczenie, treść
23) rebelia, pucz

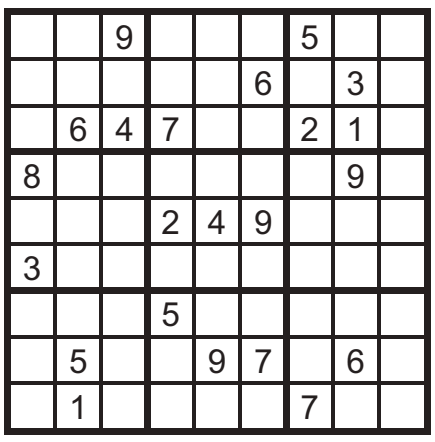

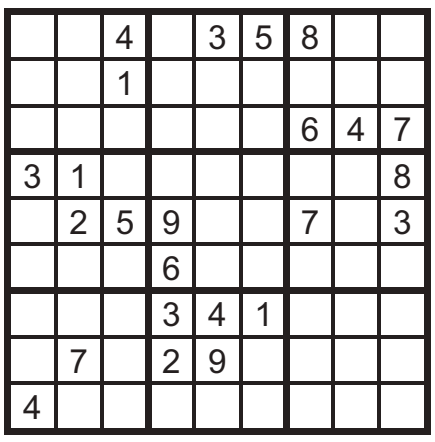

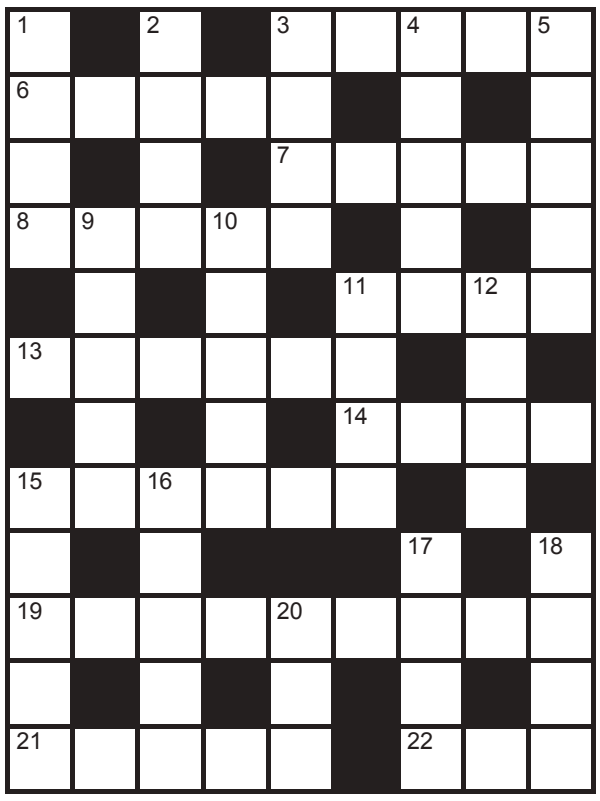

Poziomo
3) zwany kawonem
6) zwój papieru
7) cerkiewny obraz
8) zbyt pilny uczeń
11) skaza, usterka
13) gra z mydłem
14) miara objętości cieczy
15) żydowska wróżba
19) dyscyplina Czesława Langa
21) wyższa izba parlamentu
22) talia, stan

Pionowo
1) nie udaje go Zorba
2) tłusty z rzepaku
3) willowa dzielnica Warszawy
4) długa u popa
5) pali w gardle
9) układ, kontrakt
10) na wierzch wypływa
11) ostatnia w testamencie
12) termin w kalendarzu
15) orzech z mlekiem
16) nadmuchiwana zabawka
17) azjatycka równina
18) znudzony pies
20) religijny obrządek

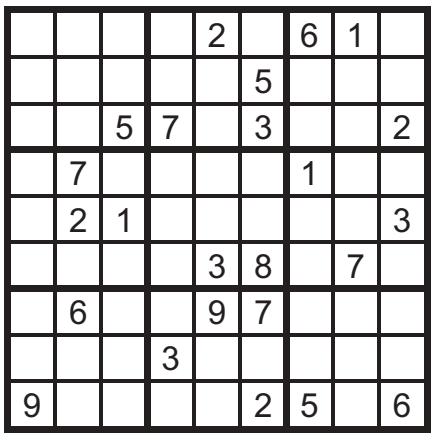

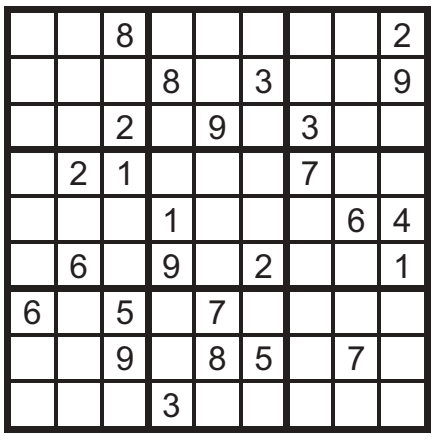

ROZWIĄZANIA

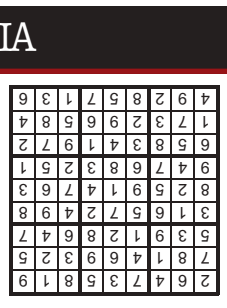

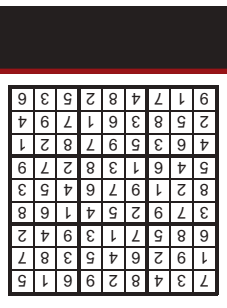

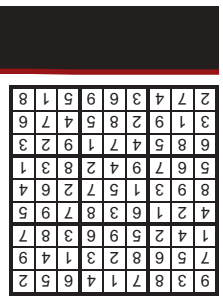

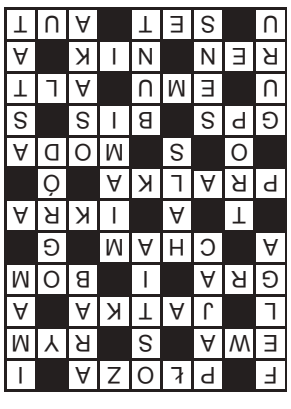

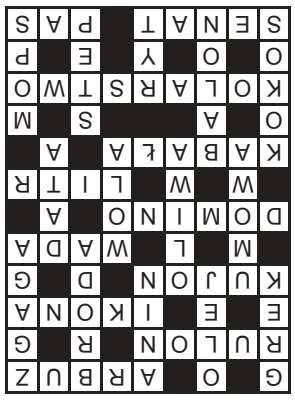

Gazeta Polska codziennie

e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępca red. nacz.: Katarzyna Gójska

Wydawca numeru: Katarzyna Gójska
Sekretarz redakcji: Małgorzata Ablewska
Z-ca: Joanna Szczurowska
Polska: Piotr Lisiewicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Paweł Woźniak (kier.), Justyna Foksowicz (p.o. z-ca)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.), Anna Krajkowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Mazowsze: Natalia Karcz-Kaczkowska (p.o. kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Troliński (kier.), Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Razcwarkow, Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kiełkucki
Wydawca: Forum SA; **Zarząd:** Beata Dróżdż

Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)
Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia: reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74, kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13: Anna Kazimierczuk, tel. 603 117 483, 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.
Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie" materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

2 ODPIONIE
3 TEMAT DNIA
4-6 POLSKA
7-8 ŚWIAT
9-12 GOSPODARKA
13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUZEM

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Gazeta Polska telewizyjna

1–7/grudnia 2023

OPERACJA BAXIS

DOKUMENTALNY, PIĄTEK, 1.12 GODZ. 21.30, TVP1

Dokument przedstawia nieznane dotąd okoliczności śmierci ks. Franciszka Blachnickiego. Anita Gargas wraz z zespołem podąża tropem gry operacyjnej komunistycznych służb specjalnych PRL, mającej na celu sparaliżowanie działalności jednego z najważniejszych polskich księży ostatnich dekad. Od niedawna wiadomo ponad wszelką wątpliwość, że ks. Blachnicki został otruty. Nadal jednak nie są znane wszystkie okoliczności mordu. Film zrealizowany na podstawie relacji świadków oraz wypowiedzi historyków, prokuratorów i ekspertów ds. służb specjalnych.

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

RYSZARD CZARNECKI

PIĄTEK 1.12 godz. 16.05, TVP HISTORIA

Rosyjski akcent w Izraelu

Najnowszy dokument Barbary Włodarczyk o rosyjskich Żydach. Wielu z miliona mieszkających w Izraelu Żydów z Rosji ma obywatelstwo państwa Putina. Wielu z nich jest też uprawnionych do głosowania w wyborach prezydenckich i parlamentarnych – i z tego prawa korzysta. Na przedmieściach Tel Awiwu czy Hajfy częściej można spotkać obywateli Rosji niż rodowitych Izraelczyków. Zwykle nie znają oni hebrajskiego, a wszędzie komunikują się po rosyjsku. Od 15 lat między Rosją a Izraelem funkcjonuje ruch bezwizowy.

SOBOTA 2.12 godz. 22.00, TVP DOKUMENT

Fidel Castro: nieznane taśmy

Film dokumentalny Toma Jenningsa z USA o jednym z najbardziej długowiecznych dyktatorów na świecie – władcy Kuby przez niemal pół wieku. W dokumencie wykorzystano zdjęcia i nagrania odsłaniające kulisy władzy człowieka, który tworzył komunizm pod okiem Stanów Zjednoczonych.

CZWARTEK 7.12 godz. 17.15, TV REPUBLIKA

Wolne głosy

Jeden z najpopularniejszych programów w TV Republika, prowadzony od lat przez bardzo znanego dziennikarza, niegdyś szefa Polskiego Radia oraz radiowej Trójki. Tajemnica popularności „Wolnych głosów” polega nie tylko na osobowości autora, lecz także na fakcie, że jest to program interaktywny, bo współtworzą go telewidzowie, którzy dzwonią do studia.

THRILLER

CZŁOWIEK W OGNIU

NIEDZIELA 3.12 GODZ. 21.00, TVP2

Stroniący od ludzi były agent CIA John Creasy (Denzel Washington) otrzymuje od swojego starego przyjaciela Rayburna (Christopher Walken) propozycję pracy jako ochroniarz Pity Ramos (Dakota Fanning), córki meksykańskiego przemysłowca. Dziewczynce udaje się zdobyć sympatię Creasy'ego, który pod jej wpływem zmienia swój niechętny stosunek do ludzi i otwiera się na świat. Gdy Pita zostaje uprowadzona przez nieznanych sprawców, Creasy poprzysięga krwawą zemstę. Nic nie jest w stanie powstrzymać jego szalonej wściekłości i determinacji w dążeniu do uratowania dziecka.

KATASTROFICZNY

POJUTRZE

PONIEDZIAŁEK 4.12 GODZ. 20.05, POLSAT

Czy świat stoi u progu nowej epoki lodowcowej? To pytanie od lat zadaje sobie klimatolog Jack Hall (Dennis Quaid). Hall jest przekonany, że globalne ocieplenie prędzej czy później doprowadzi do katastrofalnych zmian klimatycznych na naszej planecie. Wyniki badań, które przeprowadził na Antarktydzie, pokazują, że podobna katastrofa miała miejsce już wcześniej, 10 tys. lat temu. Wszystko wskazuje na to, że wydarzy się ponownie: od Antarktydy odrywa się olbrzymi kawał grubej pokrywy lodowej, a całym globem wstrząsa seria niezwykłych kataklizmów.

WIDOWISKO

CZYŃ DOBRO. GALA WOLONTARIATU KORPUSU SOLIDARNOŚCI

PONIEDZIAŁEK 4.12 GODZ. 22.20, TVP1

Podziękowanie wolontariuszom za ich niestrudzoną pracę na rzecz osób potrzebujących. W trakcie wydarzenia zostaną wręczone statuetki dla koordynatora i wolontariusza roku – Korpusu Solidarności. Wystąpią m.in.: Marek Piekarczyk, Kamil Bednarek, Roxie Węgiel, Ania Świątczak, TGD, Łukasz Drapała. Wydarzenie to jest doskonałym miejscem do promocji wolontariatu i zarażania innych chęcią pomagania. Termin emisji koncertu zbiega się z Międzynarodowym Dniem Wolontariusza, który przypada 5 grudnia. Galę poprowadzą Ida Nowakowska i Jan Mela.

KLIKAJ MĄDRZE www.niezalezna.pl O nas jest głośno!

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Prodigy. Opętany godz. 0.00

Last Vegas godz. 21.50

Morbius godz. 22.25

Reasumując godz. 22.00

Cobra godz. 20.00

M jak miłość godz. 12.15

TVP 1

RANO

08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:40 Ranczo (81) - serial
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:40 Komisarz Alex (125) - serial
10:40 Ojciec Mateusz (251) - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy

PO POŁUDNIU

12:55 Natura w Jedynce
14:00 Złoty chłopak (68) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (165) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4237) - serial
18:25 Leśniczówka (791) - serial
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej

WIECZOREM

19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Lokatorka 2 (1) - serial
21:30 Operacja Baxis - film dokumentalny, Polska 2023
23:00 Kamerdyner (4) - serial
00:00 Prodigy. Opętany - horror, Kanada/USA 2019
01:45 Jestem zemstą - film sensacyjny, USA 2016
03:25 Nowa (6) - serial

TVP 2

RANO

07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
11:15 Nie taka prosta historia
11:50 Barwy szczęścia (2893) - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 (230) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (237) - serial
15:05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc (356) - serial

PO POŁUDNIU

18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Akacjowa 38 (245) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2893) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2894) - serial
20:50 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
21:50 Last Vegas - komedia obyczajowa, USA 2013. Billy, Paddy, Archie oraz Sam to przyjaciele z czasów dzieciństwa. Kiedy Billy, jedyny kawaler w grupie przyjaciół, ogłasza swoje zaręczyny, cała czwórka udaje się do Las Vegas, by przeżyć niezapomniany wieczór kawalerski.
23:45 Nieprawdopodobna dziewczyna - komedia, USA 2012
01:40 Człowiek w ogniu - dramat sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2004

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i partnerzy (509) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (510) - serial
09:40 Sekrety rodziny (260) - serial
10:40 Dlaczego ja? (1151) - serial
11:40 Gliniarze (624) - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (1095) - serial
14:40 Dlaczego ja? (1181) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (530) - serial
17:00 Gliniarze (706) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3704) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Underdog - film sensacyjny, Polska 2019, wyk. Eryk Lubos, Mamed Khalidov
22:25 Morbius - horror, USA 2022, wyk. Jared Leto, Matt Smith, Adria Arjona, Jared Harris. Biochemik Michael Morbius, próbując wyleczyć się z rzadkiej choroby krwi, niechcący zaraża się pewnym rodzajem wirusa.
01:00 Życzenie śmierci - film sensacyjny, USA 2018
03:15 Zjedz Alaskę - mag.

REPUBLIKA

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:35 Polska na dzień dobry
09:45 Smaki lasu
10:05 W punkt
11:10 Dzień z Republiką
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika po południu - popołud. serwis inform.
15:35 Republika po południu
16:00 Republika po południu - popołud. serwis inform.
16:15 Republika po południu
17:00 Republika po południu - popołud. serwis inform.
17:15 Wolne głosy
18:00 Republika historii
18:15 Ekonomia raport - flash
18:25 Rozmowa ściśle jawna
18:40 10.04.2010. Fakty
19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:35 Sport w Republice
19:40 Prognoza pogody
19:45 Przegląd prasy niemieckiej
20:10 Biznes Polska
20:35 Smaki Lasu
21:00 Specjaliści od wszystkiego
21:30 Kulisy manipulacji
22:00 Reasumując. Jakubiak Kowalski
22:35 Ekonomia raport
23:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
23:30 Poland Daily
00:25 Ekonomia raport - flash
00:30 Ekonomia raport
00:55 Polska na dzień dobry
01:20 Poland Daily
01:40 Dokument w Republice
02:05 Dokument w Republice

PULS

06:00 Kobra - oddział specjalny (16) - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny (11) - serial
08:00 Nash Bridges (87) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (600) - serial
10:00 Zbuntowany anioł (93) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (94) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (100) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (101) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (292) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (293) - serial
16:00 Kurierzy (18) - serial
17:00 Kurierzy (19) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (602) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (603) - serial
20:00 Cobra - film sensacyjny, USA 1986. W mieście dochodzi do serii brutalnych morderstw. Jednak ich sprawca pozostaje nieuchwytny. Bezradna policja wzywa na pomoc detektywa Mariona Cobretti, zwanego Cobrą. Słynie on z tego, że nie zaprząta sobie głowy przepisami.
21:50 Plan ucieczki - thriller, USA 2013
00:00 Cenny ładunek - film sensacyjny, Kanada 2016
01:55 Menu na miarę

POLONIA

07:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:10 Stacja innowacja
11:30 Lepsza połowa (10) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 M jak miłość (1748) - serial
13:05 Wniebowzięci - komedia obyczajowa, Polska 1973
14:00 Historia polskiego sportu
15:00 Wiadomości
15:20 Bajki naszych rodziców: Zima w Wiklinowej Zatoce
15:35 Kulfon, co z ciebie wyrośnie?!
15:50 Szansa na sukces. Opole 2024
16:45 Top 3 Marka Sierockiego
17:00 Teleexpress
17:20 Zakochaj się w Polsce
17:55 Przystanek Ameryka
18:10 Niezwykłe historie Biało-Czerwonych
18:30 Informacje kulturalne
18:45 Paryż. Śladami Chopina
19:05 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Na dobre i na złe (898) - serial
21:10 Na sygnale (412) - serial
21:35 Sukces jest kobietą
22:05 Polonia 24
22:35 07 zgłoś się (13) - serial
00:05 Midnight News
00:40 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
01:05 Amerykański kwadrans

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:45 Droga pięknego życia
09:10 Z wędką nad wodę
09:45 Jestem mamą
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Komarowska Wiktoria
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Przygody pana Michała
12:50 Kobiety wolności
13:30 Msza święta z Jasnej Góry

PO POŁUDNIU

14:30 Drzwi do lasu
15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Ukryci w łonie Matki
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych

WIECZOREM

19:00 Warto zauważyć
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Tajemnica Enigmy
22:45 Zuzela - tu wszystko się zaczęło
23:25 Regał
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach

HISTORIA

06:35 Był taki dzień: 1 grudnia
06:39 Po PRL-u
07:10 Czas honoru (16) - serial
08:05 Nie taka prosta historia: Azyl
08:40 Historia Polski: Gniazdo sierot
09:40 Informacje kulturalne
10:00 Sensacje XX wieku
10:50 Czarna Wołga: Ten bank został obrabowany
11:40 Paleta dziejów: Święto Trąbek
12:00 Zmiennicy (4) - serial
13:10 Arabska wyprawa Levisona Wooda: Groźne dziedzictwo
14:10 Cztery strony świata: Tęcza Zielonego Przylądka
15:10 Alfabet Andrzeja Dobosza
15:30 Wojownicy czasu: Ostatnia reduta, czyli konfederaci w Zagórzu
16:05 Rosyjski akcent w Izraelu
17:00 Historia Polski: Kryptonim „Kościół”
18:00 Ex Libris
18:30 Waleczne z gór: Katarzyna Filipek
19:00 Czas honoru (17) - serial
20:00 Sekrety starożytnych inżynierów - dok.
21:00 Polskie 100 lat: Stalinizm w Polsce
21:35 Hiroszima - ukryta prawda
22:30 Kroniki Hitlera: Dyktator. Lata 1934-1936
23:30 Łowca jeleni - dramat wojenny, Wielka Brytania/USA 1978
02:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

TVP INFO

07:00 Serwis Info
07:12 Jedziemy
07:50 Agrobiznes
07:55 Agropogoda
08:00 Jedziemy dalej
08:18 Minęła ósma
09:00 Serwis Info
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis Info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
15:59 Info dzień
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:13 Forum
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:51 Nie da się ukryć extra
00:03 Wiadomości
00:31 Gość „Wiadomości”
01:00 Forum

TVP DOKUMENT

06:00 Dzika Polska
06:30 Podróże z historią
07:10 Zakochaj się w Polsce
07:40 Weterynarze z sercem
08:15 Zdrowie i długowieczność
09:05 Nil: Życie na pustyni
10:05 Podróże po Bałtyku: lato na wodzie: Litwa i Łotwa
11:00 Żubry wczoraj i dziś - dok.
11:40 Pojednanie - reportaż
12:05 Wielkie rodziny - serial
12:55 Granica obłędu - dok.
13:55 Amur największa rzeka Azji: Tajemnicze źródła
14:55 Szympansy w Ugandzie - dok.
15:55 Łowcy czarnych dziur - dok.
17:00 Grecja. Od gór do morza: Epir
18:05 Da Vinci odkodowany - dok.
19:10 Wszystkie kolory świata: Holandia. Bez pośpiechu
20:15 Historia broni: Broń dla każdego
21:20 Brudne pieniądze: Broń
22:20 Miasto gniewu - serial
23:15 Cała nadzieja w atomie - film dokumentalny, Francja/Irlandia 2022
00:20 Historia jednego pomnika - film krótkometrażowy
01:00 Euforia - film dokumentalny, Polska 2017
01:25 Dwa światy - film dokumentalny, Polska 2015
02:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
03:00 Całkiem spora apokalipsa - Tadeusz Konwicki - film dokumentalny, Polska 2002

KULTURA

07:00 Muzyczne poranki
07:20 Res Poloniae. O Polsce z oddali - wywiad
08:00 Wydarzenie aktualne
08:30 Informacje kulturalne
08:55 Chce się żyć - dramat obyczajowy, Polska 2013
11:00 Przeprowadzki (1) - serial
12:05 Niedziela Barabasza - komedia, Polska 1971
12:45 Anthony Perkins, aktor niepokojący - film dokumentalny, Francja 2020
13:45 Gwiazdy tamtych lat: Rena Rolska
14:30 Gwiazdy tamtych lat: Bogusław Wyrobek
15:15 Faraon - dramat historyczny, Polska 1965
18:00 Jazz.pl Polskie Radio: Stanisław Sojka - koncert
19:35 Zaginione - odnalezione: Kobieta przenosząca żar
20:05 Wieczór kinomana: Obywatel Jones - film historyczny, Ukraina/Wielka Brytania/Polska 2019
22:15 Informacje kulturalne
22:40 PitBull (26) - serial
23:40 Czwartkowy klub filmowy: Królowa - film biograficzny, Francja/Wielka Brytania/Włochy 2006, wyk. Helen Mirren, James Cromwell. Michael Sheen
01:35 Kino krótkich filmów: Samogłów - film krótkometrażowy, Polska 2021
02:15 Kino nocne: Żurek - film obyczajowy, Polska 2003
03:45 Women Make Film

TVP SPORT

05:40 Odliczanie do Euro - naj, naj, naj
07:30 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - sztafeta kobiet

09:00 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - sztafeta mężczyzn
10:30 Piłka nożna: Liga Europy - mecz: Sturm Graz - Raków Częstochowa
12:35 Piłka nożna: Liga Konferencji Europy - mecz: Aston Villa FC - Legia Warszawa
14:40 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg sprinterski kobiet
16:25 Piłka nożna: Mistrzostwa świata U-17 - Indonezja 2023 - mecz o 3. miejsce
18:30 Transmisja
21:30 Sportowy wieczór
22:10 Ring TVP Sport - magazyn bokserski
23:10 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg sprinterski kobiet
00:45 Boks: Gala PZB Suzuki Boxing Night 24 w Żyrardowie
03:10 Boks: Gala w Wolverhampton - waga superlekka: Franck Petitjean - Adam Azim
04:05 Boks: Gala w Detroit - podsumowanie

Transmisje mszy i nabożeństw z Opactwa w Tyńcu na **tyniec.tv**!

Codzienna relacja w czasie rzeczywistym z tynieckiego kościoła. Włącz się w modlitwę razem z benedyktynami przez internet

LITURGIA GODZIN:
06:00 - Jutrznia
17:00 - Nieszpory po łacinie
19:30 - Kompleta
20:00 - Bogurodzica

NIEDZIELNA MSZA Z BENEDYKTYNAMI!
8:30 - 10:30 - 12:30 - 18:00

eprasa.pl 09cbf3d18d

W PIĄTEK, 1 GRUDNIA, POLECAMY

DRAMAT
UNDERDOG
PIĄTEK 1.12 GODZ. 20.00, POLSAT

Zawodnik MMA Borys „Kosa" Kosiński (Eryk Lubos) w walce ze swoim największym rywalem Denim Takaevem (Mamed Chalidow) popełnia błąd, który przekreśla jego karierę. Okazuje się jednak, że okoliczności nie pozwolą mu porzucić brutalnego sportu i jeszcze raz będzie musiał wejść do klatki. Inspirowana prawdziwymi wydarzeniami historia to pełna realistycznych scen opowieść o słabościach i sile człowieka; o zwątpieniu, które pokonuje rodząca się miłość; a także o walce z przeciwnościami losu i podnoszeniu się po upadku. A tytułowy underdog to w żargonie sportowym ten, który dostaje szansę, choć teoretycznie skazany jest na porażkę. Czy „Kosa" ją wykorzysta?

SENSACYJNY
COBRA
PIĄTEK 1.12 GODZ. 20.00, TV PULS

Policjant Marion Cobretti (Sylvester Stallone), nazywany przez kolegów po fachu Cobrą, znany jest ze swoich niekonwencjonalnych metod walki z przestępczością. Niezdyscyplinowany, choć niezwykle skuteczny funkcjonariusz wpada na trop groźnego mordercy (Brian Thompson), członka niebezpiecznej sekty. Dostaje jednocześnie zadanie ochrony pięknej modelki Ingrid (Brigitte Nielsen) – jedynego świadka rytualnego zabójstwa – która ma zeznawać w procesie przeciw gangsterom. Według Cobry morderca nie zasługuje na humanitarne traktowanie, dlatego też jego brutalne metody działania coraz częściej wykraczają poza prawo i policyjny regulamin.

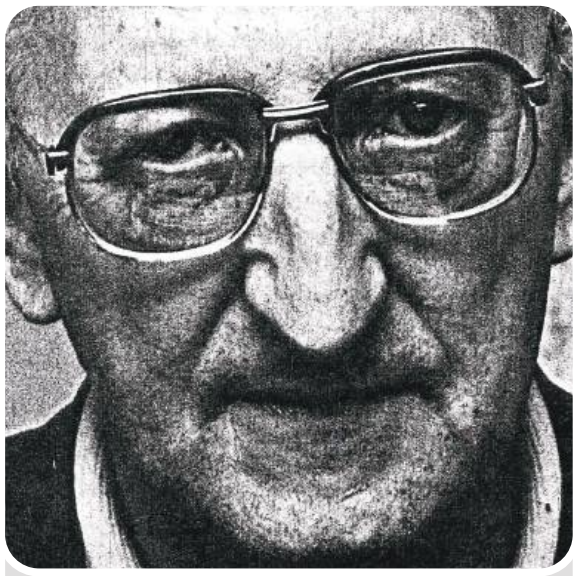

DOKUMENTALNY
OPERACJA BAXIS
PIĄTEK 1.12 GODZ. 21.30, TVP1

Film opowiada o kulisach działalności Jolanty i Andrzeja Gontarczyków, duetu agentów SB, którzy jako TW „Panna" oraz TW „Yon" infiltrowali środowiska polonijne w Europie Zachodniej w latach 80., w tym ośrodek Ruchu Światło-Życie założony przez ks. Blachnickiego. Kariera polityczna Jolanty Gontarczyk vel Lange nabrała tempa w III RP, a działalność jej lewackiego stowarzyszenia Pro Humanum od lat dofinansowują podatnicy. Władzom PRL udało się zatuszować sprawę przyczyn śmierci ks. Franciszka. Przez lata wierni trwali w przeświadczeniu, że odejście kapłana miało naturalne przyczyny. Pierwsze śledztwo IPN prowadzono tak nieudolnie, że zakończyło się umorzeniem.

W SOBOTĘ, 2 GRUDNIA, POLECAMY

WESTERN
SHALAKO
SOBOTA 2.12 GODZ. 12.15, TVP1

Jest rok 1882. Pruski arystokrata, baron Frederick von Hallstatt, organizuje dla swoich przyjaciół safari na amerykańskiej pustyni. W gronie zaproszonych gości są: hrabina Irina Lazaar, Hans Kruger, towarzysz barona z wojska, sir Charles Daggett, angielski dyplomata z żoną, amerykański senator Henry Clarke i jego żona Elena. Wyprawę prowadzi grupa przewodników pod kierunkiem Bosky'ego Fultona, bandyty, którego rzeczywistym celem jest zagrabienie biżuterii bogatych turystów. W trakcie podróży hrabina Irina zostaje napadnięta przez Indian. Z pomocą przybywa jej Shalako, federalny agent – czuwający nad przestrzeganiem warunków układu z Indianami.

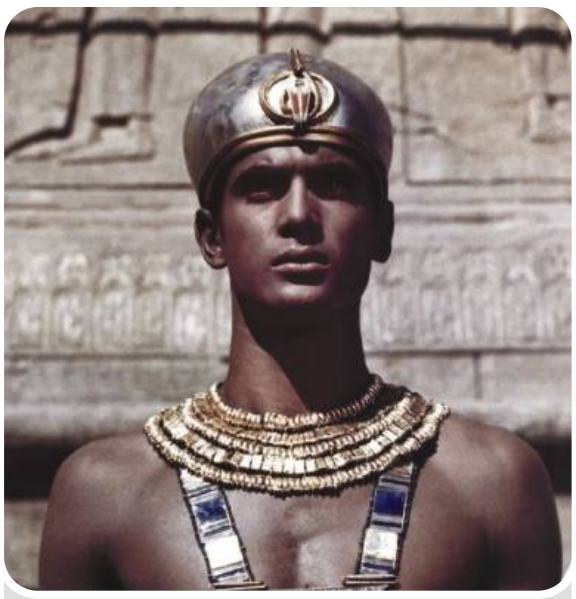

HISTORYCZNY
FARAON
SOBOTA 2.12 GODZ. 12.55, TVP KULTURA

Film jest adaptacją głośnej powieści Bolesława Prusa pod tym samym tytułem w reżyserii Jerzego Kawalerowicza. Głównym bohaterem jest Ramzes XIII (Jerzy Zelnik). Poznajemy go, gdy jest jeszcze księciem. Już wówczas zarysowana zostaje główna oś konfliktu między faraonem a kastą kapłanów, roszczących sobie coraz większe prawa w strukturach państwa. Ich przywódca, arcykapłan Herhor (Piotr Pawłowski) umiejętnie osacza młodego władcę. Gdy jednak Ramzes, korzystając z pomocy Pentuera (Leszek Herdegen), usiłuje podporządkować sobie kapłanów, ci decydują się na konfrontację. Aby uzyskać poparcie ludu, postanawiają wykorzystać nadciągające nad Egipt zaćmienie słońca...

FILM AKCJI
UPROWADZONA 3
SOBOTA 2.12 GODZ. 22.15, TV PULS

Trzecia, najbardziej dynamiczna odsłona przeboju kina akcji według scenariusza Luca Bessona, niezmiennie z Liamem Neesonem w roli Bryana Millsa. Były agent służb specjalnych od lat oczyszcza świat z najbardziej zwyrodniałych szumowin. Przestępcy już kilka razy próbowali go za to ukarać i za każdym razem przypłacali to życiem. Znów zaatakują boleśnie. Gdy jego ukochana żona zostanie zamordowana, a podejrzenie padnie na niego, Bryan znów będzie musiał zrobić użytek ze „swoich wyjątkowych umiejętności", by dorwać winnych, oczyścić się z zarzutów i przede wszystkim uratować ukochaną, znów uprowadzoną córkę. Tym razem wróg okaże się wyjątkowo bezwzględny.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Na ringu z rodziną godz. 23.30

Wielkie wesele godz. 21.30

Epoka lodowcowa 3: Era... godz. 20.00

Kulisy manipulacji godz. 16.25

22 kule godz. 20.00

Jestem mordercą godz. 21.25

TVP 1

RANO
- **08:05** Rok w ogrodzie extra
- **08:20** wojsko-polskie.pl
- **08:45** Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
- **09:20** Komisarz Alex (126) - serial
- **10:15** Ojciec Mateusz (252) - serial
- **11:30** Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej
- **12:15** Gwiazdy w południe: Shalako - western, Wielka Brytania/RFN 1968
- **14:10** Z pamięci
- **14:25** Okrasa łamie przepisy

PO POŁUDNIU
- **14:55** Chłopi (8) - serial
- **15:55** Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Pogoda
- **17:35** Ojciec Mateusz (332) - serial
- **18:40** Jaka to melodia? - pr. rozryw.
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:15** Alarm!
- **20:35** Komisarz Alex (239) - serial
- **21:30** Hit na sobotę: Miłość jest blisko - komedia romantyczna, Polska 2021

WIECZOREM
- **23:30** Na ringu z rodziną - komediodramat, Wielka Brytania/USA/Meksyk 2019. Były wrestler i jego rodzina występują na ringach w całym kraju. Jego dzieci marzą o dołączeniu do WWE.
- **01:25** Podwójne kłopoty - komedia romantyczna, Czechy 2018

TVP 2

RANO
- **06:35** M jak miłość (1761) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **12:00** Zrujnowani, odbudowani
- **12:40** Rytmy Dwójki - widowisko muzyczne
- **14:00** Familiada - teleturniej
- **14:35** Koło fortuny - teleturniej
- **15:15** Szansa na sukces. Opole 2024
- **16:20** Na dobre i na złe (899) - serial
- **17:15** Wędrowiec polski
- **17:50** Słowo na niedzielę
- **18:00** Panorama

PO POŁUDNIU
- **18:20** Va banque - teleturniej
- **18:45** Akacjowa 38 (246) - serial
- **19:35** Informacje kulturalne
- **20:00** Gwiazdy The Voice (1) - koncert
- **21:30** Wielkie wesele - komedia romantyczna, USA 2013, wyk. Robert De Niro, Diane Keaton, Katherine Heigl, Amanda Seyfried. Ellie i Don rozwiedli się przed laty. Spotykają się na ślubie adoptowanego syna Alejandra, na którym ma gościć też jego biologiczna matka. Dla dobra chłopaka nieznoszący się Ellie i Don udają kochające się małżeństwo.

WIECZOREM
- **23:10** Dorwać Wattsa - komedia sensacyjna, Hongkong/Chiny/USA 2016, wyk. Jackie Chan, Johnny Knoxville, Bingbing Fan
- **01:10** Last Vegas - komedia obyczajowa, USA 2013
- **02:55** Gloria (4) - serial

POLSAT

RANO
- **06:00** Nowy dzień
- **08:25** Gęsia skórka 2 - komedia, Wielka Brytania/USA 2018
- **10:10** Ewa gotuje - magazyn kulinarny
- **10:40** Nasz nowy dom - reality show
- **11:40** Para do gara. Ona mówi, on gotuje - reality show
- **12:40** Zwierzaki - serial dok.
- **13:10** Drwale i inne opowieści Bieszczadu - serial dok.
- **13:40** Polacy za granicą - serial dok.

PO POŁUDNIU
- **14:40** Rolnicy. Podlasie - serial - dok.
- **15:45** Więzienie kobiet - serial - dok.
- **16:15** Więzienie kobiet - serial - dok.
- **16:45** Więzienie kobiet - serial - dok.
- **17:15** Więzienie kobiet - serial - dok.
- **17:45** Chłopaki do wzięcia - serial dok.
- **18:15** Chłopaki do wzięcia - serial dok.

WIECZOREM
- **18:50** Wydarzenia
- **19:15** Prezydenci i premierzy - pr. publ.
- **19:45** Sport
- **19:55** Pogoda
- **20:00** Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów - film animowany, USA 2009
- **22:10** 2012 - film katastroficzny, Kanada/USA 2009
- **01:45** Kokainowy Rick - dramat kryminalny, USA 2018
- **04:05** Świat według Kiepskich - serial

REPUBLIKA

RANO
- **07:00** Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
- **07:35** Polska na dzień dobry
- **09:15** Magazyn Filmowy
- **09:40** Rozmowa ściśle jawna
- **10:00** Polityczne podsum. tyg.
- **11:11** Hity w sieci
- **11:35** Polityczne podsumowanie tygodnia Rafała Ziemkiewicza
- **12:10** Polska na dzień dobry
- **13:20** Magazyn Filmowy
- **13:50** Polityczne podsum. tyg.
- **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego

PO POŁUDNIU
- **15:20** Konflikty po II wojnie światowej
- **15:45** 10.04.2010. Fakty
- **16:05** Przegląd prasy niemieckiej
- **16:25** Kulisy manipulacji
- **17:00** Smaki lasu
- **17:20** Polityczne podsum. tyg.
- **18:30** Zdaniem Kowalskiego
- **18:45** Republika historii
- **19:00** Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
- **19:20** Sport w Republice
- **19:25** Prognoza pogody

WIECZOREM
- **19:30** Nawróceni
- **20:00** #Reset
- **21:20** Hity w sieci
- **21:50** Oko na niedzielę
- **22:00** There’s a Will
- **23:00** Dzisiaj - serwis inform.
- **23:15** Sport w Republice
- **23:25** Prognoza pogody
- **23:30** Poland Daily
- **00:25** Polska na dzień dobry
- **01:35** Kulisy manipulacji
- **02:05** Dokument w Republice
- **02:40** Flotylla Pińska na straży Niepodległej

PULS

RANO
- **07:00** Kobra - oddział specjalny (13) - serial
- **08:00** Kobra - oddział specjalny (14) - serial
- **09:00** Kobra - oddział specjalny (15) - serial
- **10:00** Lombard. Życie pod zastaw (289) - serial
- **11:00** Lombard. Życie pod zastaw (290) - serial
- **12:00** Lombard. Życie pod zastaw (291) - serial
- **13:00** Lombard. Życie pod zastaw (292) - serial

PO POŁUDNIU
- **14:00** Lombard. Życie pod zastaw (293) - serial
- **15:00** Lombard. Życie pod zastaw (600) - serial
- **16:00** Lombard. Życie pod zastaw (601) - serial
- **17:00** Lombard. Życie pod zastaw (602) - serial
- **18:00** Lombard. Życie pod zastaw (603) - serial
- **19:00** Lombard. Życie pod zastaw (604) - serial
- **20:00** Mocne sobotnie kino: 22 kule - film sensacyjny, Francja 2010. Emerytowany gangster postanawia zemścić się na przyjacielu po tym, jak zostaje napadnięty i pozostawiony przez jego ludzi z 22 kulami w ciele.

WIECZOREM
- **22:15** Uprowadzona 3 - film sensacyjny, Francja/USA/Hiszpania 2014
- **00:25** Jawajska gorączka - film sensacyjny, USA 2013
- **02:30** Menu na miarę
- **03:05** Taki jest świat

POLONIA

RANO
- **06:30** Welon, fura i brawura - reality show
- **06:55** Balans bieli - program religijny
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **11:50** Zaginione - odnalezione
- **12:05** Wędrowiec polski
- **12:35** Sądy, przesądy
- **13:20** Sądy, przesądy
- **14:10** Polskie biesiady - koncert
- **15:10** Tatarzy polscy
- **16:00** Kulturalni PL
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** M jak miłość (1749) - serial

PO POŁUDNIU
- **18:10** Polonia 24 - weekend
- **18:35** Informacje kulturalne
- **19:00** Tacy byliśmy
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:20** Bodo (1) - seria
- **21:25** Jestem mordercą - thriller, Polska 2016. Janusz Jasiński jest młodym porucznikiem milicji. Ponieważ dotychczasowe śledztwo w sprawie seryjnego mordercy kobiet tkwi w martwym punkcie, Jasiński zostaje mianowany nowym szefem grupy dochodzeniowej. Stara się zrobić wszystko, by wykorzystać życiową szansę i złapać seryjnego mordercę.

WIECZOREM
- **23:20** Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju - widowisko
- **23:30** Polacy to wiedzą! - teleturniej
- **00:00** Midnight News

TRWAM

RANO
- **08:00** Informacje dnia
- **08:15** Westerplatte młodych
- **09:00** Leśne rzeki
- **09:40** Jak wygrać małżeństwo
- **10:00** Informacje dnia
- **10:15** Retrospekcja
- **10:20** Sekrety mnichów
- **10:40** Polski punkt widzenia
- **11:00** XXXII Rocznica powstania Radia Maryja
- **17:00** Z Parlamentu Europejskiego
- **17:30** Nowa Ewangelizacja
- **17:55** Poczet wielkich Polaków
- **18:00** Anioł Pański

PO POŁUDNIU
- **18:05** Informacje dnia
- **18:15** W Naszej Rodzinie
- **19:25** Drzewo Jessego z Offczarkiem
- **19:30** Manna z Nieba
- **19:45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
- **20:00** Informacje dnia
- **20:20** Różaniec
- **20:50** Myśląc Ojczyzna
- **21:00** Apel Jasnogórski
- **21:20** Informacje dnia
- **21:40** Polski punkt widzenia
- **22:00** Radio Maryja od kuchni

WIECZOREM
- **22:25** Fatima, miejsce wybrane przez Maryję
- **22:40** Katolicki głos
- **23:00** Odpowiedzialni za Kościół
- **23:30** Tam, gdzie Bóg płacze
- **00:00** Słowo życia
- **00:05** Świat w obrazach
- **00:10** Informacje dnia
- **00:30** Nowa Ewangelizacja
- **00:55** Poczet wielkich Polaków
- **01:00** Anioł Pański
- **01:05** Drzewo Jessego z Offczarkiem
- **01:15** W Naszej Rodzinie

HISTORIA

RANO
- **06:50** Był taki dzień: 2 grudnia
- **07:00** Korona królów. Jagiellonowie (69) - serial
- **07:30** Korona królów. Jagiellonowie (70) - serial
- **08:05** W kotle historii
- **08:35** Wojownicy czasu: Pierwsza polska bitwa, czyli Tczew 1807
- **09:05** Informacje kulturalne
- **09:25** Alternatywy 4 (6) - serial
- **10:40** Szwajcaria z lotu ptaka - dok.
- **11:45** Podróże po Bałtyku: lato na wodzie: Finlandia

PO POŁUDNIU
- **12:50** Ziemia widziana z kosmosu (1) - serial dok.
- **13:50** Wiara 44 - dok.
- **14:25** Waleczne z gór: Katarzyna Filipek
- **15:00** Robin z Sherwood (25) - serial
- **16:00** Nie taka prosta historia: Życie na gorąco
- **16:25** Arabska wyprawa Levisona Wooda: Groźne dziedzictwo
- **17:25** Czarna Wołga: Śmierć Jana Gerharda (2) - serial dok.

WIECZOREM
- **18:10** Ogniem i mieczem (1) - serial
- **19:00** Giganci historii: Wielkie odkrycia geograficzne w XV i XVI wieku - teleturniej
- **20:05** Jak rozpętałem II wojnę światową: Wśród swoich (3) - komedia, Polska 1969
- **21:30** Dewajtis (3) - serial
- **22:20** Ocenzurowane taśmy - dok.
- **23:40** Papusza - dramat biograficzny, Polska 2013
- **01:55** Magadan, wypad za miasto

TVP INFO

RANO
- **08:00** Serwis info
- **08:09** Poranek TVP Info
- **08:30** Serwis info, pogoda
- **08:39** Poranek TVP Info
- **09:00** Serwis info, pogoda
- **09:15** Salon dziennikarski
- **10:00** Serwis info
- **10:11** Pogoda info
- **10:15** Poranek TVP Info
- **10:30** Serwis info
- **10:50** Pogoda info
- **11:00** Serwis info weekend
- **12:00** Serwis info weekend
- **12:25** Pogoda info

PO POŁUDNIU
- **12:30** Serwis info weekend
- **13:23** Pogoda info
- **13:29** Serwis info weekend
- **14:22** Pogoda info
- **14:29** Serwis info weekend
- **16:00** Panorama info
- **16:50** Pogoda info
- **17:00** Teleexpress
- **17:15** Teleexpress extra
- **17:32** Studio Wschód
- **18:00** Panorama
- **18:16** Serwis info weekend
- **18:30** Kobiecym okiem
- **19:18** Serwis info weekend

WIECZOREM
- **19:30** Wiadomości
- **19:58** Gość „Wiadomości”
- **20:13** Minęła dwudziesta
- **21:00** Nie da się ukryć
- **21:15** Śledczym okiem
- **21:40** Serwis info weekend
- **21:50** W tyle wizji
- **22:25** Serwis info weekend
- **22:30** W tyle wizji extra
- **23:00** Magazyn śledczy Anity Gargas
- **23:25** Info wieczór
- **00:00** Wiadomości
- **00:28** Gość „Wiadomości”

TVP DOKUMENT

RANO
- **06:00** Dzika Polska
- **06:30** Podróże z historią
- **07:05** Zakochaj się w Polsce
- **07:35** Weterynarze z sercem
- **08:05** Łowcy czarnych dziur - dok.
- **09:15** Szympansy w Ugandzie
- **10:10** Grecja. Od gór do morza
- **11:10** Fascynujące miejsca: Fascynująca Szwajcaria. Cały rok w górach Jura
- **11:35** Portrety dokumentalne
- **12:15** Francoise Gilot - harda muza Picassa - dok.
- **13:15** Koledzy - dok.

PO POŁUDNIU
- **13:30** Szansa dla dziewcząt - film krótkometr., Polska 1987
- **13:50** Alpejskie skarby: Lato
- **14:50** Tajemnicza historia mumii. Mumia Guanczów - dok.
- **16:00** Wielkie przyspieszenie: Życie
- **17:00** Balaton - europejska perła natury - dok.
- **18:00** Pasjonaci - serial
- **18:35** Polskie dziedzictwo - mag.
- **19:10** Z wieszaka historii: Podróż ma swoje prawa
- **19:45** Historie Solecznickie: Barbara Jundo-Kaliszewska

WIECZOREM
- **20:15** Ambasador - dok.
- **22:00** Fidel Castro: Nieznane taśmy - film dokumentalny, USA 2014
- **23:10** Psychodrama, czyli bajka o księciu i Kopciuszku wystawiona w zakładzie dla nieletnich dziewcząt w D. - dok.
- **23:45** Na wiarę. „Egzorcysta” Williama Friedkina - dok.
- **01:35** Doceniałam każdy przeżyty dzień - dok.

KULTURA

RANO
- **07:00** Alfabet komediantów. Barbara Krafftówna - film dokumentalny, Polska 1991
- **07:45** Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
- **08:20** Informacje kulturalne
- **08:50** Kromer Festival Biecz 2023: Ave Maris Stella - Monteverdi & Charpentier
- **10:05** Żalanasz - pusty brzeg - dok., Polska 2017
- **10:55** EnergaCAMERIMAGE 2023

PO POŁUDNIU
- **11:30** Serialowa nostalgia: Wojna domowa (1) - serial
- **12:10** Serialowa nostalgia: Wojna domowa (2) - serial
- **12:55** Faraon - dramat historyczny, Polska 1965
- **15:35** Informacje kulturalne
- **16:00** Res Poloniae. O Polsce z oddali: Stefano Barlacchi - wywiad
- **16:40** Dokument tygodnia: Mau. Guru designu - film dokumentalny, Polska 2021

WIECZOREM
- **18:10** Kino retro: Vera Cruz - western, USA 1954
- **20:00** Bilet do kina: Wojna o prąd - dramat obyczajowy, Wielka Brytania/USA 2017
- **21:55** Informacje kulturalne
- **22:25** Oddział Zamknięty (1) - koncert
- **23:15** Oddział Zamknięty (2) - koncert
- **00:05** Obywatel Jones - film hist., Ukraina/Wielka Brytania/Polska 2019
- **02:15** Galeria sztuki na ekranie

TVP SPORT

RANO
- **06:00** Sportowy wieczór
- **06:30** Odliczanie do Euro - podsumowanie meczów 9. i 10. kolejki
- **08:25** Piłka nożna: Mistrzostwa świata U-17 - Indonezja 2023 - mecz o 3. miejsce
- **10:35** Piłka nożna
- **12:50** Piłka nożna: Mistrzostwa świata U-17 - Indonezja 2023 - mecz finałowy
- **14:55** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg sprinterski mężczyzn

PO POŁUDNIU
- **16:20** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - studio
- **16:45** Piłka nożna: Euro 2024 - studio

- **17:55** Piłka nożna: Euro 2024 - losowanie grup
- **19:55** Piłka nożna: Euro 2024 - studio

WIECZOREM
- **20:30** Boks: PZB Suzuki Boxing Night 25 w Sandomierzu
- **23:15** Sportowy wieczór
- **23:55** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg sprinterski mężczyzn
- **01:15** Megafights - walki stulecia: Marco Antonio Barrera - Juan Manuel Marquez (23) - magazyn bokserski
- **03:25** Boks: Wrzeciono Czasu Boxing Night w Pionkach - podsumowanie

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Coco Chanel
godz. 23.00

Człowiek w ogniu
godz. 21.00

Aniołki Charliego
godz. 22.20

W punkt
godz. 18.00

Smoking
godz. 16.10

Janosik
godz. 14.15

TVP 1

RANO
- **08:00** Tydzień
- **08:30** Zakochaj się w Polsce
- **09:00** Okrasa łamie przepisy
- **09:40** Mikołaj i spółka - film familijny, Belgia/Francja 2017
- **11:30** Welon, fura i brawura - reality show
- **11:55** Między ziemią a niebem
- **12:00** Anioł Pański
- **12:15** Między ziemią a niebem
- **12:45** Każde życie jest cudem
- **13:10** BBC w Jedynce
- **14:05** Z pamięci

PO POŁUDNIU
- **14:15** Komisarz Alex (239) - serial
- **15:10** Rozmowy kontrolowane - komedia, Polska 1991
- **17:00** Teleexpress
- **17:35** Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej
- **18:40** Jaka to melodia? - pr. rozryw.
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda
- **20:20** Kamerdyner (5) - serial
- **21:15** Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
- **22:15** Strefa starcia - pr. publ.

WIECZOREM
- **23:00** Coco Chanel - dramat biograficzny, Francja 2009. Ekranizacja książki Edmonde Charles-Roux, która znała osobiście Coco Chanel, skupia się na wczesnym etapie kariery Coco. Pokazuje Coco jako początkującą artystkę w Owernii.
- **01:00** Miłość jest blisko - komedia romantyczna, Polska 2021
- **02:50** Jaka to melodia? - pr. rozryw.

TVP 2

RANO
- **06:35** M jak miłość (1762) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **11:55** Trzej muszkieterowie - film przygodowy, Wielka Brytania/USA 1973
- **14:00** Familiada - teleturniej
- **14:35** Koło fortuny - teleturniej
- **15:15** Szansa na sukces. Opole 2024
- **16:15** Tak to leciało!
- **17:15** Na sygnale (499) - serial
- **18:00** Panorama
- **18:20** Va banque - teleturniej
- **18:50** Na sygnale (500) - serial

PO POŁUDNIU
- **19:20** Na sygnale (501) - serial
- **20:00** Postaw na milion - teleturniej
- **21:00** Człowiek w ogniu - dramat sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2004, wyk. Denzel Washington, Christopher Walken. John Creasy, były zabójca CIA i weteran wojskowy, znajduje zatrudnienie jako ochroniarz Pity, córki bogatego amerykańsko-meksykańskiego małżeństwa. Pewnego dnia porywacze uprowadzają Pitę, a ciężko zraniony, w krytycznym stanie John przysięga ją uratować.
- **23:40** Kino bez granic: Powrót Bena - dramat obyczajowy, USA 2018
- **01:30** Prosta historia o morderstwie - dramat obyczajowy, Polska 2016
- **03:05** Wielkie wesele - komedia romantyczna, USA 2013

POLSAT

RANO
- **06:00** Nowy dzień
- **07:30** Lorax - film animowany, Francja/USA 2012
- **09:20** Rio 2 - film animowany, USA 2014
- **11:35** Piksele - komedia, Kanada/Chiny/USA 2015
- **13:50** Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów - film animowany, USA 2009
- **15:55** Śniadanie do łóżka - komedia romantyczna, Polska 2010
- **17:40** Nasz nowy dom - reality show

PO POŁUDNIU
- **18:50** Wydarzenia
- **19:20** Sport
- **19:27** Pogoda
- **19:30** Państwo w państwie - pr. publ.
- **20:00** Morbius - horror, USA 2022
- **22:20** Aniołki Charliego - film sensacyjny, Niemcy/USA 2000, reż. McG, wyk. Cameron Diaz, Drew Barrymore, Lucy Liu. Wyszkolone we wschodnich sztukach walki bohaterki, Dylan, Natalie i Alex - trzy agentki pracujące dla tajemniczego szefa, mające dostęp do każdej zdobyczy techniki - stają w obliczu największego wyzwania w całej swej dotychczasowej karierze.
- **00:45** Godzilla - film SF, Japonia/USA 1998
- **03:35** Świat według Kiepskich - serial

REPUBLIKA

RANO
- **07:00** Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
- **08:00** Nawróceni
- **08:25** Zdaniem Kowalskiego
- **08:40** Smaki lasu
- **09:06** W punkt
- **10:06** Studio prasowe
- **11:00** Salonik polityczny
- **12:00** Polityczna kawa
- **12:50** Ameryka, polityka i dolary. Raport z USA
- **13:05** Republika historii
- **13:15** #Reset
- **14:25** Hity w sieci

PO POŁUDNIU
- **14:50** Oko na niedzielę
- **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego
- **15:20** Polityczna kawa
- **16:10** Smaki lasu
- **16:30** Republika historii
- **16:40** Salonik polityczny
- **17:35** Konflikty po II wojnie światowej
- **18:00** W punkt
- **19:00** Dzisiaj - serwis inform.
- **19:20** Sport w Republice
- **19:25** Prognoza pogody
- **19:30** Studio prasowe

WIECZOREM
- **20:15** Polityczna kawa
- **21:10** Na pomoc!
- **21:30** Reasumując. Jakubiak Kowalski
- **22:00** Wywiad z chuliganem - program Piotra Lisiewicza
- **23:00** Ameryka, polityka i dolary. Raport z USA
- **23:15** Poland Daily
- **23:25** Poland Daily - Weather
- **23:30** There's a Will
- **00:30** Oko na niedzielę
- **00:40** Moja droga do wolności
- **01:05** Polityczna kawa

PULS

RANO
- **06:00** Nash Bridges (9) - serial
- **07:00** Kobra - oddział specjalny (16) - serial
- **08:00** Kobra - oddział specjalny (1) - serial
- **09:20** Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Pani Zamieć - baśń filmowa, Niemcy 2008
- **10:35** Smokiem i mieczem - film przygodowy, Luksemburg/Niemcy/Wielka Brytania/USA 2004
- **12:15** Co wiecie o swoich dziadkach? - komedia, USA 2017

PO POŁUDNIU
- **14:15** Czarny rycerz - komedia, USA 2001
- **16:10** Smoking - komedia sensacyjna, USA 2002, wyk. Jackie Chan, Jennifer Love Hewitt, Jason Isaacs. Niezdarny szofer zastępuje tajnego agenta w jego misji. Do pomocy używa specjalnego smokingu, dzięki któremu opanowuje sztuki walki.
- **18:25** Polowanie na prezydenta - film sensacyjny, Finlandia/Niemcy/Wielka Brytania 2014

WIECZOREM
- **20:00** Superniedziela z gwiazdami: Ocean ognia - thriller, Francja/Chiny/USA/Wielka Brytania 2018
- **22:15** Momentum - thriller, USA 2015
- **00:15** Immortals. Bogowie i herosi - film fantasy, USA 2011
- **02:20** Dyżur 3 (31) - serial
- **03:00** Dyżur 3 (32) - serial

POLONIA

RANO
- **06:35** Janosik (3) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **11:55** Między ziemią a niebem
- **12:00** Anioł Pański
- **12:15** Między ziemią a niebem
- **12:50** Słowo na niedzielę
- **12:55** Transmisja mszy świętej z kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rybniku-Boguszowicach
- **14:15** Janosik (4) - serial
- **15:05** Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju

PO POŁUDNIU
- **15:20** Okrasa łamie przepisy
- **15:55** Wojciech Cejrowski - boso przez świat
- **16:30** Polacy to wiedzą! - teleturniej
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** M jak miłość (1750) - serial
- **18:10** Polonia 24 - weekend
- **18:35** Informacje kulturalne
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:20** Ojciec Mateusz (379) - serial

WIECZOREM
- **21:15** Wielki test o kosmosie - widowisko
- **23:25** Słownik polsko@polski
- **00:00** Midnight News
- **00:35** M jak miłość (1750) - serial
- **01:30** Wiadomości
- **02:00** Pogoda
- **02:05** Sport
- **02:10** Jestem mordercą - thriller, Polska 2016, wyk. Mirosław Haniszewski, Arkadiusz Jakubik, Agata Kulesza
- **04:05** Polonia 24 - weekend

TRWAM

RANO
- **08:00** Słowo życia
- **08:05** Polski punkt widzenia
- **08:30** Z Parlamentu Europejskiego
- **09:00** Prymas Stefan Wyszyński
- **09:10** Spotkanie z Magdą Buczek
- **09:15** Manna z Nieba
- **09:30** Msza święta z Jasnej Góry
- **10:40** Inauguracja „Pawilonu Wiary” w Expo City
- **12:00** Anioł Pański
- **12:15** Papież Polak do rodaków
- **13:00** Sursum Corda
- **13:15** Wędrowiec polski
- **13:45** Wadowice, miasto mojego dzieciństwa

PO POŁUDNIU
- **14:40** Drzwi do lasu
- **15:00** Wieś - to też Polska
- **16:00** Informacje dnia
- **16:10** Koncert życzeń
- **16:45** Życie według świętego Jana Pawła II
- **17:00** Zostań żołnierzem RP
- **17:15** Adwent na serio
- **17:30** Sól ziemi
- **17:55** Poczet wielkich Polaków
- **18:00** Anioł Pański
- **18:05** Informacje dnia
- **18:15** Rozmowy niedokończone

WIECZOREM
- **19:25** Drzewo Jessego z Offczarkiem
- **19:30** Moja katolicka rodzina
- **20:00** Informacje dnia
- **20:20** Różaniec
- **20:50** Myśląc Ojczyzna
- **21:00** Apel Jasnogórski
- **21:20** Informacje dnia
- **21:40** Retrospekcja
- **21:45** Stan bezp. państwa
- **22:00** Granica
- **22:45** Jak wygrać małżeństwo
- **23:00** Jak my to widzimy
- **23:25** Regał

HISTORIA

RANO
- **06:35** Był taki dzień: 3 grudnia
- **06:45** Korona królów. Jagiellonowie (71) - serial
- **07:20** Korona królów. Jagiellonowie (72) - serial
- **08:00** Liturgia greckokatolicka z katedry w Olsztynie
- **08:55** Informacje kulturalne
- **09:20** Alternatywy 4 (7) - serial
- **10:20** W kotle historii: Rejterada rajtarii. Szwedzka kuchnia na Mazowszu
- **11:00** Klejnoty Alp, wielkie jeziora Włoch: Lugano

PO POŁUDNIU
- **12:00** Cztery strony świata: Cape Verde
- **12:55** Walia - dzika kraina: Wyzwania wiosny
- **13:55** Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych
- **14:30** Księżna Łowicka - film kostiumowy, Polska 1932
- **16:10** Giganci historii: Polska kawaleria w XX wieku - teleturniej
- **17:05** Sekrety starożytnych inżynierów 2: Dawne narzędzia

WIECZOREM
- **18:10** Ogniem i mieczem (2) - serial
- **19:10** Historia broni: Zaskoczyć wroga
- **20:00** Tajne akta III Rzeszy: Biologiczna broń nazistów
- **21:00** Łowca jeleni - dramat wojenny, Wielka Brytania/USA 1978
- **00:10** Upadek królestwa 2 (3) - serial
- **01:15** Hiroszima - ukryta prawda - dok.
- **02:10** Szerokie tory

TVP INFO

RANO
- **08:00** Serwis info
- **08:09** Poranek TVP Info
- **08:30** Serwis info, pogoda
- **08:39** Poranek TVP Info
- **09:00** Serwis info, pogoda
- **09:50** Woronicza 17
- **10:59** Serwis info
- **11:23** Pogoda info
- **11:29** Serwis info weekend
- **11:59** Serwis info weekend
- **12:25** Pogoda info
- **12:30** Serwis info weekend
- **13:00** Serwis info weekend
- **13:23** Pogoda info

PO POŁUDNIU
- **13:29** Serwis info weekend
- **14:00** W akcji weekend
- **14:29** Serwis info weekend
- **14:52** Pogoda info
- **15:00** Debata Senior
- **15:30** Okiem wiary
- **16:00** Panorama info
- **16:50** Pogoda info
- **17:00** Teleexpress
- **17:15** Teleexpress extra
- **17:32** Teleexpress na deser
- **17:47** Serwis info weekend
- **18:00** Panorama
- **18:16** Serwis info weekend

WIECZOREM
- **18:25** Studio Zachód
- **18:50** INFO V4+
- **19:05** Głębia ostrości
- **19:18** Serwis info weekend
- **19:30** Wiadomości
- **19:58** Gość „Wiadomości”
- **20:13** Minęła dwudziesta
- **21:00** W pełnym świetle
- **21:24** Flesz info wieczór
- **21:49** Strefa starcia
- **23:00** Info wieczór
- **23:21** Nie da się ukryć extra
- **23:55** Serwis info weekend
- **00:05** Wiadomości

TVP DOKUMENT

RANO
- **06:00** Dzika Polska
- **06:30** Podróże z historią
- **07:05** Zakochaj się w Polsce
- **07:35** Weterynarze z sercem
- **08:05** Wielkie przyspieszenie: Życie
- **09:05** Alpejskie skarby: Lato
- **10:05** Balaton - europejska perła natury
- **11:05** Misja Zambia: Misyjne inwestycje
- **11:25** Misja Zambia: Kaplica na wiosce
- **11:35** Misja Zambia: Wykształcenie

PO POŁUDNIU
- **11:50** Galeria sztuki na ekranie
- **12:50** Z wieszaka historii: Podróż ma swoje prawa
- **13:20** Natura bez granic - dok.
- **13:55** Kamery wśród zwierząt
- **14:50** Niezwykłe miasta: Baku
- **15:50** Jak dobrze spać? - dok.
- **16:50** Simon Reeve i jego śródziemnomorskie przygody
- **18:00** Tomek na granicach... Rzeczypospolitej
- **18:30** Polskie dziedzictwo - mag.
- **19:05** Lokalsi - serial

WIECZOREM
- **19:35** Psychodrama, czyli bajka o księciu i Kopciuszku wystawiona w zakładzie dla nieletnich dziewcząt w D. - dok.
- **20:15** Z góry widać lepiej. Wanda Rutkiewicz. Opowieść o kobiecie niezwykłej
- **21:45** Pierre Cardin - wcielenie nowoczesności - dok.
- **22:50** Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
- **23:30** Ambasador - dok.
- **01:10** Człowiek z fotografii - dok.

KULTURA

RANO
- **07:00** Informacje kulturalne
- **07:25** Urodzeni artyści
- **08:00** Liturgia prawosławna w Gródku
- **09:00** Dokument tygodnia: Mau. Guru designu - film dokumentalny, Polska 2021
- **10:30** Przygody rycerza Szaławiły - film animowany, Polska 1956
- **10:50** Opowiadanie Księżyca - film animowany, Polska 1955
- **11:10** Amerykańskie śniadanie: Rawhide (12) - serial

PO POŁUDNIU
- **12:15** Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
- **12:50** Bilet do kina: Wojna o prąd - dramat obyczajowy, Wielka Brytania/USA 2017
- **14:45** Wędrowiec polski: Kraków
- **15:25** Serialowa nostalgia: Wojna domowa (1) - serial
- **16:10** Serialowa nostalgia: Wojna domowa (2) - serial
- **16:50** Zaginione - odnalezione
- **17:15** Niedziela z...: modą

WIECZOREM
- **18:05** Szafa polska 1945-89 - film dok., Polska 2006
- **19:15** Moda stanu wojennego - reportaż
- **19:35** Camerimage 2023 - Willem Dafoe
- **20:00** Wielki napad na pociąg - film sensacyjny, Wielka Brytania 1979
- **22:00** Informacje kulturalne
- **22:30** Trzeci punkt widzenia
- **23:10** Zappa - dok.
- **01:25** Samogłów - film krótkometrażowy, Polska 2021

TVP SPORT

RANO
- **05:55** Sportowy wieczór
- **06:35** Snooker: ORLEN Mistrzostwa Polski shoot out - Lublin 2023
- **08:45** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych: Jerzy Kukuczka
- **09:15** Piłka nożna: Mistrzostwa świata U-17 - Indonezja 2023 - mecz finałowy
- **11:30** Piłka nożna: Euro 2024 - losowanie grup
- **12:30** 7 dni sport - magazyn
- **13:30** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - studio
- **13:55** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie kobiet
- **14:50** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - studio
- **15:55** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie mężczyzn
- **16:50** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - studio

PO POŁUDNIU
- **17:25** Piłka nożna: 2. liga - mecz: Kotwica Kołobrzeg - Lech II Poznań
- **19:40** Piłka nożna: Mistrzostwa świata U-17 - Indonezja 2023 - mecz finałowy
- **21:45** Sportowy wieczór
- **22:30** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie kobiet
- **00:20** Boks: PZB Suzuki Boxing Night 25 w Kielcach
- **02:35** Boks: Gala KnockOut Boxing Night 30

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 09cbf3d18d

W NIEDZIELĘ, 3 GRUDNIA, POLECAMY

KOMEDIA SENSACYJNA
SMOKING
NIEDZIELA 3.12 GODZ. 16.10, TV PULS

Jimmy Tong (Jackie Chan) – do niedawna kierowca taksówki, obecnie szofer bogatego playboya Clarka Devlina (Jason Isaacs) – dowiaduje się, że w nowej pracy obowiązuje jedna żelazna reguła: pod żadnym pozorem nie dotykać drogiego smokingu Devlina. Kiedy jednak pracodawcy zdarza się nieprzewidziany „wypadek", a Jimmy przywdziewa wystawne ubranie, okazuje się, że nie jest to tylko strój na specjalne okazje. Wciągnięty nieoczekiwanie w szpiegowskie rozgrywki Jimmy mimo woli staje się nienagannie ubranym, tajnym agentem organizacji CSA. Skazany jest przy tym na współpracę z podobnie jak on sam niedoświadczoną agentką Del Blaine (Jennifer Love Hewitt).

SERIAL
KAMERDYNER – ODC. 5
NIEDZIELA 3.12 GODZ. 20.20, TVP1

Rok 1939. Kolumna ciężarówek, samochodów i motocykli wyjeżdża ze wsi. Gerda ratuje Mateusza, który znowu trafia jako kamerdyner do pałacu. Mateusz, jadąc rowerem do Neustadt, jest świadkiem masowego mordu w Piaśnicy. Akcją dowodzi Schmidt. Wśród selbstschutzów dokonujących egzekucji są znani Mateuszowi Kaszubi. Później Mateusz zabija Schmidta, Formelę i Jungego. Tymczasem junkrowie uciekają przed Armią Czerwoną, ale Gerda i zniedołężniały Herman pozostają w pałacu. Rosjanie mordują von Kraussów. Mateusz dostrzega ciało Gerdy. Idzie jak lunatyk, omija zdumionych Rosjan, bierze ciało Gerdy na ręce i rusza w stronę bramy. Żołnierz unosi pepeszę...

DRAMAT
POWRÓT BENA
NIEDZIELA 3.12 GODZ. 23.40, TVP2

W filmie „Powrót Bena" Julia Roberts zagrała jedną z najlepszych ról od lat. Aktorka wciela się w matkę uzależnionego od narkotyków syna, który przyjeżdża do domu na święta. Holly (Roberts) zastaje na schodach nieoczekiwanego gościa, Bena (Lucas Hedges), który nie powinien był opuszczać ośrodka odwykowego. Kochająca matka, mimo obaw, przyjmuje go z otwartymi ramionami. Ma nadzieję, że Ben jest „czysty" i będzie mogła cieszyć się Bożym Narodzeniem z nim i resztą rodziny. Okazuje się jednak, że wizyta Bena może sprowadzić poważne kłopoty. Podczas kolejnych 24 godzin, które mogą zmienić na zawsze ich życie, Holly zrobi wszystko, by uratować ukochane dziecko.

W PONIEDZIAŁEK, 4 GRUDNIA, POLECAMY

DOKUMENTALNY
JAK DOBRZE SPAĆ?
PONIEDZIAŁEK 4.12 GODZ. 8.10, TVP DOKUMENT

Sen to rytuał, który łączy nas wszystkich. Coraz więcej osób ma jednak z nim problemy. Prowadzący program Michael Mosley, dziennikarz i były lekarz, tłumaczy, że sen w ogromnym stopniu wpływa na niemal każdy aspekt naszego fizycznego i psychicznego samopoczucia: pamięć, nastrój, odporność, wagę, płodność. Przybliża też najnowsze teorie oraz badania naukowe, które sprawdza w programie, także na sobie. Wyjaśnia, co z nami się dzieje, kiedy śpimy, jakie są przyczyny powszechnych problemów ze snem i dlaczego standardowe sposoby na bezsenność rzadko działają. Udowadnia, że 7–8 godzin nocnego snu może zmniejszyć ryzyko depresji, otyłości i innych chorób przewlekłych.

SENSACYJNY
NA KRAWĘDZI
PONIEDZIAŁEK 4.12 GODZ. 20.00, TV PULS

Ratownik górski Gabe nie może dojść do siebie po tragicznym wypadku, w którym zginęła dziewczyna jego przyjaciela. Czuje się odpowiedzialny za jej śmierć. Tymczasem z gór nadchodzi wołanie o pomoc. Pasażerowie rozbitego samolotu znaleźli się w potrzasku. Gabe wyrusza na ratunek. Nie wie, że „ofiary" to grupa bezwzględnych bandytów, którzy poszukują w górach zaginionej walizki z wielomilionowym łupem. Ciekawostka: słynna scena transferu pieniędzy pomiędzy dwoma samolotami wymagała zaangażowania kaskadera Simona Crane'a, który dokonał tego wyczynu na wysokości 4600 m. Studio zapłaciło mu za ten popis aż milion dolarów, a przygotowywał się do niego kilka miesięcy.

TEATR TELEWIZJI
BIESIADA U HRABINY KOTŁUBAJ
PONIEDZIAŁEK 4.12 GODZ. 21.10, TVP1

Reżyser Robert Gliński zaprasza na satyrę i ponadczasową diagnozę społeczną według Witolda Gombrowicza. Narratorem i bohaterem spektaklu jest młody, pełen szlachetnej naiwności Gombrowicz, który spotyka się ze światem arystokracji na jarskim przyjęciu. Imponuje mu ceremoniał zaprowadzony przez tytułową Hrabinę, pragnie dostać się do środowiska klasy wyższej. Niestety, wyobrażenie narratora o wysublimowaniu arystokracji burzy zachowanie współbiesiadników. W rolach głównych zobaczymy m.in.: Barbarę Krafftównę, Annę Polony, Bohdana Łazukę. Towarzyszą im Piotr Adamczyk wcielający się w rolę Witolda Gombrowicza oraz Grzegorz Małecki w roli kucharza Filipa.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Biesiada u hrabiny Kotłubaj godz. 21.10

Polegaj na mnie godz. 23.30

Metro strachu godz. 22.50

Codziennie ***** Putina godz. 19.45

Na krawędzi godz. 20.00

Blisko, coraz bliżej godz. 20.20

TVP 1

RANO

08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:40 Ranczo (82) - serial
09:40 Komisarz Alex (127) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (253) - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie (103) - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 BBC w Jedynce
14:00 Złoty chłopak (69) - serial

PO POŁUDNIU

15:00 Wiadomości
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo (166) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4238) - serial
18:25 Leśniczówka (792) - serial
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda, sport
20:15 Alarm!
20:30 Korona królów. Jagiellonowie (104) - serial

WIECZOREM

21:10 Teatr Telewizji: Biesiada u hrabiny Kotłubaj - sztuka na podstawie opowiadania Witolda Gombrowicza
22:20 Czyń dobro. Gala Wolontariatu Korpusu Solidarności
23:50 Balans bieli - program religijny
00:35 Łowca jeleni - dramat wojenny, Wielka Brytania/USA 1978
03:40 Tajemnica Lema - film dok., Polska 2021

TVP 2

RANO

07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa łamie przepisy
11:50 Barwy szczęścia (2894) - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa 38 (231) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (238) - serial
15:05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

PO POŁUDNIU

17:15 Zakazany owoc (357) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Akacjowa 38 (247) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2894) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2895) - serial
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość (1763) - serial
21:55 Na sygnale (502) - serial
22:35 Echo serca (33) - serial

WIECZOREM

23:30 Polegaj na mnie - dramat przygodowy, Wielka Brytania 2017. Piętnastoletni Charley pracuje na torze wyścigów konnych. Kiedy jeden z koni ma zostać oddany do rzeźni, Charley wykrada go i wyrusza z nim w podróż.
01:45 O mnie się nie martw 13 (13) - serial
02:45 Powrót Bena - dramat obyczajowy, USA 2018

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski i partnerzy (512) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (513) - serial
09:40 Sekrety rodziny (261) - serial
10:40 Dlaczego ja? (1152) - serial
11:40 Gliniarze (625) - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy (1096) - serial

PO POŁUDNIU

14:40 Dlaczego ja? (1182) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 (531) - serial
17:00 Gliniarze (707) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3705) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda

WIECZOREM

20:05 Megahit: Pojutrze - dramat katastroficzny, USA 2004
22:50 Metro strachu - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2009. Przestępcy w celu uzyskania okupu uprowadzają pociąg metra. Plany może im pokrzyżować szef ochrony kolei podziemnej.
01:05 Misjonarz - film sensacyjny, USA 2007
03:05 Nasz nowy dom - reality show

REPUBLIKA

RANO

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:35 Polska na dzień dobry
10:10 Dzień z Republiką
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
15:35 Republika po południu
16:00 Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
16:15 Republika po południu

PO POŁUDNIU

17:00 Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
17:15 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:25 Dziennikarski poker
18:50 Republika Historii
19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:35 Sport w Republice
19:40 Prognoza pogody
19:45 Codziennie ***** Putina
20:00 W punkt

WIECZOREM

21:15 Mówi się…
22:00 Codziennie ***** Putina
22:15 Hity w sieci
22:35 Ekonomia raport
23:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
23:30 Poland Daily
00:25 Ekonomia raport - flash
00:30 Ekonomia raport
00:55 Flotylla Pińska na straży Niepodległej
01:00 Poland Daily
01:35 Dokument w Republice
02:05 Dokument w Republice

PULS

RANO

06:00 Kobra - oddział specjalny (1) - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial
08:00 Nash Bridges (88) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (601) - serial
10:00 Zbuntowany anioł (94) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (95) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (101) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (102) - serial

PO POŁUDNIU

14:00 Lombard. Życie pod zastaw (293) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (294) - serial
16:00 Kurierzy (19) - serial
17:00 Kurierzy (20) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (603) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (604) - serial

WIECZOREM

20:00 Na krawędzi - film sens., Francja/Włochy/USA 1993. Gabe, ratownik górski, po katastrofie samolotu w górach jest potrzebny do akcji ratunkowej. Wpada w tarapaty, kiedy okazuje się, że rozbitkowie to grupa morderców i złodziei, którzy chcą odnaleźć zaginione 100 mln dol.
22:35 Cobra - film sensacyjny, USA 1986
00:15 Zabójcza gra - film sensacyjny, USA 2010
02:10 Dzielnica strachu 5 (212) - serial

POLONIA

RANO

07:00 Przystanek slow food
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
11:10 W obiektywie Polonii
11:30 Barwy szczęścia (2866) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Ojciec Mateusz (379) - serial
13:05 Bodo (1) - serial
14:05 Kulturalni PL - magazyn
15:00 Wiadomości
15:10 Paszporty Wolności. Wizytówki

PO POŁUDNIU

15:20 Al-chemik
15:35 Laboratorium alchemika
15:40 Mrówki górą! Sekretne życie roślin
16:00 Korona królów. Jagiellonowie (84) - serial
16:30 Barwy szczęścia (2866) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Słownik polsko@polski
17:55 Kamperem po południu
18:15 Polacy światu
18:30 Informacje kulturalne
18:45 Zaginione - odnalezione

WIECZOREM

19:05 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Blisko, coraz bliżej (1) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Szansa na sukces. Opole 2024
23:30 Leśniczówka (614) - serial
00:00 Midnight News
00:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:20 Muzyczne chwile
09:30 Moja katolicka rodzina
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Szkaplerz znak Maryi
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Tajemnica Enigmy
13:00 Dom Paderewskiego w ojczyźnie

PO POŁUDNIU

13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Powołanie - dok.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:05 Świadkowie
17:30 Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie
17:45 Adwent na serio
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia

WIECZOREM

18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Drzewo Jessego z Offczarkiem
19:30 Opowieści Theo
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę
22:30 Polska - Bretania
00:00 Słowo życia

HISTORIA

RANO

06:45 Był taki dzień: 4 grudnia
06:50 Przypadek Polski. Polityka i idee
07:15 Czas honoru (17) - serial
08:05 Ex Libris
08:25 Historia Polski: Kryptonim „Kościół”
09:25 Informacje kulturalne
09:45 Sensacje XX wieku
10:40 Ziemia widziana z kosmosu
11:35 Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych
12:00 Robin z Sherwood (25) - serial

PO POŁUDNIU

13:05 Jak rozpętałem II wojnę światową (3) - serial
14:25 Kłamstwa i mity Polski Ludowej - mag.
14:35 Kilof zamiast karabinu - rep.
15:25 Spór o historię: Pochodzenie Słowian
16:00 Kalendarium powstania styczniowego 1863
16:10 Walia - dzika kraina: Wyzwania wiosny
17:10 Historia Polski: Opowieści o miłości
17:55 Flesz historii

WIECZOREM

18:15 Polskie 100 lat: Stalinizm w Polsce
19:00 Czas honoru (18) - serial
20:00 Świadkowie Putina - film dokumentalny, Łotwa/Czechy/Szwajcaria 2018
21:55 Sądy, przesądy
22:50 Tajne akta III Rzeszy: Biologiczna broń nazistów
23:45 Sensacje XX wieku
00:35 Pamiętam - film dokumentalny, USA/Polska 2001
01:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

TVP INFO

RANO

08:00 Wiadomości
09:00 Serwis Info
09:09 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info

PO POŁUDNIU

15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
16:00 Panorama info
16:52 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:19 Za czy przeciw
19:17 Ludzie z miasta
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Resortowe dzieci

WIECZOREM

21:20 Serwis Info
21:30 Filmy dokumentalne TVP Info: Reset
22:30 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:50 Serwis Info
00:03 Wiadomości
00:31 Gość „Wiadomości”
00:46 Czym żyje świat
01:12 Pogoda Info
01:20 Minęła dwudziesta

TVP DOKUMENT

RANO

06:00 Dzika Polska
06:30 Podróże z historią
07:10 Zakochaj się w Polsce
07:35 Weterynarze z sercem
08:10 Jak dobrze spać?
09:10 Kamery wśród zwierząt
10:05 Simon Reeve i jego śródziemnomorskie przygody
11:15 Historia jednego pomnika
11:55 Tomek na granicach... Rzeczypospolitej
12:25 Historie Solecznickie: Barbara Jundo-Kaliszewska
13:00 Polskie dziedzictwo - mag.

PO POŁUDNIU

13:30 Lokalsi - serial
14:05 Ropuchy i ludzie - dok.
15:05 Seefeld, magiczna kraina Tyrolu: W królestwie sokoła wędrownego
16:05 Chemiczny świat: Początki
17:05 Grecja. Od gór do morza: Południowe wybrzeże i Attyka
18:05 Kopalnie w kosmosie - dok.
19:10 Wszystkie kolory świata: Seszele. Raj na Oceanie Indyjskim
20:15 Portrety dokumentalne

WIECZOREM

20:55 Deklaracja nieśmiertelności - dok.
21:35 Takiego pięknego syna urodziłam - dok.
22:15 Jakoś to będzie - dok.
22:45 Zabójca z lubieżności - dok.
23:35 Mamy tam przyjaciół - dok.
00:05 Notacje
00:20 Pięciobój nowoczesny - dok., Polska 1975
00:35 Magurski Park Narodowy - dok., Polska 2005
01:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KULTURA

RANO

07:00 Muzyczne poranki
07:15 Camerimage 2023 - Willem Dafoe
07:35 Niedziela z...: modą
08:30 Dwa księżyce - dramat obyczajowy, Polska 1993
11:00 Rawhide (12) - serial
12:00 Lauren Bacall - bogini wśród ludzi - film dokumentalny, Francja 2016
13:25 Reżyserzy: Oliver Stone
14:25 Od ucha do ucha: Przygody rycerza Szaławiły - film animowany, Polska 1956
14:50 Od ucha do ucha: Opowiadanie Księżyca - film animowany, Polska 1955
15:15 Urodzeni artyści: Jerzy i Jakub Turbasowie
15:55 Informacje kulturalne
16:25 Kino retro: Vera Cruz - western, USA 1954
18:10 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
18:50 Delacroix, sztuka ponad wszystko - film dokumentalny, Francja 2018

WIECZOREM

20:00 Kino mocnych wrażeń: Sekret jej oczu - dramat kryminalny, Argentyna/Hiszpania 2009
22:15 Informacje kulturalne
22:45 Panorama kina polskiego: Jak być kochaną - dramat psychologiczny, Polska 1962
00:40 Galeria sztuki na ekranie: Michał Anioł, miłość i śmierć
01:35 Wielki napad na pociąg - film sensacyjny, Wielka Brytania 1979

TVP SPORT

RANO

05:30 Sportowy wieczór
06:15 Piłka nożna: Mistrzostwa świata U-17 - Indonezja 2023 - mecz finałowy
08:20 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie kobiet
09:15 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie mężczyzn
10:15 Piłka nożna: 2. liga - mecz: Kotwica Kołobrzeg - Lech II Poznań
12:15 Jeździectwo: Cavaliada Tour w Warszawie - Grand Prix

14:00 Piłka nożna: Liga Europy - mecz: Sturm Graz - Raków Częstochowa

PO POŁUDNIU

16:00 Piłka nożna
18:10 Piłka nożna: 2. liga - mecz: Pogoń Siedlce - Stomil Olsztyn
20:15 GOL - magazyn piłkarski
22:10 Sportowy wieczór
22:50 Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - mecz finałowy: Real Madryt CF - CA Osasuna
01:00 Boks: Gala w Manchesterze - podsumowanie
03:25 Boks: Gala w Newark - podsumowanie

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Bliski wróg
godz. 1.25

Stacja
godz. 23.30

Searching
godz. 22.45

Dziennikarski poker
godz. 18.25

Potęga strachu
godz. 23.50

Korona królów. Jagiellonowie
godz. 16.00

TVP 1

RANO
- **08:00** Wiadomości
- **08:10** Kwadrans polityczny
- **08:25** Informacje kulturalne
- **08:40** Ranczo (83) - serial
- **09:40** Komisarz Alex (128) - serial
- **10:40** Ojciec Mateusz (254) - serial
- **11:25** Korona królów. Jagiellonowie (104) - serial
- **12:00** Wiadomości
- **12:10** Agrobiznes
- **12:30** Agropogoda
- **12:35** Magazyn rolniczy
- **12:55** Natura w Jedynce
- **14:00** Złoty chłopak (70) - serial

PO POŁUDNIU
- **15:00** Wiadomości
- **15:20** Alarm!
- **15:35** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **16:05** Dziedzictwo (167) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Jaka to melodia? - pr. rozryw.
- **17:55** Klan (4239) - serial
- **18:25** Leśniczówka (793) - serial
- **19:00** Jeden z dziesięciu - teleturniej
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda

WIECZOREM
- **20:15** Alarm!
- **20:30** Korona królów. Jagiellonowie (105) - serial
- **21:10** Tu mówi Polska
- **22:50** Rejs Stulecia - film dokumentalny, Polska 2019
- **00:15** Resortowe dzieci
- **00:45** Magazyn śledczy Anity Gargas
- **01:25** Bliski wróg - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2013, wyk. Jean-Claude Van Damme
- **03:00** Ja wam pokażę! (1) - serial

TVP 2

RANO
- **06:55** Rodzinka.pl (279) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **10:35** Panorama
- **10:40** Pytanie na śniadanie
- **11:15** Czas w las
- **11:50** Barwy szczęścia (2895) - serial
- **12:30** Koło fortuny - teleturniej
- **13:15** Akacjowa 38 (232) - serial
- **14:05** Va banque - teleturniej
- **14:35** Na sygnale (239) - serial
- **15:05** Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
- **16:00** Koło fortuny - teleturniej

PO POŁUDNIU
- **16:35** Familiada - teleturniej
- **17:15** Zakazany owoc (358) - serial
- **18:00** Panorama
- **18:20** Va banque - teleturniej
- **18:45** Akacjowa 38 (248) - serial
- **19:35** Barwy szczęścia (2895) - serial
- **20:10** Barwy szczęścia (2896) - serial
- **20:45** Kulisy serialu „M jak miłość”
- **20:55** M jak miłość (1764) - serial
- **21:55** Na sygnale (503) - serial

WIECZOREM
- **22:35** Echo serca (34) - serial
- **23:30** Stacja - film kryminalny, Polska 2001, wyk. Zbigniew Zamachowski, Bogusław Linda. Na odludnej stacji benzynowej zatrzymuje się ciężko ranny gangster z torbą pełną pieniędzy.
- **01:25** Polegaj na mnie - dramat przygodowy, Wielka Brytania 2017
- **03:35** Hugo - film dokumentalny, Polska 2017

POLSAT

RANO
- **06:00** Nowy dzień
- **08:40** Malanowski i partnerzy (514) - serial
- **09:10** Malanowski i partnerzy (515) - serial
- **09:40** Sekrety rodziny (262) - serial
- **10:40** Dlaczego ja? (1153) - serial
- **11:40** Gliniarze (626) - serial
- **12:50** Wydarzenia
- **13:20** Interwencja
- **13:40** Trudne sprawy (1097) - serial
- **14:40** Dlaczego ja? (1183) - serial

PO POŁUDNIU
- **15:50** Wydarzenia
- **16:10** Pogoda
- **16:15** Interwencja
- **16:30** Na ratunek 112 (532) - serial
- **17:00** Gliniarze (708) - serial
- **18:00** Pierwsza miłość (3706) - serial
- **18:50** Wydarzenia
- **19:25** Gość „Wydarzeń”
- **19:45** Sport
- **19:55** Pogoda
- **20:05** Jack Reacher: Nigdy nie wracaj - film sensacyjny, Chiny/USA 2016

WIECZOREM
- **22:45** Searching - thriller, Rosja/USA 2018, wyk. John Cho, Debra Messing, Sara Sohn, Michelle La. Córka Davida nie wróciła do domu. Mężczyzna za pomocą mediów społecznościowych próbuje ustalić, co się z nią dzieje.
- **00:55** Pojutrze - dramat katastroficzny, USA 2004
- **03:35** Nasz nowy dom - reality show

REPUBLIKA

RANO
- **07:00** Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
- **07:35** Polska na dzień dobry
- **10:00** W punkt
- **11:10** Dzień z Republiką
- **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego
- **15:20** Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
- **15:35** Republika po południu
- **16:00** Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny

PO POŁUDNIU
- **16:15** Republika po południu
- **17:00** Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
- **17:15** Wolne głosy
- **17:55** Wolne głosy - zagranica
- **18:15** Ekonomia raport - flash
- **18:25** Dziennikarski poker
- **18:50** Republika Historii
- **19:00** Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
- **19:35** Sport w Republice
- **19:40** Prognoza pogody
- **19:45** Codziennie ***** Putina
- **20:00** W punkt

WIECZOREM
- **21:15** Mówi się…
- **22:00** Codziennie ***** Putina
- **22:15** Na pomoc!
- **22:35** Biznes Polska
- **23:00** Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
- **23:30** Poland Daily
- **00:25** Ekonomia raport - flash
- **00:30** Biznes Polska
- **00:55** Poland Daily
- **01:25** Dokument w Republice
- **02:05** Dokument w Republice
- **03:00** Dzisiaj - serwis inform.

PULS

RANO
- **06:00** Kobra - oddział specjalny (2) - serial
- **07:00** Kobra - oddział specjalny (3) - serial
- **08:00** Nash Bridges (89) - serial
- **09:00** Lombard. Życie pod zastaw (602) - serial
- **10:00** Zbuntowany anioł (95) - serial
- **11:00** Zbuntowany anioł (96) - serial
- **12:00** Zaklinaczka duchów (102) - serial
- **13:00** Zaklinaczka duchów (103) - serial

PO POŁUDNIU
- **14:00** Lombard. Życie pod zastaw (294) - serial
- **15:00** Lombard. Życie pod zastaw (295) - serial
- **16:00** Kurierzy (20) - serial
- **17:00** Kurierzy (21) - serial
- **18:00** Lombard. Życie pod zastaw (604) - serial
- **19:00** Lombard. Życie pod zastaw (605) - serial
- **20:00** Wykonać wyrok - film sensacyjny, Kanada/USA 1990

WIECZOREM
- **21:50** Replikant - thriller SF, USA 2001
- **23:50** Potęga strachu - dramat sensacyjny, Niemcy/USA 2006. Pracujący na usługach włoskiej mafii Joey próbuje odnaleźć pistolet użyty podczas gangsterskich porachunków, w których zginął skorumpowany policjant.
- **02:05** Dzielnica strachu (121) - serial

POLONIA

RANO
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **10:35** Panorama
- **10:40** Pytanie na śniadanie
- **11:10** Kamperem po południu
- **11:30** Barwy szczęścia (2867) - serial
- **12:00** Wiadomości
- **12:10** Paszporty Wolności. Wizytówki
- **12:15** Blisko, coraz bliżej (1) - serial
- **13:35** Paleta dziejów
- **14:05** Prywatne życie zwierząt
- **14:35** Paryż. Śladami Chopina

PO POŁUDNIU
- **15:00** Wiadomości
- **15:15** Zwierzaki Czytaki
- **15:30** Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
- **16:00** Korona królów. Jagiellonowie (85) - serial
- **16:30** Barwy szczęścia (2867) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Studio Wschód
- **17:55** Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
- **18:10** Studio Lwów
- **18:30** Informacje kulturalne
- **18:45** Czym żyje świat
- **19:05** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:20** Ojciec Mateusz (262) - serial
- **21:10** Ojciec Mateusz (263) - serial
- **22:35** Czyń dobro. Gala Wolontariatu Korpusu Solidarności - koncert
- **00:00** Midnight News

TRWAM

RANO
- **08:00** Informacje dnia
- **08:15** Polski punkt widzenia
- **08:35** Jacek i jego baranek
- **09:00** Papież Polak do rodaków
- **09:40** Kurier Pana Boga
- **10:00** Informacje dnia
- **10:15** Jak my to widzimy
- **10:45** Zew natury
- **11:05** Mocni w wierze
- **11:40** Ma się rozumieć
- **12:00** Anioł Pański
- **12:03** Informacje dnia
- **12:20** Czarny sufit - film obycz.
- **13:30** Msza święta z Jasnej Góry

PO POŁUDNIU
- **14:30** Stanisław Ledóchowski i jego twórczość
- **15:50** Ma się rozumieć
- **16:00** Informacje dnia
- **16:10** Jestem mamą
- **16:25** Przyroda w obiektywie
- **16:40** Zdrowie z Bożej Apteki
- **16:55** Sekrety mnichów
- **17:10** Prosto o gospodarce
- **17:30** Zostań żołnierzem RP
- **17:55** Poczet wielkich Polaków
- **18:00** Anioł Pański
- **18:05** Informacje dnia
- **18:15** Rozmowy niedokończone

WIECZOREM
- **19:30** Każdy maluch to potrafi
- **19:45** Modlitwa z udziałem dzieci
- **20:00** Informacje dnia
- **20:20** Różaniec
- **20:50** Myśląc historia
- **21:00** Apel Jasnogórski
- **21:20** Informacje dnia
- **21:40** Polski punkt widzenia
- **22:00** Polskie dziedzictwo
- **22:30** Lotte, małopolska Inka, wczoraj i dzisiaj
- **23:45** Muzyczne chwile
- **00:00** Słowo życia
- **00:05** Świat w obrazach

HISTORIA

RANO
- **06:35** Był taki dzień: 5 grudnia
- **06:37** Archiwum zimnej wojny
- **07:10** Czas honoru (18) - serial
- **08:00** Kłamstwa i mity Polski Ludowej
- **08:15** Flesz historii
- **08:40** Historia Polski: Opowieści o miłości
- **09:25** Informacje kulturalne
- **09:45** Sensacje XX wieku
- **10:45** Klejnoty Alp, wielkie jeziora Włoch: Lugano
- **11:40** Przypadek Polski. Polityka i idee

PO POŁUDNIU
- **12:10** Zmiennicy (5) - serial
- **13:15** Historia w postaciach zapisana: Clemanceau. Tygrys o wielkim sercu
- **15:15** Czas pieniądza - mag.
- **15:35** Tego nigdy nie opublikujecie - pr. hist.
- **15:45** Jeden dzień w PRL - dok.
- **16:55** Historia Polski: Karta. Archipelag pamięci
- **18:05** Paleta dziejów: Ucieczka Henryka Walezego z Polski
- **18:25** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

WIECZOREM
- **19:00** Czas honoru (19) - serial
- **20:00** Jedwabny szlak - dok.
- **21:00** Marsylski łącznik - film kryminalny, Belgia/Francja 2014, wyk. Céline Sallette, Mélanie Doutey
- **23:20** Sensacje XX wieku
- **00:25** Krafftówna w krainie czarów - film dokumentalny, Polska 2021
- **02:05** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
- **02:45** Encyklopedia II wojny światowej

TVP INFO

RANO
- **08:00** Jedziemy dalej
- **08:18** Minęła ósma
- **08:09** Poranek TVP Info
- **08:39** Poranek TVP Info
- **08:45** Flesz info
- **09:00** Serwis info, pogoda
- **09:11** Minęła dziewiąta
- **10:00** Serwis info
- **10:25** Pogoda info
- **10:29** Serwis info
- **10:50** Pogoda info
- **11:00** Serwis info
- **11:30** Serwis info, pogoda
- **12:00** Serwis info

PO POŁUDNIU
- **12:25** Pogoda info
- **12:30** Serwis info, pogoda
- **13:00** Serwis info
- **15:00** Serwis info
- **15:20** Pogoda info
- **15:29** Info dzień
- **15:59** Info dzień
- **17:00** Teleexpress
- **17:15** Teleexpress extra
- **17:32** O co chodzi
- **18:00** Panorama
- **18:20** Panorama opinii
- **18:37** O tym się mówi
- **19:30** Wiadomości

WIECZOREM
- **20:03** Gość „Wiadomości”
- **20:15** Minęła dwudziesta
- **21:00** Fakty czy kłamstwa
- **21:10** Reset
- **22:20** Debata po filmie „Reset”
- **22:50** Jak oni kłamią
- **23:00** Info wieczór
- **23:35** W akcji
- **23:55** Serwis info
- **00:03** Wiadomości
- **00:31** Gość „Wiadomości”
- **00:46** Reset
- **01:56** Debata po filmie „Reset”
- **02:26** Jak oni kłamią

TVP DOKUMENT

RANO
- **06:00** Dzika Polska
- **06:30** Podróże z historią
- **07:10** Zakochaj się w Polsce
- **07:40** Weterynarze z sercem
- **08:15** Chemiczny świat: Początki
- **09:15** Seefeld, magiczna kraina Tyrolu: W królestwie sokoła wędrownego
- **10:15** Grecja. Od gór do morza: Południowe wybrzeże i Attyka
- **11:10** Kopalnie w kosmosie - dok.
- **12:05** Mamy tam przyjaciół - dok.
- **12:40** Chodzi nie o mnie, ile o lasy, góry, pola... - dok.

PO POŁUDNIU
- **13:25** Deklaracja nieśmiertelności - dok.
- **14:05** Oaza oryksa arabskiego - dok.
- **15:05** Seefeld, magiczna kraina Tyrolu - dok.
- **16:05** Chemiczny świat: Wnętrze
- **17:05** Grecja. Od gór do morza: Tesalia
- **18:10** Pekin Daxing: największe lotnisko świata - dok.
- **19:15** Wszystkie kolory świata: Tunezja. Gwiazda Afryki

WIECZOREM
- **20:20** Cała nadzieja w atomie - dok.
- **21:35** Pieniądze albo życie: czyli jak się leczyć w USA - dok.
- **22:40** Szerokie tory
- **23:15** Grupa Wagnera w Libii - film dokumentalny, Wielka Brytania 2021
- **00:20** Tylko samotność - film dok., Polska 1982
- **00:55** Nieznany żołnierz - film dok., Polska 1993
- **01:50** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KULTURA

RANO
- **07:00** Muzyczne poranki
- **07:55** Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
- **08:35** Informacje kulturalne
- **09:05** Straszny sen Dzidziusia Górkiewicza - komedia obyczajowa, Polska 1993
- **11:00** Przeprowadzki (2) - serial
- **12:10** Kontrapunkt - film dokumentalny, Polska 2014
- **12:55** Altamira, korzenie sztuki - film dokumentalny, Hiszpania 2018
- **14:25** Krafftówna w krainie czarów - film dokumentalny, Polska 2021

PO POŁUDNIU
- **16:05** Informacje kulturalne
- **16:30** Upał - komedia, Polska 1964
- **18:05** Res Poloniae. O Polsce z oddali: Stefano Barlacchi - wywiad
- **18:45** Stawka większa niż życie (14) - serial
- **20:00** Teatr Telewizji: Dwie blizny - sztuka Aleksandra Fredry
- **21:25** Informacje kulturalne
- **21:55** Lekkie obyczaje: Dzieci słońca - dramat obyczajowy, Iran 2020

WIECZOREM
- **23:45** Kino mocnych wrażeń: Sekret jej oczu - dramat kryminalny, Argentyna/Hiszpania 2009
- **02:05** Panorama kina polskiego: Jak być kochaną - dramat psychologiczny, Polska 1962, wyk. Barbara Krafftówna, Zbigniew Cybulski, Wiesław Gołas, Zdzisław Maklakiewicz
- **03:55** Informacje kulturalne

TVP SPORT

RANO
- **05:30** Sportowy wieczór
- **06:05** Piłka nożna
- **08:20** GOL - magazyn piłkarski
- **10:15** Piłka nożna: 2. liga - mecz: Pogoń Siedlce - Stomil Olsztyn
- **12:20** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg sprinterski mężczyzn
- **13:45** Piłka nożna: Liga Konferencji Europy - mecz: Aston Villa FC - Legia Warszawa
- **15:55** Strongman: Liga Mistrzów 2023: Bośnia (11) - sporty siłowe
- **16:55** Pływanie: Mistrzostwa Europy na krótkim basenie - Bukareszt 2023 - 1. dzień

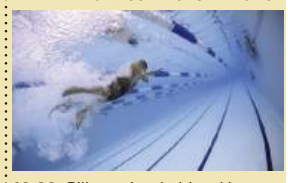

PO POŁUDNIU
- **18:30** Piłka nożna kobiet: Liga Narodów - studio
- **18:55** Piłka nożna kobiet: Liga Narodów - mecz: Polska - Grecja
- **21:25** Sportowy wieczór
- **22:00** Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - 2. połowa meczu 2. rundy: RCD Espanyol - Real Valladolid

WIECZOREM
- **23:10** Boks: PZB Suzuki Boxing Night 25 w Kielcach
- **01:35** Boks: Gala w Bethlehem - podsumowanie
- **03:25** Boks: Gala we Fresnie - podsumowanie

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 09cbf3d18d

WE WTOREK, 5 GRUDNIA, POLECAMY

DOKUMENTALNY
CZARNY SUFIT
WTOREK 5.12 GODZ. 12.20, TV TRWAM

Akcja filmu toczy się w Monachium w 1968 r. – w mieszkaniu Józefa Mackiewicza (Marek Kalita) i jego żony Barbary Toporskiej (Agnieszka Wosińska). Jest zapisem rozmowy z jego wieloletnim znajomym korespondencyjnym Jerzym Giedroyciem (Krzysztof Stroiński) na temat ówczesnej sytuacji międzynarodowej oraz istoty systemu komunistycznego. Twórczość i bezkompromisowa postawa Józefa Mackiewicza stanowiły wyzwanie i problem nie tylko dla władz PRL, ale także dla środowisk emigracyjnych. Będąc przeciwnikiem jakiegokolwiek porozumienia z Sowietami, zawsze głośno i konsekwentnie mówił o prawdzie na temat zbrodni katyńskiej. Odważnie zwalczał system komunistyczny.

AKCJA
WYKONAĆ WYROK
WTOREK 5.12 GODZ. 20.00, TV PULS

Louis Burke (Jean-Claude Van Damme) jest detektywem. Jego ostatnia akcja zakończyła się sukcesem, a groźny przestępca Sandman trafił do aresztu. Louis postanawia udać się na zasłużony urlop i odpocząć od trudów życia codziennego. Jego plany burzą informacje o licznych morderstwach w więzieniu Harrison. Detektyw postanawia przeniknąć do więziennego środowiska, aby zbadać tę intrygującą sprawę od środka. Burke, udając więźnia, trafia do aresztu i rozpoczyna śledztwo. Pech chce, że do tego samego więzienia trafia także przestępca, do którego aresztowania przyczynił się Louis. Problemy rozpoczynają się, gdy psychopatyczny Sandman rozpoznaje detektywa…

KRYMINAŁ
JACK REACHER: NIGDY NIE WRACAJ
WTOREK 5.12 GODZ. 20.05, POLSAT

Jack Reacher (Tom Cruise) powraca, szukając sprawiedliwości, w pełnej akcji i napięcia ekranizacji kolejnej powieści bestsellerowej serii, której autorem jest Lee Child. Gdy jego następczyni w armii, major Susan Turner (Cobie Smulders), zostaje niesłusznie oskarżona o zdradę, pragnący udowodnić jej niewinność Reacher odkrywa, że kobieta stała się celem rządowego spisku zataczającego szerokie kręgi. Informacje przekazuje mu adwokat Susan płk Bob Moorcroft (Robert Catrini). Z pomocą Turner i tajemniczego nowego sprzymierzeńca Reacher ryzykuje wszystko, by zniszczyć potężną organizację, która nie cofnie się przed niczym, by ochronić swoje sekrety.

W ŚRODĘ, 6 GRUDNIA, POLECAMY

DOKUMENTALNY
WADOWICE, MIASTO MOJEGO DZIECIŃSTWA
ŚRODA 6.12 GODZ. 14.30, TV TRWAM

W Wadowicach, miejscu narodzin papieża Polaka, św. Jana Pawła II, tkwią korzenie jego osobowości, zainteresowań i zdolności. Bez Wadowic nie można w pełni zrozumieć Jana Pawła II. Tu jest jego dom rodzinny i środowisko, które go kształtowało. W filmowym dokumencie została zawarta odpowiedź, jak to miejsce, społeczność, kultura i historia miały wpływ na osobowość tego wielkiego Polaka. Wykorzystano archiwalne materiały z wizyt Jana Pawła II w Wadowicach. Po raz pierwszy jako papież stanął tam 7 czerwca 1979 r.: wszedł do kościoła, ucałował chrzcielnicę, przy której został ochrzczony, i pomodlił się.

SERIAL OBYCZAJOWY
NA DOBRE I NA ZŁE – ODC. 900
ŚRODA 6.12 GODZ. 20.55, TVP2

Hania udaje się do kliniki leczenia niepłodności do nowej ginekolożki dr Mileny Gawryś. Ta uprzedza ją, że ma zaledwie rok na zajście w ciążę. Kilka godzin później Miłosz proponuje doktor Sikorce, że może zostać dawcą nasienia. W pracy Hania zajmuje się znaną himalaistką z urazem ręki po wypadku na drodze. Gdy dr Sikorka decyduje się ranną operować, mąż kobiety prosi niespodziewanie lekarkę, by celowo popełniła błąd w trakcie zabiegu. Do szpitala przyjeżdża na kontrolę Anita, prawniczka, która miała niedawno nowotwór. Okazuje się, że pani adwokat postanowiła adoptować Błażeja, który nie ma matki. Los przypadkiem postawił chłopca na jej drodze.

PRZYGODOWY
ŻELAZNY RYCERZ
ŚRODA 6.12 GODZ. 22.15, TV PULS

W roku 1215 angielska szlachta, wzburzona królewską samowolą i uciskiem podatkowym, zmusza króla Jana (Paul Giamatti) do podpisania postępowej, gwarantującej wolności obywatelskie Wielkiej Karty Swobód. Rychło jednak okazuje się, że król nie zamierza przestrzegać jej postanowień. Już w kilka miesięcy później apodyktyczny, pozbawiony skrupułów Jan na południu kraju zbiera armię i rusza na wojnę z baronami. Dociera do zamku Rochester. Tam templariusz Marshall (James Purefoy) wraz z niewielką grupą walecznych rycerzy stawiają bohaterski opór wielotysięcznej armii tyrana. Rochester staje się symbolem walki o wolność i sprawiedliwość.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Zawodowcy
godz. 22.35

Ilu miałaś facetów?
godz. 23.30

Diamentowa afera
godz. 23.00

Dzisiaj – serwis informacyjny
godz. 19.00

Dredd
godz. 0.50

Barwy szczęścia
godz. 11.30

TVP 1

RANO
- **08:00** Wiadomości
- **08:10** Kwadrans polityczny
- **08:25** Informacje kulturalne
- **08:40** Ranczo (84) - serial
- **09:40** Komisarz Alex (129) - serial
- **10:35** Ojciec Mateusz (255) - serial
- **11:25** Korona królów. Jagiellonowie (105) - serial
- **12:00** Wiadomości
- **12:10** Agrobiznes
- **12:35** Agropogoda
- **12:40** Rok w ogrodzie extra
- **12:50** Natura w Jedynce

PO POŁUDNIU
- **14:00** Złoty chłopak (71) - serial
- **15:00** Wiadomości
- **15:20** Alarm!
- **15:35** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **16:05** Dziedzictwo (168) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Jaka to melodia? - pr. rozryw.
- **17:55** Klan (4240) - serial
- **18:25** Leśniczówka (794) - serial
- **19:00** Jeden z dziesięciu - teleturniej
- **19:30** Wiadomości

WIECZOREM
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:15** Alarm!
- **20:30** Korona królów. Jagiellonowie (106) - serial
- **21:10** Wielki test o czytaniu - nie tylko od święta - widowisko
- **22:35** Zawodowcy - dramat sensacyjny, USA 2008
- **00:30** Tylko wiatr - film dokumentalny, Polska 2021
- **01:40** Miłość w czasach wojny (19) - serial

TVP 2

- **06:55** Rodzinka.pl (280) - serial
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **10:35** Panorama
- **11:15** Zaginione - odnalezione
- **11:50** Barwy szczęścia (2896) - serial
- **12:30** Koło fortuny - teleturniej
- **13:15** Akacjowa 38 (233) - serial
- **14:05** Va banque - teleturniej
- **14:35** Na sygnale (243) - serial
- **15:05** Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
- **16:00** Koło fortuny - teleturniej
- **16:35** Familiada - teleturniej
- **17:15** Zakazany owoc (359) - serial
- **18:00** Panorama
- **18:20** Va banque - teleturniej
- **18:45** Akacjowa 38 (249) - serial
- **19:35** Barwy szczęścia (2896) - serial
- **20:10** Barwy szczęścia (2897) - serial
- **20:45** Przepis dnia
- **20:55** Na dobre i na złe (900) - serial
- **21:55** Na sygnale (504) - serial
- **22:35** Echo serca 2 (35) - serial
- **23:30** Ilu miałaś facetów? - komedia romant., USA 2011. Ally Darling przeżywa kryzys, bo nie ma ani pracy, ani faceta. Zaczyna się bać, że już nigdy nie wyjdzie za mąż. Jest na rozdrożu i zaczyna się zastanawiać, czy przypadkiem czegoś nie przegapiła.
- **01:30** Bolivar (62) - serial
- **02:30** Bracia - film dokumentalny, Polska 2015

POLSAT

- **06:00** Nowy dzień
- **08:40** Malanowski i partnerzy (516) - serial
- **09:10** Malanowski i partnerzy (517) - serial
- **09:40** Sekrety rodziny (263) - serial
- **10:40** Dlaczego ja? (1154) - serial
- **11:40** Gliniarze (627) - serial
- **12:50** Wydarzenia
- **13:20** Interwencja - magazyn reporterów
- **13:40** Trudne sprawy (1098) - serial
- **14:40** Dlaczego ja? (1184) - serial
- **15:50** Wydarzenia
- **16:10** Pogoda
- **16:15** Interwencja - magazyn reporterów
- **16:30** Na ratunek 112 (533) - serial
- **17:00** Gliniarze (709) - serial
- **18:00** Pierwsza miłość (3707) - serial
- **18:45** Mikołajkowy blok reklamowy
- **19:00** Wydarzenia
- **19:25** Gość „Wydarzeń”
- **19:45** Sport
- **19:55** Pogoda
- **20:05** Planeta singli - komedia, Polska 2016, wyk. Maciej Stuhr, Agnieszka Więdłocha, Piotr Głowacki
- **23:00** Diamentowa afera - komedia, Niemcy/USA 1999, wyk. Martin Lawrence, Luke Wilson, Peter Greene, David Chappelle
- **01:05** Kung-fu szał - komedia sensacyjna, Hongkong/Chiny/USA 2004

REPUBLIKA

- **07:00** Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
- **07:35** Polska na dzień dobry
- **10:10** Dzień z Republiką
- **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego
- **15:20** Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
- **15:35** Republika po południu
- **16:00** Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
- **16:15** Republika po południu
- **17:00** Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
- **17:15** Wolne głosy
- **17:55** Wolne głosy - zagranica
- **18:15** Ekonomia raport - flash
- **18:25** Dziennikarski poker
- **18:50** Republika Historii
- **19:00** Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
- **19:35** Sport w Republice
- **19:40** Prognoza pogody
- **19:45** Codziennie ***** Putina
- **20:00** W punkt
- **20:45** Pilnujmy Polski!
- **21:15** Mówi się…
- **22:00** Codziennie ***** Putina
- **22:15** Konflikty po II wojnie światowej
- **22:35** Ekonomia raport
- **23:00** Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
- **23:30** Poland Daily
- **00:25** Ekonomia raport - flash
- **00:30** Ekonomia raport
- **00:55** Poland Daily
- **01:25** Dokument w Republice
- **02:05** Dokument w Republice

PULS

- **06:00** Kobra - oddział specjalny (3) - serial
- **07:00** Kobra - oddział specjalny (4) - serial
- **08:00** Nash Bridges (90) - serial
- **09:00** Lombard. Życie pod zastaw (603) - serial
- **10:00** Zbuntowany anioł (96) - serial
- **11:00** Zbuntowany anioł (97) - serial
- **12:00** Zaklinaczka duchów (103) - serial
- **13:00** Zaklinaczka duchów (104) - serial
- **14:00** Lombard. Życie pod zastaw (295) - serial
- **15:00** Lombard. Życie pod zastaw (296) - serial
- **16:00** Kurierzy (21) - serial
- **17:00** Kurierzy (22) - serial
- **18:00** Lombard. Życie pod zastaw (605) - serial
- **19:00** Lombard. Życie pod zastaw (606) - serial
- **20:00** Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1 - dramat SF, USA 2014
- **22:15** Żelazny rycerz - film przygodowy, Szwajcaria/Niemcy/Wielka Brytania/USA 2011
- **00:50** Dredd - thriller SF, RPA/Wielka Brytania/USA/Indie 2012, wyk. Karl Urban, Rachel Wood
- **02:45** Dzielnica strachu (122) - serial
- **03:50** Przypadki Cezarego P. (7) - serial
- **04:20** Z archiwum policji (7) - serial

POLONIA

- **07:00** Kuchnia dwudziestolecia
- **07:30** Pytanie na śniadanie
- **10:35** Panorama
- **10:40** Pytanie na śniadanie
- **11:10** Studio Lwów
- **11:30** Barwy szczęścia (2868) - serial
- **12:00** Wiadomości
- **12:10** Paszporty Wolności. Wizytówki
- **12:15** Ojciec Mateusz (262) - serial
- **13:05** Ojciec Mateusz (263) - serial
- **14:00** Gdziekolwiek będę... (film o Marku Grechucie) - film dok., Polska 2009
- **15:00** Wiadomości
- **15:20** Animowanki
- **15:40** Go-tu-jemy
- **16:00** Korona królów. Jagiellonowie (86) - serial
- **16:30** Barwy szczęścia (2868) - serial
- **17:00** Teleexpress
- **17:20** Uzbekistan - Kraina otwartych serc - reportaż
- **17:55** Kierunek Zachód
- **18:10** Magazyn z Wysp
- **18:30** Informacje kulturalne
- **18:45** Czym żyje świat
- **19:05** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- **19:30** Wiadomości
- **20:05** Pogoda
- **20:10** Sport
- **20:20** Blondynka (89) - serial
- **21:10** Blondynka (90) - serial
- **22:05** Polonia 24
- **22:35** Ocaleni - reality show
- **23:30** Leśniczówka (616) - serial
- **00:00** Midnight News

TRWAM

RANO
- **08:00** Informacje dnia
- **08:15** Polski punkt widzenia
- **08:35** Każdy maluch to potrafi
- **09:00** Człowiek bez twarzy
- **09:30** Sanktuaria polskie
- **10:00** Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka
- **11:00** Życie według świętego Jana Pawła II
- **11:15** Muzyczne chwile
- **11:25** Jestem mamą
- **11:40** Prosto o gospodarce
- **12:00** Anioł Pański
- **12:20** Polskie dziedzictwo

PO POŁUDNIU
- **12:50** Nadzieja - rep.
- **13:20** Słowo życia
- **13:30** Msza święta z Jasnej Góry
- **14:30** Wadowice, miasto mojego dzieciństwa
- **15:25** Canillitas - dok.
- **15:50** Ma się rozumieć
- **16:00** Informacje dnia
- **16:10** Na zdrowie
- **16:30** Wędrowiec polski
- **17:00** Po stronie prawdy
- **17:55** Poczet wielkich Polaków
- **18:00** Anioł Pański
- **18:05** Informacje dnia

WIECZOREM
- **18:15** Rozmowy niedokończone
- **19:30** Opowieści z Księgi Cnót
- **20:00** Informacje dnia
- **20:20** Różaniec
- **20:50** Myśląc Ojczyzna
- **21:00** Apel Jasnogórski
- **21:20** Informacje dnia
- **21:40** Polski punkt widzenia
- **22:00** Rewolucja serca. Historia Dorothy Day
- **23:00** Dulce et decorum est pro Patria mori
- **00:00** Słowo życia
- **00:05** Świat w obrazach

HISTORIA

- **06:00** Był taki dzień: 6 grudnia
- **06:05** Historia dzieje się: Niedźwiedź i smok
- **07:00** Czas honoru (19) - serial
- **08:00** Alfabet Andrzeja Dobosza
- **08:25** Historia Polski: Karta. Archipelag pamięci
- **09:25** Informacje kulturalne
- **09:45** Sensacje XX wieku
- **10:40** Telewizja: Historia telewizji. Początki
- **11:45** Archiwum zimnej wojny: Krótki oddech wolności
- **12:20** Zmiennicy (6) - serial
- **13:20** Południowa Hiszpania z lotu ptaka - dok.
- **14:15** Historia broni: Zaskoczyć wroga
- **15:10** Tu wszystko jest Polską: Utrzymać czy odbić?
- **15:45** Flesz historii - ekstra
- **15:50** Jedwabny szlak (1) - dok.
- **16:55** Historia Polski: Tadeusz Romer. Misja niemożliwa
- **18:00** Spór o historię: Słowianie wschodni
- **18:35** Ja cię uczyć każę - pr. hist.
- **19:00** Czas honoru (20) - serial
- **20:00** Upadek królestwa 2 (3) - serial
- **21:00** Kroniki Hitlera: Fuhrer. Lata 1936-1937
- **22:00** Teatr Telewizji: Ambasador - sztuka Sławomira Mrożka
- **23:50** Sensacje XX wieku
- **00:55** Kolumbowie w kolorze feldgrau - film dokumentalny, Polska 2001
- **01:40** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
- **02:25** Encyklopedia II wojny światowej

TVP INFO

- **08:00** Jedziemy dalej
- **08:15** Serwis Info
- **08:18** Minęła ósma
- **09:00** Serwis Info
- **09:11** Minęła dziewiąta
- **10:00** Serwis info
- **10:25** Pogoda info
- **10:29** Serwis info
- **10:50** Pogoda info
- **11:00** Serwis info
- **11:30** Serwis info, pogoda
- **12:00** Serwis info
- **12:25** Pogoda info
- **12:30** Serwis info, pogoda
- **13:00** Serwis info
- **15:00** Serwis info
- **15:20** Pogoda info
- **15:29** Serwis info
- **15:59** Info dzień
- **17:00** Teleexpress
- **17:15** Teleexpress extra
- **17:32** O co chodzi
- **18:00** Panorama
- **18:20** Panorama opinii
- **18:37** O tym się mówi
- **19:30** Wiadomości
- **20:03** Gość „Wiadomości”
- **20:15** Minęła dwudziesta
- **21:00** Nie da się ukryć
- **21:25** Serwis Info
- **21:50** W tyle wizji
- **22:24** Serwis Info
- **22:30** W tyle wizji extra
- **23:00** Info wieczór
- **23:30** W akcji
- **23:50** Serwis info
- **00:03** Wiadomości
- **00:36** Gość „Wiadomości”
- **00:49** Pogoda Info
- **01:00** Minęła dwudziesta
- **01:55** W tyle wizji
- **02:30** Serwis Info

TVP DOKUMENT

- **06:00** Dzika Polska
- **06:35** Podróże z historią
- **07:10** Zakochaj się w Polsce
- **07:40** Weterynarze z sercem
- **08:10** Chemiczny świat: Wnętrze
- **09:10** Seefeld, magiczna kraina Tyrolu: Wczoraj i dziś
- **10:10** Grecja. Od gór do morza: Tesalia
- **11:05** Fascynujące miejsca: Fascynujący Madagaskar. Dzikie wybrzeża
- **11:20** Fascynujące miejsca: Fascynujący Madagaskar
- **11:45** Tylko samotność - dok.
- **12:15** Gwiazdor - Aleksander Wolszczan - dok.
- **13:10** Cała nadzieja w atomie - dok.
- **14:10** Pokląskwa, czajka i orzeł cesarski - dok.
- **15:10** Dzika przyroda Irlandii
- **16:10** Chemiczny świat: Wpływ ludzkości
- **17:15** Grecja. Od gór do morza: Saloniki i Chalkidiki
- **18:15** Szopka bożonarodzeniowa. Pochodzenie i tradycja
- **19:10** Wszystkie kolory świata: RPA - afrykańska tęcza
- **20:15** Lokalsi - serial
- **20:55** Wszystkie role Stanisława Barei - dok.
- **22:00** ZSRR. Rozpad mocarstwa - dok.
- **23:00** Weterynarze z sercem
- **23:35** Wanda Gościmińska - włókniarka - dok.
- **23:55** Notacje
- **00:10** W cieniu Conrada - rep.
- **00:35** Kochana córeczko - dok.
- **01:40** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

KULTURA

- **07:00** Muzyczne poranki
- **07:45** Wędrowiec polski
- **08:20** Wydarzenie aktualne
- **08:50** Informacje kulturalne
- **09:15** Upał - komedia, Polska 1964
- **11:00** Przeprowadzki (3) - serial
- **12:05** Kinematograf - narodziny nowej sztuki - film dokumentalny, Francja 2021
- **13:10** Henryk Mikołaj Górecki - autoportret - reportaż
- **14:15** Stawka większa niż życie (14) - serial
- **15:25** Informacje kulturalne
- **15:55** Wojna płci - komedia, Wielka Brytania 1959
- **17:35** Rozmowy istotne: Henryk Mikołaj Górecki - wywiad
- **18:10** Księga przestrzeni: Cegły historyczne, polityczny beton
- **18:50** Którędy po sztukę - mag. kult.
- **19:05** Scena muzyczna: Maria Holka
- **20:00** Na wschód od Hollywood: Ósmy dzień - komediodramat, Belgia/Francja/Wielka Brytania 1996
- **22:05** Informacje kulturalne
- **22:35** ABC morderstwa (3) - serial
- **23:25** Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show
- **00:10** Więcej niż fikcja: Uzależnieni od ekranu - film dokumentalny, Kanada 2019
- **01:35** Jazz.pl Polskie Radio: Stanisław Sojka - koncert
- **03:20** Dzieci słońca - dramat obyczajowy, Iran 2020

TVP SPORT

- **05:30** Sportowy wieczór
- **06:05** Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - mecz 2. rundy: RCD Espanyol - Real Valladolid
- **08:15** Piłka nożna kobiet: Liga Narodów - mecz: Polska - Grecja
- **10:25** Pływanie: Mistrzostwa Europy na krótkim basenie - Bukareszt 2023 - 1. dzień
- **11:55** Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
- **12:30** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie kobiet
- **13:20** Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Östersund - bieg na dochodzenie mężczyzn
- **14:20** Niezwykłe historie Biało-Czerwonych: Jerzy Kukuczka
- **14:50** Piłka nożna kobiet: Liga Narodów - mecz: Polska - Grecja
- **16:55** Pływanie: Mistrzostwa Europy na krótkim basenie - Bukareszt 2023 - 2. dzień
- **18:55** Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - mecz 2. rundy: CF Villanovense - Real Betis Balompie
- **20:55** Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - mecz 2. rundy: Atletico Astorga - Sevilla FC
- **23:00** Sportowy wieczór
- **23:45** Retransmisja
- **01:50** Boks: Gala w Las Vegas - podsumowanie
- **04:15** Boks: Walka o pas mistrzowski WBC World - waga kogucia: Nonito Donaire - Alexandro Santiago

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

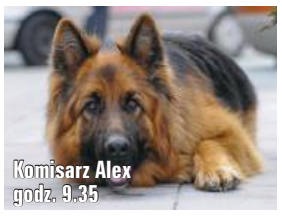

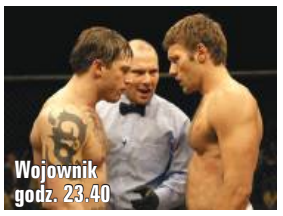

TVP 1

RANO

08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:40 Ranczo (85) - serial
09:35 Komisarz Alex (130) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (256) - serial
11:25 Korona królów. Jagiellonowie (33) - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się opłaca
12:50 Natura w Jedynce
14:00 Złoty chłopak (72) - serial

PO POŁUDNIU

15:00 Wiadomości
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (169) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4241) - serial
18:25 Leśniczówka (795) - serial
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda

WIECZOREM

20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Ojciec Mateusz (370) - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas
23:10 Ocaleni - reality show
00:15 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show
00:55 Resortowe dzieci
01:30 Lokatorka (1) - serial
02:30 Powrót na wyspę (1) - serial

TVP 2

RANO

06:55 Rodzinka.pl (281) - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
11:15 W kotle historii
11:50 Barwy szczęścia (2897) - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacjowa (234) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (241) - serial
15:05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

PO POŁUDNIU

17:15 Zakazany owoc (360) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Akacjowa 38 (250) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2897) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2898) - serial
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:50 Zderzenie - film sensacyjny, Niemcy/Wielka Brytania/Chiny 2016

WIECZOREM

23:40 Wojownik - dramat społeczny, USA 2011, wyk. Joel Edgerton, Tom Hardy, Nick Nolte. Dwaj bracia, skłóceni i podzieleni tragiczną przeszłością, niezależnie od siebie postanawiają wystartować w wielkim turnieju mieszanych sztuk walki.
02:10 Bolivar (63) - serial
03:05 Stacja - film kryminalny, Polska 2001

POLSAT

RANO

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i partnerzy (519) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (520) - serial
09:40 Sekrety rodziny (264) - serial
10:40 Dlaczego ja? (1155) - serial
11:40 Gliniarze (628) - serial
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy (1099) - serial

PO POŁUDNIU

14:40 Dlaczego ja? (1185) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (534) - serial
17:00 Gliniarze (710) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3708) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Pearl Harbor - dramat wojenny, USA 2001, wyk. Ben Affleck, Kate Beckinsale, Josh Hartnett, Cuba Gooding Jr. Danny i Rafe są pilotami w czasie II wojny światowej. Gorące uczucie połączy obu z pielęgniarką Evelyn.

WIECZOREM

23:55 Nigdy więcej - thriller, USA 2002, wyk. Jennifer Lopez, Billy Campbell
02:25 Nasz nowy dom - reality show

REPUBLIKA

RANO

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:35 Polska na dzień dobry
10:00 Dzień z Republiką
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
15:35 Republika po południu
16:00 Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
16:15 Republika po południu

PO POŁUDNIU

17:00 Republika po południu - popołudniowy serwis informacyjny
17:15 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:25 Dziennikarski poker
18:50 Republika Historii
19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:35 Sport w Republice
19:40 Prognoza pogody
19:45 Codziennie ***** Putina
20:00 W punkt

WIECZOREM

21:15 Mówi się...
22:00 Codziennie ***** Putina
22:15 Smaki lasu
22:35 Biznes Polska
23:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
23:30 Poland Daily
00:25 Ekonomia raport - flash
00:30 Biznes Polska
00:50 Flotylla Pińska na straży Niepodległej
01:10 Poland Daily
01:25 Dokument w Republice
02:05 Dokument w Republice

PULS

RANO

06:00 Kobra - oddział specjalny (4) - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny (5) - serial
08:00 Nash Bridges (91) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (604) - serial
10:00 Zbuntowany anioł (97) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (98) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (104) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (105) - serial

PO POŁUDNIU

14:00 Lombard. Życie pod zastaw (296) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (297) - serial
16:00 Kurierzy (22) - serial
17:00 Kurierzy (23) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (606) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (607) - serial

WIECZOREM

20:00 Gliniarz z Beverly Hills - komedia sensacyjna, USA 1984, wyk. Eddie Murphy, Judge Reinhold. Policjant Axel Foley rozpoczyna śledztwo na własną rękę, gdy zostaje zabity jego przyjaciel.
22:05 Agentka specjalnej troski - komedia sensacyjna, Belgia/Francja 2016
00:25 Afrykańskie wakacje - komedia, Belgia/Francja 2019
02:10 Dzielnica strachu (123) - serial
03:05 Lombard. Życie pod zastaw (294) - serial

POLONIA

RANO

07:00 Prywatne życie zwierząt
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:10 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
11:30 Barwy szczęścia (2869) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Blondynka (89) - serial
13:05 Blondynka (90) - serial
14:05 Giganci historii: Żony królów Polski - teleturniej
15:00 Wiadomości

PO POŁUDNIU

15:20 Bajki naszych rodziców
16:00 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia
16:30 Barwy szczęścia (2869) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Stacja innowacja
17:45 Polacy światu
17:55 W obiektywie Polonii
18:10 Wilnoteka
18:30 Informacje kulturalne
18:45 Czym żyje świat
19:05 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

WIECZOREM

19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Archiwista (1) - serial
21:10 Archiwista (2) - serial
22:00 Paszporty Wolności. Wizytówki
22:05 Polonia 24
22:35 Sądy, przesądy
00:00 Midnight News
00:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
01:00 Niezwykłe historie Biało-Czerwonych

TRWAM

RANO

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia
08:40 Prawda a historia
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści z Księgi Cnót
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Muzyczne chwile
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia

PO POŁUDNIU

12:20 Iluminator - dok.
13:15 Słowo życia
13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Cioteczka - rep.
15:00 Katownie praskie - dok.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę
16:35 Zło dobrem zwyciężaj! Historia Mayerling
17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu

WIECZOREM

19:25 Akademia pro-life
19:30 Przyjaciele i bohaterowie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Spełnić marzenie - film biogr.
23:50 Muzyczne chwile
00:00 Słowo życia
02:25 Święty na każdy dzień

HISTORIA

RANO

06:30 Był taki dzień: 7 grudnia
06:39 Spór o historię
07:15 Czas honoru (20) - serial
08:10 Flesz historii - ekstra
08:20 Historia Polski: Tadeusz Romer. Misja niemożliwa
09:25 Informacje kulturalne
09:45 Sensacje XX wieku
10:40 Wiersz o Wierszynie - reportaż
11:10 Do dziś słychać tam kamienie - reportaż
11:35 Ja cię uczyć każę - mag.
12:00 Zmiennicy (7) - serial

PO POŁUDNIU

13:10 Podróże po Bałtyku: lato na wodzie: Sankt Petersburg
14:15 Giganci historii - teleturniej
15:05 Tego nigdy nie opublikujecie - pr. hist.
15:20 Reportaż
15:45 Pearl Harbor: Oskarżeni - dok.
16:45 Historia Polski: Grupy oporu
17:40 Śladami siostry Heleny Majewskiej - dok.
18:00 Przypadek Polski. Polityka i idee
18:25 Archiwum zimnej wojny: Kremlinologia stosowana

WIECZOREM

19:05 Czas honoru (21) - serial
20:00 Czarna Wołga: Terroryści znad Wisły - serial dok.
20:45 Karate po polsku - dramat obyczajowy, Polska 1983
22:25 Pearl Harbor: Oskarżeni - dok.
23:30 Zaczarowany Kot. Konstanty Ildefons Gałczyński - dok.
00:30 Sensacje XX wieku
01:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

TVP INFO

RANO

07:00 Serwis Info
07:12 Jedziemy
07:50 Agrobiznes
07:55 Agropogoda
08:00 Jedziemy dalej
08:15 Serwis Info
08:18 Minęła ósma
09:00 Serwis Info
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info

PO POŁUDNIU

11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
16:00 Panorama info
16:52 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama

WIECZOREM

18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
18:58 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:55 Serwis info
00:03 Wiadomości

TVP DOKUMENT

RANO

06:00 Dzika Polska
06:30 Podróże z historią
07:05 Zakochaj się w Polsce
07:35 Weterynarze z sercem
08:05 Chemiczny świat: Wpływ ludzkości
09:05 Dzika przyroda Irlandii - dok.
10:05 Grecja. Od gór do morza: Saloniki i Chalkidiki
11:05 W cieniu Conrada - reportaż
11:30 Maria Skłodowska-Curie - dok.
12:05 Lokalsi - serial

PO POŁUDNIU

12:35 Wszystkie role Stanisława Barei - dok.
13:30 Szopka bożonarodzeniowa. Pochodzenie i tradycja
14:20 Dzika Austria - potęga wody: Uformowane przez lodowiec
15:20 Dzikie Szetlandy. Szkocki przyczółek Wikingów
16:25 Superbroń mikrobiom. Niepozorny uzdrowiciel
17:20 Grecja. Od gór do morza: Wschodnia Macedonia i Tracja

WIECZOREM

18:25 Piernikowe podróże - dok.
19:20 Wszystkie kolory świata: Laos. W rytmie fal Mekongu
20:25 Wielkie rodziny - serial
21:20 Uwięzieni w śniegu - film dok., Wielka Brytania 2014
22:20 Moja walka. Mamed Khalidov - film dokumentalny, Polska 2017
23:45 Weterynarze z sercem
00:20 Zwykły niedzielny dyżur
00:45 Notacje
01:00 Cybulski - ostatnia podróż

KULTURA

RANO

07:00 Muzyczne poranki
07:55 Księga przestrzeni - mag. kult.
08:40 Którędy po sztukę - mag. kult.
08:55 Informacje kulturalne
09:25 Wojna płci - komedia, Wielka Brytania 1959
11:00 Przeprowadzki (4) - serial
12:05 Tym bardziej - film dokumentalny, Polska 1997
12:55 Sztuka milczenia - film dokumentalny, Francja 2022

PO POŁUDNIU

14:35 Scena muzyczna: Maria Holka
15:25 Wydarzenie aktualne
16:00 Oskar i pani Róża - dramat obyczajowy, Belgia/Francja/Kanada 2009
17:55 Wędrowiec polski
18:35 Kabaret Starszych Panów: Wieczór piąty. Kaloryfeeria
20:05 Czwartkowy klub filmowy: Wesele - dramat obyczajowy, Polska 1972

WIECZOREM

22:00 Informacje kulturalne
22:30 Oficer (2) - serial
23:40 Na wschód od Hollywood: Ósmy dzień - komediodramat, Belgia/Francja/Wielka Brytania 1996
01:45 Kino nocne: Bandyta - dramat psychologiczny, Francja/Niemcy/Wielka Brytania/Polska 1997
03:30 Res Poloniae. O Polsce z oddali: Stefano Barlacchi - wywiad
04:15 Informacje kulturalne
04:45 Teledyski

TVP SPORT

RANO

05:30 Sportowy wieczór
06:10 Piłka nożna: Puchar Hiszpanii: CF Villanovense - Real Betis Balompie
08:20 Pływanie: Mistrzostwa Europy na krótkim basenie - Bukareszt 2023 - 2. dzień
10:05 Megafights - walki stulecia: Williams - Lara (2) - magazyn bokserski
13:05 Piłka nożna kobiet: Liga Narodów - podsumowanie
14:50 Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - mecz 2. rundy: Atletico Astorga - Sevilla FC
16:55 Pływanie: Mistrzostwa Europy na krótkim basenie - Bukareszt 2023 - 3. dzień

19:35 Niezwykłe historie Biało-Czerwonych: Andrzej Kłopotowski i Marek Petrusewicz
20:00 Ring TVP Sport - magazyn

WIECZOREM

20:55 Piłka nożna: Puchar Hiszpanii - mecz 2. rundy: Cayon - Athletic Club
23:00 Sportowy wieczór
23:45 Piłka nożna kobiet: Liga Narodów - mecz: Polska - Grecja
01:50 Boks: Wrzeciono Czasu Boxing Night w Pionkach - podsumowanie
04:15 Boks: Gala w Las Vegas - waga lekka: Edwin De Los Santos - Shakur Stevenson

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

eprasa.pl 09cbf3d18d

W CZWARTEK, 7 GRUDNIA, POLECAMY

SERIAL DOKUMENTALNY

CZARNA WOŁGA. KRYMINALNA HISTORIA PRL – ODC. 7

CZWARTEK 7.12 GODZ. 20.00, TVP HISTORIA

Seria true crime przenosi widzów w głąb kryminalnego świata minionej epoki. Zamachy terrorystyczne na wysokich dygnitarzy partyjnych w okresie PRL były skrzętnie ukrywane przez władze przed opinią publiczną. W ten sposób nikt nie dowiedział się o dwukrotnej próbie zamachu na Władysława Gomułkę na przełomie lat 50. i 60. Władzy nie udało się jednak ukryć wydarzenia z 1971 r. Dwaj bracia, Jerzy i Ryszard Kowalczykowie, przeprowadzili wtedy skuteczny zamach bombowy w auli Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu. Ich proces miał wymiar propagandowy, a orzeczona wobec jednego z braci kara śmierci miała odstraszać innych „wrogów ustroju" przed takimi ekscesami.

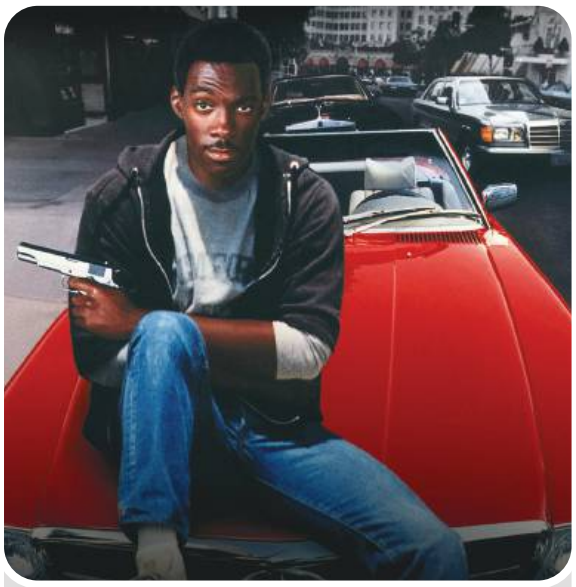

KOMEDIA

GLINIARZ Z BEVERLY HILLS

CZWARTEK 7.12 GODZ. 20.00, TV PULS

Policjant z Detroit Axel Foley (Eddie Murphy), aby wyjaśnić sprawę śmierci przyjaciela Mikeya (James Russo), udaje się do Beverly Hills. Na miejscu odkrywa, że jego kumpel miał dużą wiedzę o nielegalnych interesach swojego pracodawcy Victora Maitlanda (Steven Berkoff). Przeczuwa, że to on zlecił zabójstwo. Po wizycie w biurze u podejrzanego zostaje jednak z niego wyrzucony i ląduje na komisariacie lokalnej policji. Tam por. Andrew Bogomil (Ronny Cox) daje mu do zrozumienia, że jego obecność w mieście nie jest pożądana. Jakby tego było mało, nakazuje podwładnym detektywom, aby go obserwowali. Mimo to Foley na własną rękę kontynuuje śledztwo.

DRAMAT WOJENNY

PEARL HARBOR

CZWARTEK 7.12 GODZ. 20.00, POLSAT

Stany Zjednoczone, rok 1941. Dwaj młodzi piloci, Rafe McCawley (Ben Affleck) i Danny Walker (Josh Hartnett), są sobie bliscy niczym rodzeni bracia. Razem się wychowywali, razem uczyli się latać, pilotując samoloty opylające pola, obaj służą w lotnictwie wojskowym. Rafe poznaje piękną Evelyn Johnson (Kate Beckinsale), pielęgniarkę ze szpitala wojskowego. Zakochuje się w niej od pierwszego wejrzenia. Ona początkowo nie jest przekonana co do szczerości jego intencji, ale ostatecznie odwzajemnia jego uczucia. Tymczasem w tajemnicy przed Evelyn i Dannym Rafe wstępuje do elitarnego Orlego Szwadronu, który wspomaga Brytyjczyków w bitwie o Anglię.

REKLAMA

eprasa.pl 09cbf3d18d

niecodzienna
Gazeta Polska
1–3 GRUDNIA 2023

#ŚwiatyRównoległe

PROSTACTWO – DEFINICJA ROZSZERZONA

Wpuścić chamstwo na salony! – strofował Nikodem Dyzma wicepremiera za to, że wytrącił mu z ręki talerzyk z sałatką. To był początek wielkiej kariery. Chamstwo Dyzmy zrobiło furorę wśród przedwojennej elity i wyniosło go na fotel premiera. Najwidoczniej chamstwo jest zjawiskiem ponadczasowym i przekraczającym wszelkie ograniczenia przestrzeni. Ma jeszcze jedną cechę. Otóż bezwarunkowo i stanowczo domaga się kultury, szacunku i uznania od tych, których spotyka na swojej drodze.

FOT. PAP/CAF-WITOLD ROZMYSŁOWICZ

Jarosław **Molga**

Byłem świadkiem takiej oto sceny na warszawskim parkingu: auto czekało, żeby wjechać na miejsce postojowe. Czekało, ponieważ obok tego miejsca do samochodu pakowała się kobieta z trójką dzieci i zakupami, a dzieci, jak to dzieci, kręciły się w różnych kierunkach i przewidzieć, czy akurat nie wejdą pod samochód, nie sposób. Wtem za czekające auto podjechało bmw. Objechało je, i wciskając się między dzieci, zaparkowało. Kierowca, który czekał, wycofał, ale za pięć minut on i ten z bmw znów się spotkali. „Czy pan zawsze musi się wp...ć przed innych?" – zapytał kierowca pana z bmw. Użył mocniejszego słowa niż „wpychać", zawierającego „r" i „d", ale muszę przyznać, że słowo było adekwatne do sytuacji. Spełniało także podstawwową zasadę komunikacji, która każe dostosować formę przekazu werbalnego do odbiorcy, tak by ten rozumiał, co się do niego mówi. I rzeczywiście kierowca bmw zrozumiał, ale nie odniósł się do swojego wpychania się, natomiast z wyrzutem zapytał: „A gdzie kultura?".

Ta scenka uświadomiła mi, że chamstwo zawsze domaga się od tych, których spotyka na swojej drodze, atencji, szacunku i kultury właśnie. Przypomniało mi się, że ilekroć kiedyś widziałem, że ktoś się wpychał w kolejkę, a ktoś inny zwracał mu stanowczo uwagę, reakcja była taka sama, czyli: „Niech się pan/pani nie wtrąca, ja ordynarny/ordynarna nie jestem, więcej kultury!!!", itd., itp.

Przypomniałem sobie również, że Bareja pięknie pokazał konfrontację z chamstwem i konsekwencje owej w „Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz". Tam wpychający się do kolejki cham kazał protestującemu jechać 125 pod kolumnę Zygmunta i powiedzieć królowi „Pan tu nie stał", a protestujący kolejkowicz dostał mandat, bo zirytowany wypowiedział słowo na „d", co usłyszał milicjant.

Cham konsekwencji nie poniósł, co dowodzi, że wczoraj i dziś chamstwo popłaca, a literacka postać i jej kariera, czyli Nikodem Dyzma, jest jedynie artystyczną doskonale napisaną tezą i dowodem jednocześnie tej opłacalności w życiu jednostek i społeczności. Wedle definicji chamstwo to prostackie zachowanie, to także brutalność psychiczna, gotowość pomiatania i pogardzania innym człowiekiem, obdzierania go z godności, zawstydzania go. Cham uznaje brutalność psychiczną za środek do zdobywania celu, walki o swoją pozycję. Ja tę definicję rozszerzyłbym o wspomniane już kategoryczne żądanie przez chama szacunku i kultury od innych, a także o odniesienie chamstwa nie tylko do jednostek.

Taka np. Rosja zawsze, ale to zawsze „gotowość pomiatania i pogardzania innym człowiekiem" i całymi narodami tłumaczyła dobrem tychże ludzi i narodów i domagała się za owo pomiatanie szacunku i uznania. Taki dajmy na to prezydent Francji Jacques Chirac mówił Polakom, że „stracili okazję, żeby siedzieć cicho", ale sam tokował na lewo i prawo i domagał się szacunku i uznania dla francuskiej polityki i kultury. Jak już jesteśmy przy Francji, to nie zamierza ona płacić setek milionów euro unijnych kar za niedostosowanie się do wymogów energii odnawialnej, ale w sporze Polski o Turów to Polska była tym niekulturalnym podmiotem łamiącym reguły dobrego zachowania w UE.

Europejskie elity domagały się ratowania podwożonych przez Łukaszenkę pod granicę uchodźców i nie przyjmowały do wiadomości, że jest to element wojny hybrydowej, aż wreszcie powstał paszkwil Agnieszki Holland. Czy teraz pani Holland pojedzie nakręcić podobny paszkwil do Finlandii, gdzie Rosja podrzuca uchodźców, a premier mówi o wojnie hybrydowej i zamyka granicę?

Dokończenie na kolejnej stronie.

eprasa.pl 09cbf3d18d

Prostactwo – definicja rozszerzona

Teraz też mamy takich, którzy twierdzą, że pragniemy wsparcia i opieki pana, który nas uszczęśliwi, tylko trzeba jeszcze chwilę poczekać, aż powstanie wreszcie nowy, ale ten prawomocny rząd.

Dokończenie ze strony 1.

To domaganie się uznania i kultury u chamów jednostkowych czy zbiorowych jest ponadczasowe i ponad granicami. Gdy w Nowej Szkocji po wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych 1500 rodzin czarnych niewolników osiedliło się jako wolni ludzie, biali zaczęli sprzedawać ich ziemię bez żadnego upoważnienia i zajmować ją, skazując przybyłych na głód. Zapanowała nędza. Jakiś biały cham łatwo to wyjaśnił, pisząc w pamiętniku: „Wiadomo z doświadczenia, że osoby wychowane w służebności i niewoli pragną wsparcia i opieki pana, który ich uszczęśliwi”. Teraz też mamy takich, którzy twierdzą, że pragniemy wsparcia i opieki pana, który nas uszczęśliwi, tylko trzeba jeszcze chwilę poczekać, aż powstanie wreszcie nowy, ale ten prawomocny rząd.

„Chamstwu w życiu należy się przeciwstawiać siłom, i godnościom osobistom” – mówił w skeczu „Ucz się, Jasiu” kabaretu Dudek Jan Kobuszewski. Ponieważ godność osobistą Państwo mają, więc jej życzyć nie muszę. Życzę natomiast sobie i Państwu siły, bo w dzisiejszych czasach przyda się niechybnie.

#PodejrzaneZnatury

Salamandra olbrzymia chińska

Dziś o stworzeniu absolutnie niezwykłym, które pojawiało się w chińskich legendach i księgach od czasów starożytnych. Dla świata zachodniego zwierzę to zostało zbadane i opisane po raz pierwszy dopiero w 1869 r. I wywołało niemałe zdziwienie naukowego świata. Bo niby wyglądało jak dobrze z Europy znana salamandra, ale było po prostu gigantyczne.

Z Chin dr Natalia **Osten-Sacken**, zoolog

Wielka, ogoniasta pomarszczona istota, jakiej nie oglądało jeszcze oko białego człowieka. Dla Chińczyków stanowiła oczywisty element ich bardzo bogatej przyrody. Jej wizerunki zdobiły ceramikę datowaną na 3000–4000 lat p.n.e., a opis pojawia się nawet w relacji z pogrzebu pierwszego władcy cesarstwa chińskiego, podczas którego używano świec zrobionych z tłuszczu tego gatunku! Zakochani w nadawaniu wszystkiemu, co tylko żyje, swojej własnej nomenklatury Europejczycy nazwali je, całkiem sensownie, salamandrą olbrzymią chińską (Andrias davidianus). Niestety do czasów obecnych zasięg tego niegdyś powszechnie występującego gatunku zaczął gwałtownie się skurczył. Jeszcze do lat 50. XX w. występował powszechnie w środkowych i górnych dopływach Jangcy, Huang He i Rzeki Perłowej w co najmniej 18 prowincjach. Od połowy ubiegłego wieku liczebność populacji zaczęła jednak gwałtownie spadać. Przyczyną tego była oczywiście także utrata środowiska naturalnego, ale przede wszystkim niestety nadmierne odławianie w celach konsumpcyjnych. Salamandra olbrzymia padła bowiem ofiarą odradzającej się wiary w medycynę chińską, według której przypisywano jej ciału wiele leczniczych właściwości. Można powiedzieć, że zanim zdążyliśmy zapoznać się z tym niezwykłym zwierzęciem i zbadać je dla nauki, zostało ono prawie doszczętnie „wyjedzone”. Pozostaje jedynie nadzieja, że państwo chińskie otoczy salamandrę olbrzymią swoją opieką. Podziwiajmy piękno otaczającego świata i zagłębiajmy się w jego tajemnice, nie zapominając przy tym, jak bardzo jest on kruchy oraz zależny od naszej pomocy i mądrości.

Zanim zdążyliśmy zapoznać się z tym niezwykłym zwierzęciem, zostało ono prawie doszczętnie „wyjedzone”...

FOT. ADOBE STOCK, TWITTER/D

eprasa.pl 09cbf3d18d

#NiecodziennePodróże

Cuernos: chilijski kicz na bazarze ze starociami

Formacja Cuernos del Paine to jedna z najbardziej charakterystycznych gór świata. Fenomenalnych pod względem kształtu i nietypowych, jeśli chodzi o geologiczną strukturę. Po prostu inna.

tekst i zdjęcia: Stefan **Czerniecki**
Czerniecki.net

Dostanie się na mityczny „koniec świata" (słynna Ruta del Fin del Mundo przebiega zaledwie 100 km na południe stąd) wymaga nie lada wysiłku. I to niezależnie od tego, czy dostaniemy się tu samolotem, autobusem, czy wreszcie autostopem. Z tego miejsca jest po prostu daleko. I to dosłownie wszędzie.

Z całą pewnością trud ten wart jest nagrody. Wszak park Torres de Paine jest zgodnie przez wszystkich znawców uważany za najpiękniejszy górski park całego latynoskiego kontynentu. Przybysze znajdą tu i iście himalajską rzeźbę z cielącymi się wciąż lodowcami, i przepięknie seledynowe jeziora, i pochylone przez huraganowe wiatry zielone buki patagońskie. I – no właśnie – najbardziej wyszukaną strukturalnie górę świata. Trójkolorowy Cuernos del Paine to prawdziwy raj dla geologów. Zmiany odcieni na jej południowej ścianie nie charakteryzuje żadna płynność. Cuernos, od dołu ciemna, nagle zmienia kolor na siny, by w pewnej chwili odciąć szczyty czarną jak smoła linią. W dodatku uskok ukształtował Cuernos w baśniową koronę. Gdzieniegdzie widać pasące się lamy i konie. Dochodzę do wniosku, że gdyby postawić tutaj artystę i poprosić o namalowanie tego, co widzi, powstałby najpewniej kicz – jeden z takich sprzedawanych na bazarze ze starociami. Oto bowiem z jednej strony doliny mamy seledynową toń laguny, zza której wyłaniają się łagodne połoniny porośnięte zielonymi łąkami i pastwiskami. Po drugiej zaś stronie jeziora wystrzeliwują w niebo fantastyczne formacje Cuernos del Paine. I żeby było mało: z przesmyku pomiędzy ścianami widać naraz białą strugę spływającego wodospadu.

#NaturaUzdrawia

Miód z propolisem na jesienne przeziębienia

Zwiększa naszą odporność na wirusy i bakterie, skraca czas trwania przeziębień oraz jest skarbnicą witamin i minerałów. Dzisiaj o połączeniu miodu z propolisem, które szybko zregeneruje organizm po chorobie.

Justyna **Pietrzykowska**, fitoterapeuta

Miód to doskonale nam znany naturalny produkt, nieoceniony w leczeniu chorób dróg oddechowych, w tym zapalenia oskrzeli i płuc, zapalenia gardła, zatok, migdałków, a także kataru. Bardzo dobrze sobie radzi z bakteriami niezwykle opornymi na antybiotyki. To skarbnica witamin i minerałów, takich jak prowitamina A, witamina C, witaminy z grupy B, kwas foliowy, potas, wapń, fosfor, żelazo, krzem, siarka i cynk. Zawiera także łatwo przyswajalne żelazo, które szybko poprawia wyniki hemoglobiny we krwi.

Propolis nie jest tak bardzo znany jak miód, ale to także naturalna substancja żywiczna pochodząca z pąków drzew i krzewów, którą pszczoły zbierają tylko w ciepłe dni w celu zapewnienia jego elastyczności. Całe wnętrze ula jest pokryte propolisem, który działając jak środek dezynfekujący, stwarza pszczołom idealne warunki do życia. Współczesne badania kliniczne potwierdzają, że przywraca on naturalną florę bakteryjną, wspomaga leczenie nadciśnienia, a nawet hamuje wzrost komórek rakowych, np. glejaka. Regeneruje wątrobę i jest doskonały na nawracające afty oraz zapalenie gardła. Działa silnie przeciwgrzybicznie i przeciwbakteryjnie, może być stosowany także u dzieci, o ile wcześniej przeprowadzimy próbę uczuleniową.

Miód z propolisem to receptura, która pobudza siły obronne organizmu, niweluje skutki uboczne kuracji antybiotykowej, takie jak drożdżyca przewodu pokarmowego.

Miód z propolisem to receptura, która pobudza siły obronne organizmu, niweluje skutki uboczne kuracji antybiotykowej, takie jak drożdżyca przewodu pokarmowego. Doskonale się sprawdzi w redukcji toksycznego oddziaływania używek. Polecany jest także przy paradontozie. Do przygotowania mieszanki potrzebujemy około szklanki płynnego miodu gryczanego lub lipowego oraz 2 łyżek nalewki propolisowej. Obydwa składniki należy dobrze wymieszać i przechowywać w szczelnie zamkniętym słoiku. Tak przygotowany lek usuwa bakterie gnilne w jelitach, a także unieszkodliwia bakterię Helicobacter pyroli, która jest sprawcą chorób wrzodowych żołądka i dwunastnicy. Jest skuteczny na zapalenie zatok, gardła, jamy ustnej, oskrzeli, a nawet płuc. Kuracja lecznicza powinna trwać trzy tygodnie, podczas których przyjmujemy łyżeczkę mieszaniny trzy, cztery razy dziennie. Jeżeli zależy nam tylko na profilaktyce i budowaniu odporności, wystarczy łyżeczka dziennie przed snem.

eprasa.pl 09cbf3d18d

#WYWIAD

Ten film dotyka naszych serc

12 stycznia 2024 r. na ekrany polskich kin wejdzie film „Powstaniec 1863" w reżyserii Tadeusza Syki. Głównym bohaterem jest kapelan ks. Stanisław Brzóska, dowódca najdłużej walczącego oddziału podczas powstania styczniowego. – Ks. Brzóska jest filarem tożsamości naszego regionu, dlatego chcieliśmy wesprzeć ten projekt – mówi Marcin Celiński, dyrektor Sokołowskiego Ośrodka Kultury.

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 4 im. Ks. Brzóski w Sokołowie Podlaskim razem z nauczycielami piekli ciasta, a zebrane pieniądze przeznaczyli na powstanie filmu o ich patronie, dodajmy – filmu komercyjnego. Jak powstała ta inicjatywa?

Dla nas pomysł sfilmowania niesamowitej historii ks. Brzóski jest czymś większym niż komercyjny projekt zrobienia kolejnego filmu fabularnego o powszechnie znanym bohaterze. Ks. Brzóska jest filarem tożsamości naszego regionu: od Łukowa po Siemiatycze, gdzie żył i gdzie walczył. W Sokołowie Podlaskim dał się poznać najpierw jako kapłan. Nieistniejący już dziś, bo zbombardowany przez Rosjan, kościół św. Michała Archanioła był pierwszą jego parafią. Tam głosił piękne kazania, bardzo patriotyczne. On kochał ojczyznę, kochał ludzi. Cieszył się też wielką estymą. To spowodowało, że kiedy przyszło powstanie, to on mógł się ukrywać wśród tych ludzi. Oni wiedzieli, co im za to grozi. Ksawery Bieliński, kiedy go ukrywał w podsokołowskiej wsi Krasnodęby-Sypytki, wiedział, że jeżeli to się wyda, to może zginąć cała jego rodzina, a w najlepszym wypadku zostanie zesłany na Sybir. Tak też się stało. Ks. Brzóskę wydała jedna z łączniczek po wielkich torturach. Został przewieziony na rynek w Sokołowie. Jego śmierć miała złamać ducha sokołowian. Miała pokazać, że każdy, kto podniesie rękę na cara, skończy jak ks. Brzóska i jego młodziutki adiutant Franek Wilczyński. Wszyscy mieszkańcy zostali zgonieni na rynek i mieli patrzeć na moment egzekucji. Przed śmiercią ks. Brzóska powiedział: „Żegnajcie, bracia i siostry, i wy, małe dziatki. Ginę za naszą ukochaną Polskę". Jak mówią podania przekazywane z pokolenia na pokolenie, 10 tys. ludzi uklękło, śpiewając nabożne pieśni. To pozwoliło po 160 latach na wielkie poruszenie w naszej społeczności, kiedy dowiedzieliśmy się, że Tadeusz Syka robi film o naszym bohaterze. Zastanawialiśmy się, jak możemy wesprzeć ten projekt. W szkole im. ks. Brzóski powstał pomysł, by piec ciasta i sprzedawać w niedzielę przed kościołem, a pieniądze dać na film. Wszyscy zdawali sobie sprawę, że to jest kropelka, która dla budżetu filmu nie ma znaczenia. Ale sam reżyser, Tadeusz Syka, powiedział, że ta inicjatywa jest cenna, bo pokazuje, jak ważną rzeczą jest to, co on robi. Dzieciaki z nauczycielami nazbierali 4,2 tys. zł. To pyłek w skali filmu, a jednocześnie tak wiele.

Wiem, że na zebraniu pieniędzy się nie skończyło, bo zaangażowali się też kolejni mieszkańcy.

Tak. Za te pieniądze kupiliśmy jakieś stare płaszcze, które mogliśmy przerobić na XIX-wieczne czamary, czyli okrycia wierzchnie wówczas używane. Nasze seniorki ręcznie naszywały szamerunek. Te panie to kompletne amatorki, niemające żadnego pojęcia o garderobie z tamtych lat. Ale chciały pomóc, poprosiły o wskazówki. Reżyser przyjechał razem z fachowymi asystentkami i tak nasze seniorki uszyły kilkadziesiąt kostiumów, które pojechały na plan i tam były używane. To było wielkie poruszenie. Ludzie nawet przynosili swoje stare kożuchy, elementy rymarskie, żeby je wykorzystać w tej produkcji. Poza tym członkowie Zespołu Pieśni i Tańca „Sokołowianie" – od małych dzieci po starsze osoby – w swoich ludowych strojach statystowali w kilku scenach. Podobnie było z młodzieżą obu sokołowskich liceów. Dziś wszyscy pytają mnie, kiedy doczekamy się tego filmu o naszym bohaterze. To produkcja, która dotyka naszych serc, naszej tożsamości, tego, kim jesteśmy my, sokołowianie.

Mocne słowa…

W Sokołowie jest mnóstwo miejsc związanych z martyrologią, ale pomnik ks. Brzóski ustawiony na dawnym rynku w 1925 r., chwilę po odzyskaniu niepodległości, jest wyjątkowy. Mieszkańcy zbierali ręcznie kamienie z pól. W małej wsi Jabłonna Lacka te kamienie były ciosane i powstał piękny obelisk z orłem, z wieńcem, z kosą, z kapłańskim biretem. To do dziś jest główne miejsce wszystkich wydarzeń patriotycznych. To pod tym pomnikiem ks. Stanisław Falkowski, legendarny kapelan Solidarności, w stanie wojennym robił nabożeństwa za ojczyznę. W naszych rodzinach się o tym mówi. Moja żona jest nauczycielką w szkole im. ks. Brzóski. Kiedy słucha się hymnu tej szkoły, trudno nie być wzruszonym.

Zacytuje Pan fragment?

„Wolny jak ptak, szybował wzwyż, a prawość była mu zawsze droga. Ojczyźnie niósł wolności dar zabrany niegdyś ręką wroga". Polecam przyjechać do sokołowskiej szkoły i posłuchać tych słów śpiewanych przez dzieciaki. U nas każdy zna historię ks. Brzóski, ale mamy świadomość, że on nie jest tak znany jak inni wielcy przywódcy powstania. A przecież powstanie nie skończyło się w 1864 r. Ono jeszcze długo było żywe na naszym terenie, a ks. Brzóska do wiosny 1865 nękał Rosjan. To pozwoliło tutejszym unitom prześladowanym przez carat powiedzieć: „Nie chcemy być poddanymi Cerkwi moskiewskiej. My jesteśmy Polakami". A w 1920 r. 56 nastolatków z 1 Sokołowskiej Drużyny Harcerzy poszło na wojnę polsko-bolszewicką. Dziewięciu chłopaków oddało życie. Byli pochowani jak bohaterowie. Potem prężnie działała Armia Krajowa i Żołnierze Wyklęci. Ich wszystkich w walce o wolność inspirował właśnie ks. Stanisław Brzóska. I w 2008 r. prezydent Lech Kaczyński przyjechał do Sokołowa, by nadać pośmiertnie Order Orła Białego ks. Brzósce. Mówił wówczas, co znaczy tożsamość Podlasia, co znaczy ta postać dla historii Polski. My, sokołowianie, słuchaliśmy tego z zapartym tchem. Tego się nie zapomina. Więc wiadomość, że ma powstać film o naszym bohaterze, bardzo nas ucieszyła.

Na premierę poczekamy do stycznia, ale jakie ma Pan wrażenia jeszcze z etapu powstawania tej produkcji?

Wiadomo, że to film fabularny i niektóre fakty historyczne zostały zmienione. To jednak nie ma znaczenia. Chodzi o to, by pamięć przetrwała. To hasło, które przyświecało powstańcom: „Pro fide et patria", za wiarę i ojczyznę – żeby ono dla dzisiejszej młodzieży nie było abstrakcją, tylko nabrało jakiegoś konkretnego wymiaru przez postać młodego Polaka, niezłomnego ks. Brzóski. N

Rozmawiała Anna Krajkowska

OT

eprasa.pl 09cbf3d18d